

this file was created with the Classical Text Editor

CTE home page: <http://www.oeaw.ac.at/kvk/cte>

PLATONOS

DE RE PUBLICA

9

571A

αὐτὸς δὴ λοιπός, ἦν δ' ἐγώ, ὁ τυραννικὸς ἀνὴρ
σκέψασθαι, πῶς τε μεδίσταται ἐκ δημοκρατικοῦ,
γενόμενός τε ποῖός τις ἐστὶν καὶ τίνα τρόπον ζῆ,
ἄθλιον ἢ μακάριον.

λοιπὸς γὰρ οὖν ἔτι οὗτος, ἔφη.

οἷσθ' οὖν, ἦν δ' ἐγώ, ὃ ποθῶ ἔτι;

τὸ ποῖον;

τὸ τῶν ἐπιθυμιῶν, οἷαί τε καὶ ὅσαι εἰσίν, οὐ μοι
δοκοῦμεν ἱκανῶς διηρησθαι. τούτου δὴ ἐνδεῶς ἔχοντος,
571B ἀσαφεστέρα ἔσται ἡ ζήτησις οὗ ζητοῦμεν.

οὐκοῦν, ἦ δ' ὅς, ἔτ' ἐν καλῶ;

πάνυ μὲν οὖν· καὶ σκόπει γε ὃ ἐν αὐταῖς βούλομαι
ιδεῖν. ἔστιν δὲ τόδε. τῶν μὴ ἀναγκαίων ἡδονῶν τε καὶ
ἐπιθυμιῶν δοκοῦσί τινές μοι εἶναι παράνομοι, αἱ
κινδυνεύουσι μὲν ἐγγίγνεσθαι παντί, κολαζόμεναι δὲ
ὑπό τε τῶν νόμων καὶ τῶν βελτιόνων ἐπιθυμιῶν μετὰ
λόγου ἐνίων μὲν ἀνθρώπων ἢ παντάπασιν
571C ἀπαλλάττεσθαι ἢ ὀλίγαι λείπεσθαι καὶ ἀσθενεῖς, τῶν
δὲ ἰσχυρότεραι καὶ πλείους.

λέγεις δὲ καὶ τίνας, ἔφη, ταύτας;

τάς περὶ τὸν ὕπνον, ἦν δ' ἐγώ, ἐγειρομένας, ὅταν
τὸ μὲν ἄλλο τῆς ψυχῆς εὖδῃ, ὅσον λογιστικὸν καὶ
ἡμέρον καὶ ἄρχον ἐκείνου, τὸ δὲ θηριῶδες τε καὶ

ἄγριον, ἢ σίτων ἢ μέθης πλησθέν, σκιρτᾷ τε καὶ ἀπωσάμενον τὸν ὕπνον ζητῆ ἰέναι καὶ ἀποπιμπλάναι τὰ αὐτοῦ ἤθη· οἶσθ' ὅτι πάντα ἐν τῷ τοιούτῳ τολμᾷ ποιεῖν, ὡς ἀπὸ πάσης λελυμένον τε καὶ ἀπηλλαγμένον αἰσχύνης καὶ φρονήσεως. μητρὶ τε γὰρ ἐπιχειρεῖν μείγνυσθαι, ὡς οἶεται, οὐδὲν ὀκνεῖ, ἄλλω τε ὄτωϋν ἀνθρώπων καὶ θεῶν καὶ θερίων, μισσηνεῖν τε ὀτιοῦν, βρώματός τε ἀπέχεσθαι μηδενός· καὶ ἐνὶ λόγῳ οὔτε ἀνοίας οὐδὲν ἐλλείπει οὔτ' ἀναισχυντίας.

ἀληθέστατα, ἔφη, λέγεις.

ὅταν δέ γε οἶμαι ὑγιεινῶς τις ἔχη αὐτὸς αὐτοῦ καὶ σωφρόνως, καὶ εἰς τὸν ὕπνον ἴη τὸ λογιστικὸν μὲν ἐγείρας ἑαυτοῦ καὶ ἐστιάσας λόγων καλῶν καὶ σκέψεων, εἰς σύννοιαν αὐτὸς αὐτῷ ἀφικόμενος, τὸ ἐπιθυμητικὸν δὲ μήτε ἐνδεία δούς μήτε πλησμονῆ, ὅπως ἂν κοιμηθῆ καὶ μὴ παρέχη θόρυβον τῷ βελτίστῳ χαῖρον ἢ λυπούμενον, ἀλλ' ἐᾷ αὐτὸ καθ' αὐτὸ μόνον καθαρὸν σκοπεῖν καὶ ὀρέγεσθαί του αἰσθάνεσθαι ὃ μὴ οἶδεν, ἢ τι τῶν γεγονότων ἢ ὄντων ἢ καὶ μελλόντων, ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ θυμοειδές

πραύ—νας καὶ μή τισιν εἰς ὀργὰς ἐλθῶν κεκινημένω τῷ θυμῷ καθεύδῃ, ἀλλ' ἡσυχάσας μὲν τὸ δύο εἶδη, τὸ τρίτον δὲ κινήσας ἐν ᾧ τὸ φρονεῖν ἐγγίγνεται, οὕτως ἀναπαύηται, οἷσθ' ὅτι τῆς τ' ἀληθείας ἐν τῷ τοιούτῳ μάλιστα ἄπτεται καὶ ἥκιστα παράνομοι τότε αἱ ὄψεις φαντάζονται τῶν ἐνυπνίων.

παντελῶς μὲν οὖν, ἔφη, οἶμαι οὕτως.

ταῦτα μὲν τοίνυν ἐπὶ πλεόν ἐξήχθημεν εἰπεῖν· ὁ δὲ βουλόμεθα γινῶναι τόδ' ἐστίν, ὡς ἄρα δεινόν τι καὶ ἄγριον καὶ ἄνομον ἐπιθυμιῶν εἶδος ἐκάστῳ ἔνεστι, καὶ πάνυ δοκοῦσιν ἡμῶν ἐνίοις μετρίοις εἶναι· τοῦτο δὲ ἄρα ἐν τοῖς ὕπνοις γίγνεται ἐνδηλον. εἰ οὖν τι δοκῶ λέγειν καὶ συγχωρεῖς, ἄθρει.

ἀλλὰ συγχωρῶ.

τὸν τοίνυν δημοτικὸν ἀναμνήσθητι οἶον ἔφαμεν εἶναι.

ἦν δέ που γεγονῶς ἐκ νέου ὑπὸ φειδωλῷ πατρὶ τεθραμμένος, τὰς χρηματιστικὰς ἐπιθυμίας τιμῶντι

μόνας, τὰς δὲ μὴ ἀναγκαίους ἀλλὰ παιδιᾶς τε καὶ καλλωπισμοῦ ἔνεκα γιγνομένης ἀτιμάζονται. ἦ γάρ;

ναί.

συγγενόμενος δὲ κομψότεροις ἀνδράσι καὶ μεστοῖς ὧν ἄρτι διήλθομεν ἐπιθυμιῶν, ὁρμήσας εἰς ὕβριν τε πᾶσαν καὶ τὸ ἐκείνων εἶδος μίσει τῆς τοῦ πατρὸς φειδωλίας, φύσιν δὲ τῶν διαφθειρόντων βελτίω ἔχων, ἀγόμενος ἀμφοτέρωσε κατέστη εἰς μέσον ἀμφοῖν τοῖν τρόποιν, καὶ μετρίως δὴ, ὡς ᾤετο, ἐκάστων ἀπολαύων οὔτε ἀνελεύθερον οὔτε παράνομον βίον ζῆ, δημοτικὸς ἐξ ὀλιγαρχικοῦ γεγονώς.

ἦν γάρ, ἔφη, καὶ ἔστιν αὕτη ἡ δόξα περὶ τὸν τοιοῦτον.

θές τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, πάλιν τοῦ τοιοῦτου ἤδη πρεσβυτέρου γεγονότος νέον ὑὸν ἐν τοῖς τούτου αὔηθεσιν τετραμμένον.

τίθημι.

572E τίθει τοίνυν καὶ τὰ αὐτὰ ἐκεῖνα περὶ αὐτὸν
 γιγνόμενα ἅπερ καὶ περὶ τὸν πατέρα αὐτοῦ, ἀγόμενόν
 τε εἰς πᾶσαν παρανομίαν, ὀνομαζομένην δ' ὑπὸ τῶν
 ἀγόντων ἐλευθερίαν ἅπασαν, βοηθοῦντά τε ταῖς ἐν
 μέσῳ ταύταις ἐπιθυμίαις πατέρα τε καὶ τοὺς ἄλλους
 οἰκείους, τοὺς δ' αὖ παραβοηθοῦντας· ὅταν δ'
 ἐλπίσωσιν οἱ δεινοὶ μάγοι τε καὶ τυραννοποιοὶ οὔτοι μὴ
 ἄλλως τὸν νέον καθέξειν, ἔρωτά τινα αὐτῷ
 573A μηχανωμένους ἐμποιῆσαι προστάτην τῶν ἀργῶν καὶ
 τὰ ἔτοιμα διανεμομένων ἐπιθυμιῶν, ὑπόπτερον καὶ
 μέγαν κηφῆνά τινα — ἢ τί ἄλλο οἶει εἶναι τὸν τῶν
 τοιούτων ἔρωτα;

οὐδὲν ἔγωγε, ἢ δ' ὅς, ἄλλ' ἢ τοῦτο.

οὐκοῦν ὅταν δὴ περὶ αὐτὸν βομβοῦσαι αἱ ἄλλαι
 ἐπιθυμίαι, θυμιαμάτων τε γέμουσαι καὶ μύρων καὶ
 στεφάνων καὶ οἴνων καὶ τῶν ἐν ταῖς τοιαύταις
 συνουσίαις ἡδονῶν ἀνειμένων, ἐπὶ τὸ ἔσχατον αὐξουσαί
 τε καὶ τρέφουσαι πόθου κέντρον ἐμποιήσωσι τῷ
 573B κηφῆνι, τότε δὴ δορυφορεῖται τε ὑπὸ μανίας καὶ
 οἰστρεῶ οὔτος ὁ προστάτης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐάν τινος

ἐν αὐτῷ δόξας ἢ ἐπιθυμίας λάβη ποιουμένας χρηστὰς
καὶ ἔτι ἐπαισχυνομένας, ἀποκτείνει τε καὶ ἔξω ὠθεῖ
παρ' αὐτοῦ, ἕως ἂν καθήρη σωφροσύνης, μανίας δὲ
πληρώσῃ ἐπακτοῦ.

παντελῶς, ἔφη, τυραννικοῦ ἀνδρὸς λέγεις γένεσιν.

ἄρ' οὖν, ἦν δ' ἐγώ, καὶ τὸ πάλαι διὰ τὸ τοιοῦτον
τύραννος ὁ Ἔρως λέγεται;

κινδυνεύει, ἔφη.

οὐκοῦν, ὦ φίλε, εἶπον, καὶ μεθυσθεῖς ἀνὴρ
τυραννικόν τι φρόνημα ἴσχει;

ἴσχει γάρ.

καὶ μὴν ὁ γε μαινόμενος καὶ ὑποκεκινηκῶς οὐ μόνον
ἀνθρώπων ἀλλὰ καὶ θεῶν ἐπιχειρεῖ τε καὶ ἐλπίζει
δυνατὸς εἶναι ἄρχειν.

καὶ μάλ', ἔφη.

τυραννικὸς δέ, ἦν δ' ἐγώ, ὦ δαιμόνιε, ἀνὴρ ἀκριβῶς
γίγνεται, ὅταν ἢ φύσει ἢ ἐπιτηδεύμασιν ἢ ἀμφοτέροις

μεθυστικός τε καὶ ἐρωτικός καὶ μελαγχολικός
γένηται.

παντελῶς μὲν οὖν.

γίγνεται μὲν, ὡς ἔοικεν, οὕτω καὶ τοιοῦτος ἀνὴρ· ζῆ
δὲ δὴ πῶς;

τὸ τῶν παιζόντων, ἔφη, τοῦτο σὺ καὶ ἐμοὶ ἐρεῖς.

λέγω δὴ, ἔφην. οἶμαι γὰρ τὸ μετὰ τοῦτο ἐορταὶ
γίγνονται παρ' αὐτοῖς καὶ κῶμοι καὶ θάλειαι καὶ
ἐταῖραι καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα, ὧν ἂν Ἔρως τύραννος
ἔνδον οἰκῶν διακυβερονᾷ τὰ τῆς ψυχῆς ἅπαντα.

ἀνάγκη, ἔφη.

ἄρ' οὖν οὐ πολλαὶ καὶ δειναὶ παραβλαστάνουσιν
ἐπιθυμίαι ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς ἐκάστης, πολλῶν
δεόμεναι;

πολλαὶ μέντοι.

ταχὺ ἄρα ἀναλίσκονται ἐάν τινες ὧσι πρόσσοδοι.

πῶς δ' οὐ;

573E καὶ μετὰ τοῦτο δὴ δανεισμοὶ καὶ τῆς οὐσίας
 παραιρέσεις.

τί μὴν;

ὅταν δὲ δὴ πάντ' ἐπιλείπη, ἄρα οὐκ ἀνάγκη μὲν
 τὰς ἐπιθυμίας βοᾶν πυκνάς τε καὶ σφοδράς
 ἐννενεοττευμένας, τοὺς δ' ὥσπερ ὑπὸ κέντρων
 ἐλαυνομένους τῶν τε ἄλλων ἐπιθυμιῶν καὶ
 διαφερόντως ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ἔρωτος, πάσαις ταῖς
 ἄλλαις ὥσπερ δορυφόροις ἠγουμένου, οἰστρᾶν καὶ
 σκοπεῖν τίς τι ἔχει, ὃν δυνατὸν ἀφελέσθαι
 574A ἀπατήσαντα ἢ βιασάμενον;

σφόδρα γ', ἔφη.

ἀναγκαῖον δὴ πανταχόθεν φέρειν, ἢ μεγάλαις ὠδίσι
 τε καὶ ὀδύναις συνέχεσθαι.

ἀναγκαῖον.

ἄρ' οὖν, ὥσπερ αἱ ἐν αὐτῷ ἠδοναὶ ἐπιγιγνώμεναι
 τῶν ἀρχαίων πλέον εἶχον καὶ τὰ ἐκείνων ἀφηροῦντο,
 οὕτω καὶ αὐτὸς ἀξιώσει νεώτερος ὢν πατρός τε καὶ

μητρὸς πλέον ἔχειν, καὶ ἀφαιρεῖσθαι, ἐὰν τὸ αὐτοῦ μέρος ἀναλώσῃ, ἀπονειμάμενος τῶν πατρῶων;

ἀλλὰ τί μήν; ἔφη.

574B ἂν δὲ δὴ αὐτῷ μὴ ἐπιτρέπωσιν, ἄρ' οὐ τὸ μὲν πρῶτον ἐπιχειροῖ ἂν κλέπτειν καὶ ἀπατᾶν τοὺς γονέας;

πάντως.

ὁπότε δὲ μὴ δύναίτο, ἀρπάξοι ἂν καὶ βιάζοιτο μετὰ τοῦτο;

οἶμαι, ἔφη.

ἀντεχομένων δὴ καὶ μαχομένων, ὧ ἑαυμάσιε, γέροντός τε καὶ γράος, ἄρ' εὐλαβηθεῖη ἂν καὶ φείσαιο μή τι δοῦσαι τῶν τυραννικῶν;

οὐ πάνυ, ἦ δ' ὅς, ἔγωγε θαρρῶ περὶ τῶν γονέων τοῦ τοιούτου.

574C ἀλλ', ὧ Ἀδείμαντε, πρὸς Διός, ἔνεκα νεωστὶ φίλης καὶ οὐκ ἀναγκαίας ἐταίρας γεγонуίας τὴν πάλαι φίλην καὶ ἀναγκαίαν μητέρα, ἢ ἔνεκα ὠραίου νεωστὶ φίλου

γεγονότος οὐκ ἀναγκαίου τὸν ἄωρόν τε καὶ ἀναγκαῖον
 πρεσβύτην πατέρα καὶ τῶν φίλων ἀρχαιότατον δοκεῖ
 ἂν σοι ὁ τοιοῦτος πληγαῖς τε δοῦναι καὶ
 καταδουλώσασθαι ἂν αὐτοὺς ὑπ' ἐκείνοις, εἰ εἰς τὴν
 αὐτὴν οἰκίαν ἀγάγοιτο;

ναὶ μὰ Δία, ἧ δ' ὅς.

σφόδρα γε μακάριον, ἧν δ' ἐγώ, ἔοικεν εἶναι τὸ
 τυραννικὸν ὑὸν τεκεῖν.

πάνυ γ', ἔφη.

574D τί δ', ὅταν δὴ τὰ πατρὸς καὶ μητρὸς ἐπιλείπη τὸν
 τοιοῦτον, πολὺ δὲ ἤδη συνειλεγμένον ἐν αὐτῷ ἧ τὸ
 τῶν ἡδονῶν σμῆνος, οὐ πρῶτον μὲν οἰκίας τινὸς
 ἐφάψεται τοίχου ἢ τινος ὀψὲ νύκτωρ ἰόντος τοῦ
 ἱματίου, μετὰ δὲ ταῦτα ἱερόν τι νεωκορήσει; καὶ ἐν
 τούτοις δὴ πᾶσιν, ἃς πάλαι εἶχεν δόξας ἐκ παιδὸς περὶ
 καλῶν τε καὶ αἰσχυρῶν, τὰς δικαίας ποιουμένας, αἱ
 νεωστὶ ἐκ δουλείας λελυμένοι, δορυφοροῦσαι τὸν
 574E ἔρωτα, κρατήσουσι μετ' ἐκείνου, αἱ πρότερον μὲν ὄναρ
 ἐλύοντο ἐν ὕπνῳ, ὅτε ἦν αὐτὸς ἔτι ὑπὸ νόμοις τε καὶ

πατρὶ δημοκρατούμενος ἐν ἑαυτῷ· τυραννευθεὶς δὲ ὑπὸ Ἑρωτος, οἷος ὀλιγάκις ἐγίγνετο ὄναρ, ὕπαρ τοιοῦτος αἰεὶ γενόμενος, οὔτε τινὸς φόνου δεινοῦ ἀφέξεται οὔτε βρώματος οὔτ' ἔργου, ἀλλὰ τυραννικῶς ἐν αὐτῷ ὁ Ἑρως ἐν πάσῃ ἀναρχία καὶ ἀνομία ζῶν, ἅτε αὐτὸς ὢν μόναρχος, τὸν ἔχοντά τε αὐτὸν ὡσπερ πόλιν ἄξει ἐπὶ πᾶσαν τόλμαν, ὅθεν αὐτόν τε καὶ τὸν περὶ αὐτὸν θόρυβον θρέψει, τὸν μὲν ἔξωθεν εἰσεληλυθότα ἀπὸ κακῆς ὁμιλίας, τὸν δ' ἐνδοθεν ὑπὸ τῶν αὐτῶν τρόπων καὶ ἑαυτοῦ ἀνεθύντα καὶ ἐλευθερωθέντα· ἢ οὐχ οὔτος ὁ βίος τοῦ τοιούτου;

οὔτος μὲν οὔν, ἔφη.

καὶ ἂν μὲν γε, ἦν δ' ἐγώ, ὀλίγοι οἱ τοιοῦτοι ἐν πόλει ὧσι καὶ τὸ ἄλλο πλῆθος σωφρονῆ, ἐξελεθόντες ἄλλον τινὰ δορυφοροῦσι τύραννον ἢ μισθοῦ ἐπικουροῦσιν, εἴαν που πόλεμος ἦ· εἴαν δ' ἐν εἰρήνῃ τε καὶ ἡσυχία γένωνται, αὐτοῦ δὴ ἐν τῇ πόλει κακὰ δρῶσι σμικρὰ πολλά.

τὰ ποῖα δὴ λέγεις;

οἷα κλέπτουσι, τοιχωρυχοῦσι, βαλλαντιοτομοῦσι, λωποδυτοῦσιν, ἱεροσυλοῦσιν, ἀνδραποδίζονται· ἔστι δ' ὅτε συκοφαντοῦσιν, ἐὰν δυνατοὶ ᾧσι λέγειν, καὶ ψευδομαρτυροῦσι καὶ δωροδοκοῦσιν.

575C σμικρά γ', ἔφη, κακὰ λέγεις, ἐὰν ὀλίγοι ᾧσιν οἱ τοιοῦτοι.

τὰ γὰρ σμικρά, ἦν δ' ἐγώ, πρὸς τὰ μεγάλα σμικρά ἐστίν, καὶ ταῦτα δὴ πάντα πρὸς τύραννον πονηρία τε καὶ ἀθλιότητι πόλεως, τὸ λεγόμενον, οὐδ' ἴκταρ βάλλει. ὅταν γὰρ δὴ πολλοὶ ἐν πόλει γένωνται οἱ τοιοῦτοι καὶ ἄλλοι οἱ συνεπόμενοι αὐτοῖς, καὶ αἰσθωνται ἑαυτῶν τὸ πλῆθος, τότε οὔτοί εἰσιν οἱ τὸν τύραννον γεννῶντες μετὰ δήμου ἀνοίας ἐκεῖνον, ὃς ἂν αὐτῶν μάλιστα αὐτὸς ἐν αὐτῷ μέγιστον καὶ πλείστον ἐν τῇ ψυχῇ τύραννον ἔχη.

εἰκότως γ', ἔφη· τυραννικώτατος γὰρ ἂν εἴη.

575D οὐκοῦν ἐὰν μὲν ἐκόντες ὑπείκωσιν· ἐὰν δὲ μὴ ἐπιτρέπη ἡ πόλις, ὥσπερ τότε μητέρα καὶ πατέρα ἐκόλαζεν, οὕτω πάλιν τὴν πατρίδα, ἐὰν οἷός τ' ᾦ,

κολάσεται ἐπεισαγόμενος νέους ἑταίρους, καὶ ὑπὸ
τούτοις δὴ δουλεύουσιν τὴν πάλαι φίλην μητρίδα τε,
Κρηῆτες φασί, καὶ πατρίδα ἔξει τε καὶ θρέψει. καὶ
τοῦτο δὴ τὸ τέλος ἂν εἴη τῆς ἐπιθυμίας τοῦ τοιούτου
ἀνδρός.

575E τοῦτο, ἧ δ' ὅς, παντάπασί γε.

οὐκοῦν, ἧν δ' ἐγώ, οὗτοί γε τοιοῖδε γίνονται ἴδια
καὶ πρὶν ἄρχειν· πρῶτον μὲν οἷς ἂν συνῶσιν, ἢ κόλαξιν
ἐαυτῶν συνόντες καὶ πᾶν ἐτοίμοις ὑπηρετεῖν, ἢ ἐάν
576A τού τι δέωνται, αὐτοὶ ὑποπεσόντες, πάντα σχήματα
τολμῶντες ποιεῖν ὡς οἰκεῖοι, διαπραξάμενοι δὲ
ἀλλότριοι;

καὶ σφόδρα γε.

ἐν παντὶ ἄρα τῷ βίῳ ζῶσι φίλοι μὲν οὐδέποτε
οὐδενί, αἰεὶ δὲ του δεσπύζοντες ἢ δουλεύοντες ἄλλω,
ἐλευθερίας δὲ καὶ φιλίας ἀληθοῦς τυραννικὴ φύσις αἰεὶ
ἀγευστος.

πάνυ μὲν οὖν.

ἄρ' οὖν οὐκ ὀρθῶς ἂν τοὺς τοιοῦτους ἀπίστους
καλοῖμεν;

πῶς δ' οὐ;

καὶ μὴν ἀδίκους γε ὡς οἶόν τε μάλιστα, εἶπερ
ὀρθῶς ἐν τοῖς πρόσθεν ὡμολογήσαμεν περὶ
δικαιοσύνης οἶόν ἐστιν.

ἀλλὰ μὴν, ἦ δ' ὅς, ὀρθῶς γε.

κεφαλαιωσώμεθα τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, τὸν κάκιστον.
ἔστιν δέ που, οἶον ὄναρ διήλθομεν, ὃς ἂν ὑπαρ
τοιοῦτος ἦ.

πάνυ μὲν οὖν.

οὐκοῦν οὗτος γίγνεται ὃς ἂν τυραννικώτατος φύσει
ὢν μοναρχήσῃ, καὶ ὅσῳ ἂν πλείω χρόνον ἐν τυραννίδι
βιῶ, τοσοῦτω μᾶλλον τοιοῦτος.

ἀνάγκη, ἔφη διαδεξάμενος τὸν λόγον ὁ Γλαύκων.

ἄρ' οὖν, ἦν δ' ἐγώ, ὃς ἂν φαίνεται πονηρότατος,
καὶ ἀθλιώτατος φανήσεται; καὶ ὃς ἂν πλείστον

χρόνον καὶ μάλιστα τυραννέυση, μάλιστα τε καὶ πλείστον χρόνον τοιοῦτος γεγονώς τῇ ἀληθείᾳ; τοῖς δὲ πολλοῖς πολλὰ καὶ δοκεῖ.

ἀνάγκη, ἔφη, ταῦτα γοῦν οὕτως ἔχειν.

ἄλλο τι οὔν, ἦν δ' ἐγώ, ὃ γε τυραννικὸς κατὰ τὴν τυραννουμένην πόλιν ἂν εἴη ὁμοίότητι, δημοτικὸς δὲ κατὰ δημοκρατουμένην, καὶ οἱ ἄλλοι οὕτω;

τί μὴν;

οὐκοῦν, ὅτι πόλις πρὸς πόλιν ἀρετῇ καὶ εὐδαιμονία, τοῦτο καὶ ἀνὴρ πρὸς ἄνδρα;

πῶς γὰρ οὔ;

τί οὔν ἀρετῇ τυραννουμένη πόλις πρὸς βασιλευομένην οἴαν τὸ πρῶτον διήλθομεν;

πᾶν τούναντίον, ἔφη· ἢ μὲν γὰρ ἀρίστη, ἢ δὲ κακίστη.

οὐκ ἐρήσομαι, εἶπον, ὅποτέραν λέγεις· δῆλον γάρ. ἀλλ' εὐδαιμονίας τε αὖ καὶ ἀθλιότητος ὡσαύτως ἢ

ἄλλως κρίνεις; καὶ μὴ ἐκπληττώμεθα πρὸς τὸν τύραννον ἕνα ὄντα βλέποντες, μηδ' εἴ τινες ὀλίγοι περὶ ἐκεῖνον, ἀλλ' ὡς χρὴ ὅλην τὴν πόλιν εἰσελθόντας θεάσασθαι, καταδύντες εἰς ἅπασαν καὶ ἰδόντες, οὕτω δόξαν ἀποφαινόμεθα.

ἀλλ' ὀρθῶς, ἔφη, προκαλῆ· καὶ δῆλον παντὶ ὅτι τυραννουμένης μὲν οὐκ ἔστιν ἀθλιωτέρα, βασιλευομένης δὲ οὐκ εὐδαιμονεστέρα.

ἄρ' οὖν, ἦν δ' ἐγώ, καὶ περὶ τῶν ἀνδρῶν τὰ αὐτὰ ταῦτα προκαλούμενος ὀρθῶς ἂν προκαλοίμην, ἀξιῶν κρίνειν περὶ αὐτῶν ἐκεῖνον, ὅς δύναται τῇ διανοίᾳ εἰς ἀνδρὸς ἧθρος ἐνδύς διιδεῖν καὶ μὴ καθάπερ παῖς ἔξωθεν ὀρῶν ἐκπλήττεται ὑπὸ τῆς τῶν τυραννικῶν προστάσεως ἦν πρὸς τοὺς ἔξω σχηματίζονται, ἀλλ' ἱκανῶς διορᾷ; εἰ οὖν οἰοίμην δεῖν ἐκείνου πάντας ἡμᾶς ἀκούειν, τοῦ δυνατοῦ μὲν κρῖναι, συνωκηκόςτος δὲ ἐν τῷ αὐτῷ καὶ παραγεγονότος ἔν τε ταῖς κατ' οἰκίαν πράξεσιν, ὡς πρὸς ἐκάστους τοὺς οἰκείους ἔχει, ἐν οἷς μάλιστα γυμνὸς ἂν ὀφθείη τῆς τραγικῆς σκευῆς, καὶ ἐν αὐτῷ τοῖς δημοσίοις κινδύνοις, καὶ ταῦτα πάντα

576E

577A

577B

ιδόντα κελεύοιμεν ἐξαγγέλλειν πῶς ἔχει εὐδαιμονίας
καὶ ἀθλιότητος ὁ τύραννος πρὸς τοὺς ἄλλους;

ὀρθότατ' ἄν, ἔφη, καὶ ταῦτα προκαλοῖο.

βούλει οὖν, ἦν δ' ἐγώ, προσποιησώμεθα ἡμεῖς εἶναι
τῶν δυνατῶν ἄν κρῖναι καὶ ἤδη ἐντυχόντων τοιούτοις,
ἵνα ἔχωμεν ὅστις ἀποκρινεῖται ἃ ἐρωτῶμεν;

πάνυ γε.

ἴθι δὴ μοι, ἔφην, ὧδε σκόπει. τὴν ὁμοιότητα
ἀναμιμνησκόμενος τῆς τε πόλεως καὶ τοῦ ἀνδρός,
οὕτω καθ' ἕκαστον ἐν μέρει ἀθρῶν, τὰ παθήματα
ἐκατέρου λέγε.

τὰ ποῖα; ἔφη.

πρῶτον μὲν, ἦν δ' ἐγώ, ὡς πόλιν εἰπεῖν, ἐλευθέραν
ἢ δούλην τὴν τυραννουμένην ἐρεῖς;

ὡς οἶόν τ', ἔφη, μάλιστα δούλην.

καὶ μὴν ὀρθῶς γε ἐν αὐτῇ δεσπότης καὶ ἐλευθέρους.

ὄρῳ, ἔφη, σμικρὸν γέ τι τοῦτο· τὸ δὲ ὅλον, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ἐν αὐτῇ καὶ τὸ ἐπιεικέστατον ἀτίμως τε καὶ ἀθλίως δοῦλον.

εἰ οὖν, εἶπον, ὅμοιος ἀνὴρ τῇ πόλει, οὐ καὶ ἐν ἐκείνῳ ἀνάγκη τὴν αὐτὴν τάξιν ἐνεῖναι, καὶ πολλῆς μὲν δουλείας τε καὶ ἀνελευθερίας γέμειν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ ταῦτα αὐτῆς τὰ μέρη δουλεύειν, ἅπερ ἦν ἐπιεικέστατα, μικρὸν δὲ καὶ τὸ μοχθηρότατον καὶ μανικώτατον δεσπάζειν;

ἀνάγκη, ἔφη.

τί οὖν; δούλην ἢ ἐλευθέραν τὴν τοιαύτην φήσεις εἶναι ψυχὴν;

δούλην δήπου ἔγωγε.

οὐκοῦν ἢ γε αὖ δούλη καὶ τυραννουμένη πόλις ἥκιστα ποιεῖ ἃ βούλεται;

πολύ γε.

καὶ ἡ τυραννουμένη ἄρα ψυχὴ ἥκιστα ποιήσει ἃ ἂν βουληθῇ, ὡς περὶ ὅλης εἰπεῖν ψυχῆς· ὑπὸ δὲ οἴστρου

ἀεὶ ἐλκομένη βία ταραχῆς καὶ μεταμελείας μεστὴ
ἔσται.

πῶς γὰρ οὐ;

πλουσίαν δὲ ἢ πενομένην ἀνάγκη τὴν
τυραννουμένην πόλιν εἶναι;

πενομένην.

καὶ ψυχὴν ἄρα τυραννικὴν πενιχρὰν καὶ ἀπληστον
ἀνάγκη ἀεὶ εἶναι.

οὕτως, ἢ δ' ὅς.

τί δέ; φόβου γέμειν ἄρ' οὐκ ἀνάγκη τὴν τε
τοιαύτην πόλιν τὸν τε τοιοῦτον ἄνδρα;

πολλή γε.

ὀδυρμούς τε καὶ στεναγμούς καὶ θρήνους καὶ
ἀλγηδόνας οἶει ἔν τινι ἄλλῃ πλείους εὐρήσειν;

οὐδαμῶς.

ἐν ἀνδρὶ δὲ ἡγήσῃ τὰ τοιαῦτα ἐν ἄλλῳ τινὶ πλείω εἶναι ἢ ἐν τῷ μαινομένῳ ὑπὸ ἐπιθυμιῶν τε καὶ ἐρώτων τούτῳ τῷ τυραννικῷ;

πῶς γὰρ ἄν; ἔφη.

εἰς πάντα δὴ οἶμαι ταῦτά τε καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἀποβλέψας τήν τε πόλιν τῶν πόλεων ἀθλιωτάτην ἔκρινας —

οὐκοῦν ὀρθῶς; ἔφη.

καὶ μάλα, ἦν δ' ἐγώ. ἀλλὰ περὶ τοῦ ἀνδρὸς αὖ τοῦ τυραννικοῦ τί λέγεις εἰς ταῦτά ταῦτα ἀποβλέπων;

μακρῶ, ἔφη, ἀθλιώτατον εἶναι τῶν ἄλλων ἀπάντων.

τοῦτο, ἦν δ' ἐγώ, οὐκέτ' ὀρθῶς λέγεις.

πῶς; ἦ δ' ὅς.

οὐπω, ἔφην, οἶμαι, οὗτός ἐστιν ὁ τοιοῦτος μάλιστα.

ἀλλὰ τίς μήν;

ὁδε ἴσως σοι ἔτι δόξει εἶναι τούτου ἀθλιώτερος.

ποιός;

578C ὅς ἄν, ἦν δ' ἐγώ, τυραννικὸς ὢν μὴ ἰδιώτην βίον καταβιῶ, ἀλλὰ δυστυχῆς ἦ καὶ αὐτῷ ὑπὸ τινος συμφορᾶς ἐκπορισθῆ ὥστε τυράννω γενέσθαι.

τεκμαίρομαί σε, ἔφη, ἐκ τῶν προειρημένων ἀληθῆ λέγειν.

ναί, ἦν δ' ἐγώ, ἀλλ' οὐκ οἶεσθαι χρὴ τὰ τοιαῦτα, ἀλλ' εὖ μάλα τῷ τοιούτῳ λόγῳ σκοπεῖν· περὶ γάρ τοι τοῦ μεγίστου ἢ σκέψις, ἀγαθοῦ τε βίου καὶ κακοῦ.

ὀρθότατα, ἦ δ' ὅς.

578D σκόπει δὴ εἰ ἄρα τι λέγω. δοκεῖ γάρ μοι δεῖν ἐννοῆσαι ἐκ τῶνδε περὶ αὐτοῦ σκοποῦντας.

ἐκ τίνων;

ἐξ ἑνὸς ἐκάστου τῶν ἰδιωτῶν, ὅσοι πλούσιοι ἐν πόλεσιν ἀνδράποδα πολλὰ κέκτηνται. οὗτοι γὰρ τοῦτό γε προσόμοιον ἔχουσιν τοῖς τυράννοις, τὸ πολλῶν ἄρχειν· διαφέρει δὲ τὸ ἐκείνου πλῆθος.

διαφέρει γάρ.

οἶσθ' οὖν ὅτι οὗτοι ἀδεῶς ἔχουσιν καὶ οὐ φοβοῦνται
τοὺς οἰκέτας;

τί γὰρ ἂν φοβοῖντο;

οὐδέν, εἶπον· ἀλλὰ τὸ αἴτιον ἐννοεῖς;

ναί, ὅτι γε πᾶσα ἡ πόλις ἐνὶ ἐκάστω βοηθεῖ τῶν
ιδιωτῶν.

578B καλῶς, ἦν δ' ἐγώ, λέγεις. τί δέ; εἴ τις θεῶν ἄνδρα
ἕνα, ὅτῳ ἔστιν ἀνδράποδα πεντήκοντα ἢ καὶ πλείω,
ἄρας ἐκ τῆς πόλεως αὐτόν τε καὶ γυναῖκα καὶ
παῖδας θείη εἰς ἐρημίαν μετὰ τῆς ἄλλης οὐσίας τε
καὶ τῶν οἰκετῶν, ὅπου αὐτῷ μηδεὶς τῶν ἐλευθέρων
μέλλοι βοηθήσειν, ἐν ποίῳ ἂν τινι καὶ ὀπόσω φόβῳ
οἶει γενέσθαι αὐτόν περὶ τε αὐτοῦ καὶ παιδῶν καὶ
γυναικός, μὴ ἀπόλοιτο ὑπὸ τῶν οἰκετῶν;

ἐν παντί, ἦ δ' ὅς, ἔγωγε.

579A οὐκοῦν ἀναγκάζοιτο ἂν τινας ἤδη θωπεύειν αὐτῶν
τῶν δούλων καὶ ὑπισχνεῖσθαι πολλὰ καὶ ἐλευθεροῦν

οὐδὲν δεόμενος, καὶ κόλαξ αὐτὸς ἂν θεραπόντων ἀναφανείῃ;

πολλὴ ἀνάγκη, ἔφη, αὐτῷ, ἢ ἀπολωλέναι.

τί δ', εἰ καὶ ἄλλους, ἦν δ' ἐγώ, ὁ θεὸς κύκλω κατοικίσειεν γείτονας πολλοὺς αὐτῷ, οἳ μὴ ἀνέχοιντο εἴ τις ἄλλος ἄλλου δεσπόμενός τις ἀξιοῖ, ἀλλ' εἴ πού τινα τοιοῦτον λαμβάνοιεν, ταῖς ἐσχάταις τιμωροῖντο τιμωρίαις;

ἔτι ἂν, ἔφη, οἶμαι, μᾶλλον ἐν παντὶ κακοῦ εἴῃ, κύκλω φρουρούμενος ὑπὸ πάντων πολεμίων.

ἄρ' οὖν οὐκ ἐν τοιούτῳ μὲν δεσποτηρίῳ δέδεταί ὁ τύραννος, φύσει ὦν οἶον διεληλύθαμεν, πολλῶν καὶ παντοδαπῶν φόβων καὶ ἐρώτων μεστός· λίχνῳ δὲ ὄντι αὐτῷ τὴν ψυχὴν μόνῳ τῶν ἐν τῇ πόλει οὔτε ἀποδημῆσαι ἔξεστιν οὐδαμόσε, οὔτε θεωρῆσαι ὅσων δὴ καὶ οἱ ἄλλοι ἐλεύθεροι ἐπιθυμηταί εἰσιν, καταδεδυκῶς δὲ ἐν τῇ οἰκίᾳ τὰ πολλὰ ὡς γυνὴ ζῆ, φθονῶν καὶ τοῖς ἄλλοις πολίταις, εἴαν τις ἔξω ἀποδημῆ καὶ τι ἀγαθὸν ὁρᾷ;

παντάπασιν μὲν οὖν, ἔφη.

οὐκοῦν τοῖς τοιούτοις κακοῖς πλείω καρποῦται ἀνὴρ ὃς ἂν κακῶς ἐν ἑαυτῷ πολιτευόμενος, ὃν νυνδὴ σὺ ἀθλιώτατον ἔκρινας, τὸν τυραννικόν, ὡς μὴ ἰδιώτης καταβιῶ, ἀλλὰ ἀναγκασθῆ ὑπὸ τινος τύχης τυραννεῦσαι καὶ ἑαυτοῦ ὢν ἀκράτωρ ἄλλων ἐπιχειρήσῃ ἄρχειν, ὥσπερ εἴ τις κάμνοντι σώματι καὶ ἀκράτορι ἑαυτοῦ μὴ ἰδιωτεύων ἀλλ' ἀγωνιζόμενος πρὸς ἄλλα σώματα καὶ μαχόμενος ἀναγκάζεται διαίγειν τὸν βίον.

παντάπασιν, ἔφη, ὁμοιότατά τε καὶ ἀληθέστατα λέγεις, ὦ Σώκρατες.

οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, ὦ φίλε Γλαύκων, παντελῶς τὸ πάθος ἀθλιον, καὶ τοῦ ὑπὸ σοῦ κριθέντος χαλεπώτατα ζῆν χαλεπώτερον ἔτι ζῆ ὁ τυραννῶν;

κομιδῆ γ', ἔφη.

ἔστιν ἄρα τῇ ἀληθείᾳ, κὰν εἰ μὴ τῷ δοκεῖ, ὁ τῷ ὄντι τύραννος τῷ ὄντι δοῦλος τὰς μεγίστας θωπείας καὶ δουλείας καὶ κόλαξ τῶν πονηροτάτων, καὶ τὰς ἐπιθυμίας οὐδ' ὅπωςτιοῦν ἀποπιμπλάς, ἀλλὰ πλείστων

ἐπιδεδέστατος καὶ πένης τῇ ἀληθείᾳ φαίνεται, εἴαν τις ὅλην ψυχὴν ἐπίσθηται θεάσασθαι, καὶ φόβου γέμων διὰ παντὸς τοῦ βίου, σφαδασμῶν τε καὶ ὀδυνῶν πλήρης, εἶπερ τῇ τῆς πόλεως διαθήσει ἧς ἄρχει ἔοικεν. ἔοικεν δέ· ἦ γάρ;

καὶ μάλα, ἔφη.

580A οὐκοῦν καὶ πρὸς τούτοις ἔτι ἀποδώσομεν τῷ ἀνδρὶ καὶ ἃ τὸ πρότερον εἶπομεν, ὅτι ἀνάγκη καὶ εἶναι καὶ ἔτι μᾶλλον γίγνεσθαι αὐτῷ ἢ πρότερον διὰ τὴν ἀρχὴν φθονερῶ, ἀπίστω, ἀδίκω, ἀφίλω, ἀνοσίω καὶ πάσης κακίας πανδοκεῖ τε καὶ τροφεῖ, καὶ ἐξ ἀπάντων τούτων μάλιστα μὲν αὐτῷ δυστυχεῖ εἶναι, ἔπειτα δὲ καὶ τοὺς πλησίον αὐτῷ τοιούτους ἀπεργάζεσθαι.

οὐδεὶς σοι, ἔφη, τῶν νοῦν ἐχόντων ἀντερεῖ.

580B ἴθι δὴ μοι, ἔφην ἐγώ, νῦν ἤδη ὡσπερ ὁ διὰ πάντων κριτῆς ἀποφαίνεται, καὶ σὺ οὕτω, τίς πρῶτος κατὰ τὴν σὴν δόξαν εὐδαιμονία καὶ τίς δεύτερος, καὶ τοὺς ἄλλους ἐξῆς πέντε ὄντας κρῖνε, βασιλικόν, τιμοκρατικόν, ὀλιγαρχικόν, δημοκρατικόν, τυραννικόν.

ἀλλὰ ῥαδία, ἔφη, ἢ κρίσις. καθάπερ γὰρ εἰσῆλθον ἔγωγε ὥσπερ χορούς κρίνω ἀρετῆ καὶ κακία καὶ εὐδαιμονία καὶ τῷ ἐναντίῳ.

μισθωσώμεθα οὖν κήρυκα, ἦν δ' ἐγώ, ἢ αὐτὸς ἀνείπω ὅτι ὁ Ἄριστωνος υἱὸς τὸν ἄριστόν τε καὶ δικαιοτάτον εὐδαιμονέστατον ἔκρινε, τοῦτον δ' εἶναι τὸν βασιλικώτατον καὶ βασιλεύοντα αὐτοῦ, τὸν δὲ κάκιστόν τε καὶ ἀδικώτατον ἀθλιώτατον, τοῦτον δὲ αὖ τυγχάνειν ὄντα ὃς ἂν τυραννικώτατος ὦν ἑαυτοῦ τε ὅτι μάλιστα τυραννῆ καὶ τῆς πόλεως;

ἀνειρήσθω σοι, ἔφη.

ἦ οὖν προσαναγορεύω, εἶπον, ἐάντε λανθάνωσιν τοιοῦτοι ὄντες ἐάντε μὴ πάντας ἀνθρώπους τε καὶ θεούς;

προσαναγόρευε, ἔφη.

εἶεν δὴ, εἶπον· αὕτη μὲν ἡμῖν ἢ ἀπόδειξις μία ἂν εἴη, δευτέραν δὲ ἰδὲ τήνδε, ἐάν τι δόξη εἶναι.

τίς αὕτη;

ἐπειδή, ὡσπερ πόλις, ἦν δ' ἐγώ, διήρηται κατὰ τρία εἶδη, οὕτω καὶ ψυχὴ ἐνὸς ἐκάστου τριχῆ, δέξεται, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, καὶ ἑτέραν ἀπόδειξιν.

τίνα ταύτην;

τήνδε. τριῶν ὄντων τριτταὶ καὶ ἡδοναί μοι φαίνονται, ἐνὸς ἐκάστου μία ἰδία· ἐπιθυμίας τε ὡσαύτως καὶ ἀρχαί.

πῶς λέγεις; ἔφη.

τὸ μὲν, φαμέν, ἦν ᾧ μανθάνει ἄνθρωπος, τὸ δὲ ᾧ θυμοῦται, τὸ δὲ τρίτον διὰ πολυειδίαν ἐνὶ οὐκ ἔσχομεν ὀνόματι προσειπεῖν ἰδίῳ αὐτοῦ, ἀλλὰ ὃ μέγιστον καὶ ἰσχυρότατον εἶχεν ἐν αὐτῷ, τούτῳ ἐπωνομάσαμεν· ἐπιθυμητικὸν γὰρ αὐτὸ κεκλήκαμεν διὰ σφοδρότητα τῶν τε περὶ τὴν ἐδωδὴν ἐπιθυμιῶν καὶ πόσιν καὶ ἀφροδίσια καὶ ὅσα ἄλλα τούτοις ἀκόλουθα, καὶ φιλοχρήματον δὴ, ὅτι διὰ χρημάτων μάλιστα ἀποτελοῦνται αἱ τοιαῦται ἐπιθυμίας.

καὶ ὁρθῶς γ', ἔφη.

ἄρ' οὖν καὶ τὴν ἡδονὴν αὐτοῦ καὶ φιλίαν εἰ φαῖμεν εἶναι τοῦ κέρδους, μάλιστ' ἂν εἰς ἓν κεφάλαιον ἀπερειδοίμεθα τῷ λόγῳ, ὥστε τι ἡμῖν αὐτοῖς δηλοῦν, ὅποτε τοῦτο τῆς ψυχῆς τὸ μέρος λέγοιμεν, καὶ καλοῦντες αὐτὸ φιλοχρήματον καὶ φιλοκερδὲς ὀρθῶς ἂν καλοῖμεν;

ἐμοὶ γοῦν δοκεῖ, ἔφη.

τί δέ; τὸ θυμοειδὲς οὐ πρὸς τὸ κρατεῖν μέντοι φαμὲν καὶ νικᾶν καὶ εὐδοκιμεῖν ἀεὶ ὅλον ὠρμηῆσθαι;

καὶ μάλα.

εἰ οὖν φιλόνικον αὐτὸ καὶ φιλότιμον προσαγορεύοιμεν, ἢ ἐμμελῶς ἂν ἔχοι;

ἐμμελέστατα μὲν οὖν.

ἀλλὰ μὴν ᾧ γε μανθάνομεν, παντὶ δῆλον ὅτι πρὸς τὸ εἰδέναι τὴν ἀλήθειαν ὅπη ἔχει πᾶν ἀεὶ τέταται, καὶ χρημάτων τε καὶ δόξης ἥκιστα τούτων τούτῳ μέλει.

πολύ γε.

φιλομαθῆς δὴ καὶ φιλόσοφον καλοῦντες αὐτὸ κατὰ
τρόπον ἂν καλοῖμεν;

πῶς γὰρ οὐ;

οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, καὶ ἄρχει ἐν ταῖς ψυχαῖς τῶν
581C μὲν τοῦτο, τῶν δὲ τὸ ἕτερον ἐκείνων, ὁπότερον ἂν
τύχη;

οὕτως, ἔφη.

διὰ ταῦτα δὴ καὶ ἀνθρώπων λέγομεν τὰ πρῶτα
τριττὰ γένη εἶναι, φιλόσοφον, φιλόνικον, φιλοκερδῆς;

κομιδῆ γε.

καὶ ἡδονῶν δὴ τρία εἶδη, ὑποκείμενον ἐν ἐκάστω
τούτων;

πάνυ γε.

οἶσθ' οὖν, ἦν δ' ἐγώ, ὅτι εἰ ᾗθελοῖς τρεῖς τοιούτους
ἀνθρώπους ἐν μέρει ἕκαστον ἀνερωτᾶν τίς τούτων τῶν
βίων ἡδιστος, τὸν ἑαυτοῦ ἕκαστος μάλιστα
581D ἐγκωμιάσεται; ὃ τε χρηματιστικὸς πρὸς τὸ κερδαίνειν

τὴν τοῦ τιμᾶσθαι ἡδονὴν ἢ τὴν τοῦ μανθάνειν οὐδενὸς ἀξίαν φήσει εἶναι, εἰ μὴ εἴ τι αὐτῶν ἀργύριον ποιεῖ;

ἀληθῆ, ἔφη.

τί δὲ ὁ φιλότιμος; ἦν δ' ἐγώ· οὐ τὴν μὲν ἀπὸ τῶν χρημάτων ἡδονὴν φορτικὴν τινα ἡγεῖται, καὶ αὖ τὴν ἀπὸ τοῦ μανθάνειν, ὅτι μὴ μάθημα τιμὴν φέρει, καπνὸν καὶ φλυαρίαν;

οὕτως, ἔφη, ἔχει.

τὸν δὲ φιλόσοφον, ἦν δ' ἐγώ, τί οἰώμεθα τὰς ἄλλας ἡδονὰς νομίζειν πρὸς τὴν τοῦ εἰδέναι τὰ ληθῆς ὅπη ἔχει καὶ ἐν τοιούτῳ τινὶ ἀεὶ εἶναι μανθάνοντα; οὐ πάνυ πόρρω; καὶ καλεῖν τῷ ὄντι ἀναγκαίας, ὡς οὐδὲν τῶν ἄλλων δεόμενον, εἰ μὴ ἀνάγκη ἦν;

εὔ, ἔφη, δεῖ εἰδέναι;

ὅτε δὴ οὖν, εἶπον, ἀμφισβητοῦνται ἐκάστου τοῦ εἶδους αἱ ἡδοναὶ καὶ αὐτὸς ὁ βίος, μὴ ὅτι πρὸς τὸ κάλλιον καὶ αἴσχιον ζῆν μῆδὲ τὸ χεῖρον καὶ ἄμεινον,

ἀλλὰ πρὸς αὐτὸ τὸ ἡδίων καὶ ἀλυπότερον, πῶς ἂν εἰδεῖμεν τίς αὐτῶν ἀληθέστατα λέγει;

οὐ πάνυ, ἔφη, ἔγωγε ἔχω εἰπεῖν.

ἀλλ' ὧδε σκόπει· τίμη χρὴ κρίνεσθαι τὰ μέλλοντα καλῶς κριθῆσεσθαι; ἄρ' οὐκ ἐμπειρία τε καὶ φρονήσει καὶ λόγῳ; ἢ τούτων ἔχει ἂν τις βέλτιον κριτήριον;

καὶ πῶς ἂν; ἔφη.

σκόπει δὴ· τριῶν ὄντων τῶν ἀνδρῶν τίς ἐμπειρότατος πασῶν ὧν εἴπομεν ἡδονῶν; πότερον ὁ φιλοκερδῆς, μανθάνων αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν οἷόν ἐστιν, ἐμπειρότερος δοκεῖ σοι εἶναι τῆς ἀπὸ τοῦ εἰδέναι ἡδονῆς, ἢ ὁ φιλόσοφος τῆς ἀπὸ τοῦ κερδαίνειν;

πολύ, ἔφη, διαφέρει. τῷ μὲν γὰρ ἀνάγκη γεύεσθαι τῶν ἐτέρων ἐκ παιδὸς ἀρξαμένῳ· τῷ δὲ φιλοκερδεῖ, ὅπη πέφυκε τὰ ὄντα μανθάνοντι, τῆς ἡδονῆς ταύτης, ὡς γλυκεῖά ἐστιν, οὐκ ἀνάγκη γεύεσθαι οὐδ' ἐμπείρῳ γίγνεσθαι, μᾶλλον δὲ καὶ προθυμουμένῳ οὐ ῥάδιον.

πολὺ ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, διαφέρει τοῦ γε φιλοκερδοῦς ὁ φιλόσοφος ἐμπειρία ἀμφοτέρων τῶν ἡδονῶν.

πολὺ μέντοι.

τί δὲ τοῦ φιλοτίμου; ἄρα μᾶλλον ἀπειρός ἐστι τῆς ἀπὸ τοῦ τιμᾶσθαι ἡδονῆς ἢ ἐκεῖνος τῆς ἀπὸ τοῦ φρονεῖν;

ἀλλὰ τιμὴ μὲν, ἔφη, εἴνεκεν ἐξεργάζονται ἐπὶ ὃ ἕκαστος ὤρμηκε, πᾶσιν αὐτοῖς ἔπεται — καὶ γὰρ ὁ πλούσιος ὑπὸ πολλῶν τιμᾶται καὶ ὁ ἀνδρεῖος καὶ σοφός — ὥστε ἀπὸ γε τοῦ τιμᾶσθαι, οἷόν ἐστιν, πάντες τῆς ἡδονῆς ἐμπειροὶ· τῆς δὲ τοῦ ὄντος θέας, οἴαν ἡδονὴν ἔχει, ἀδύνατον ἄλλω γεγεῦσθαι πλὴν τῷ φιλοσόφῳ.

ἐμπειρίας μὲν ἄρα, εἶπον, ἔνεκα κάλλιστα τῶν ἀνδρῶν κρίνει οὗτος.

πολύ γε.

καὶ μὴν μετὰ γε φρονήσεως μόνος ἐμπειρος γεγονώς ἔσται.

τί μὴν;

ἀλλὰ μὴν καὶ δι' οὗ γε δεῖ ὄργανον κρίνεσθαι, οὐ τοῦ φιλοκερδοῦς τοῦτο ὄργανον οὐδὲ τοῦ φιλοτίμου, ἀλλὰ τοῦ φιλοσόφου.

τὸ ποῖον;

διὰ λόγων που ἔφαμεν δεῖν κρίνεσθαι. ἦ γάρ;

ναί.

λόγοι δὲ τούτου μάλιστα ὄργανον.

πῶς δ' οὐ;

οὐκοῦν εἰ μὲν πλούτῳ καὶ κέρδει ἄριστα ἐκρίνετο τὰ κρινόμενα, ἃ ἐπὴναι ὁ φιλοκερδῆς καὶ ἔψεγεν, ἀνάγκη ἂν ἦν ταῦτα ἀληθέστατα εἶναι.

πολλή γε.

εἰ δὲ τιμῇ τε καὶ νίκη καὶ ἀνδρεία, ἅρ' οὐχ ἃ ὁ φιλότιμός τε καὶ φιλόνομος;

δῆλον.

ἐπειδὴ δ' ἐμπειρία καὶ φρονήσει καὶ λόγῳ;

ἀνάγκη, ἔφη, ἃ ὁ φιλόσοφος τε καὶ ὁ φιλόλογος ἐπαινεῖ, ἀληθέστατα εἶναι.

583A τριῶν ἄρ' οὐσῶν τῶν ἡδονῶν ἢ τούτου τοῦ μέρους τῆς ψυχῆς ᾧ μανθάνομεν ἡδίστη ἂν εἴη, καὶ ἐν ᾧ ἡμῶν τοῦτο ἄρχει, ὁ τούτου βίος ἡδιστος;

πῶς δ' οὐ μέλλει; ἔφη· κύριος γοῦν ἐπαινέτης ὢν ἐπαινεῖ τὸν ἑαυτοῦ βίον ὁ φρόνιμος.

τίνα δὲ δεύτερον, εἶπον, βίον καὶ τίνα δευτέραν ἡδονήν φησιν ὁ κριτῆς εἶναι;

δῆλον ὅτι τὴν τοῦ πολεμικοῦ τε καὶ φιλοτίμου· ἐγγυτέρω γὰρ αὐτοῦ ἐστὶν ἢ ἡ τοῦ χρηματιστοῦ.

ὑστάτην δὲ τὴν τοῦ φιλοκερδοῦς, ὡς ἔοικεν.

τί μὴν; ἦ δ' ὅς.

583B ταῦτα μὲν τοίνυν οὕτω δὴ ἐφεξῆς ἂν εἴη καὶ δις νενικηκῶς ὁ δίκαιος τὸν ἄδικον· τὸ δὲ τρίτον Ὀλυμπικῶς τῷ σωτήρῳ τε καὶ τῷ Ὀλυμπίῳ Δί,

ἄθρει ὅτι οὐδὲ παναληθῆς ἐστὶν ἢ τῶν ἄλλων ἡδονῇ
πλήν τῆς τοῦ φρονίμου οὐδὲ καθαρὰ, ἀλλ'
ἐσκιαγραφημένα τισ, ὡς ἐγὼ δοκῶ μοι τῶν σοφῶν
τινος ἀκηκοέναι. καίτοι τοῦτ' ἂν εἴη μέγιστόν τε καὶ
κυριώτατον τῶν πτωμάτων.

πολύ γε· ἀλλὰ πῶς λέγεις;

ᾧδ', εἶπον, ἐξευρήσω, σοῦ ἀποκρινομένου ζητῶν
ἅμα.

Ἐρώτα δὴ, ἔφη.

λέγε δὴ, ἦν δ' ἐγώ· οὐκ ἐναντίον φαμέν λύπην
ἡδονῆ;

καὶ μάλα.

οὐκοῦν καὶ τὸ μήτε χαίρειν μήτε λυπεῖσθαι εἶναί
τι;

εἶναι μέντοι.

μεταξὺ τούτοις ἀμφοῖν ἐν μέσῳ ὃν ἡσυχίαν τινὰ
περὶ ταῦτα τῆς ψυχῆς; ἢ οὐχ οὕτως αὐτὸ λέγεις;

οὕτως, ἢ δ' ὅς.

ἄρ' οὖν μνημονεύεις, ἦν δ' ἐγώ, τοὺς τῶν
καμνόντων λόγους, οὓς λέγουσιν ὅταν κάμνωσιν;

ποιούς;

ὡς οὐδὲν ἄρα ἐστὶν ἥδιον τοῦ ὑγιαίνειν, ἀλλὰ σφᾶς
ἐλελήθει, πρὶν κάμνειν, ἥδιστον ὄν.

μέμνημαι, ἔφη.

οὐκοῦν καὶ τῶν περιωδυνία τινὶ ἐχομένων ἀκούεις
λεγόντων ὡς οὐδὲν ἥδιον τοῦ παύσασθαι ὀδυνώμενον;

ἀκούω.

καὶ ἐν ἄλλοις γε οἶμαι πολλοῖς τοιούτοις αἰσθάνη
γιγνομένους τοὺς ἀνθρώπους, ἐν οἷς, ὅταν λυπῶνται,
τὸ μὴ λυπεῖσθαι καὶ τὴν ἡσυχίαν τοῦ τοιούτου
ἐγκωμιάζουσιν ὡς ἥδιστον, οὐ τὸ χαίρειν.

τοῦτο γάρ, ἔφη, τότε ἠδὲ ἴσως καὶ ἀγαπητὸν
γίγνεται, ἡσυχία.

583E καὶ ὅταν παύσῃται ἄρα, εἶπον, χαίρων τις, ἢ τῆς ἡδονῆς ἡσυχία λυπηρὸν ἔσται.

ἴσως, ἔφη.

ὃ μεταξὺ ἄρα νυνδὴ ἀμφοτέρων ἔφαμεν εἶναι, τὴν ἡσυχίαν, τοῦτό ποτε ἀμφοτέρα ἔσται, λύπη τε καὶ ἡδονή.

ἔοικεν.

ἢ καὶ δυνατὸν τὸ μηδέτερον ὄν ἀμφοτέρα γίγνεσθαι;
οὐ μοι δοκεῖ.

καὶ μὴν τό γε ἡδὺ ἐν ψυχῇ γιγνόμενον καὶ τὸ λυπηρὸν κίνησις τις ἀμφοτέρω ἔστόν· ἢ οὐ;

ναί.

584A τὸ δὲ μήτε λυπηρὸν μήτε ἡδὺ οὐχὶ ἡσυχία μέντοι καὶ ἐν μέσῳ τούτοις ἐφάνη ἄρτι;

ἐφάνη γάρ.

πῶς οὖν ὀρθῶς ἔστι τὸ μὴ ἀλγεῖν ἠδὲ ἠγεῖσθαι ἢ τὸ μὴ χαίρειν ἀνιαρόν;

οὐδαμῶς.

οὐκ ἔστιν ἄρα τοῦτο, ἀλλὰ φαίνεται, ἣν δ' ἐγώ, παρὰ τὸ ἀλγεινὸν ἠδὲ καὶ παρὰ τὸ ἠδὲ ἀλγεινὸν τότε ἢ ἡσυχία, καὶ οὐδὲν ὑγιᾶς τούτων τῶν φαντασμάτων πρὸς ἠδονῆς ἀλήθειαν, ἀλλὰ γοητεία τις.

ὡς γοῦν ὁ λόγος, ἔφη, σημαίνει.

584B ἰδὲ τοίνυν, ἔφην ἐγώ, ἠδονάς, αἱ οὐκ ἐκ λυπῶν εἰσίν, ἵνα μὴ πολλάκις οἰηθῆς ἐν τῷ παρόντι οὕτω τοῦτο πεφυκέναι, ἠδονὴν μὲν παῦλαν λύπης εἶναι, λύπην δὲ ἠδονῆς.

ποῦ δὴ, ἔφη, καὶ ποίας λέγεις;

πολλαὶ μὲν, εἶπον, καὶ ἄλλαι, μάλιστα δ' εἰ ἴθελεις ἐννοῆσαι τὰς περὶ τὰς ὁσμὰς ἠδονάς. αὗται γὰρ οὐ προλυπηθέντι ἐξαίφνης ἀμήχανοι τὸ μέγεθος γίνονται, παυσάμεναί τε λύπην οὐδεμίαν καταλείπουσιν.

ἀληθέστατα, ἔφη.

584C μὴ ἄρα πειθόμεθα καθαρὰν ἡδονὴν εἶναι τὴν
λύπης ἀπαλλαγὴν, μηδὲ λύπην τὴν ἡδονῆς.

μὴ γάρ.

ἀλλὰ μέντοι, εἶπον, αἱ γε διὰ τοῦ σώματος ἐπὶ
τὴν ψυχὴν τείνουσαι καὶ λεγόμεναι ἡδοναί, σχεδὸν αἱ
πλεῖσταί τε καὶ μέγιστα, τούτου τοῦ εἴδους εἰσί,
λυπῶν τινες ἀπαλλαγαί.

εἰσὶ γάρ.

οὐκοῦν καὶ αἱ πρὸ μελλόντων τούτων ἐκ προσδοκίας
γιγνόμεναι προησθήσεις τε καὶ προλυπήσεις κατὰ
ταῦτὰ ἔχουσιν;

κατὰ ταῦτά.

584D οἷσθ' οὖν, ἦν δ' ἐγώ, οἷαί εἰσιν καὶ ᾧ μάλιστα
εἰοίκασιν;

τῷ; ἔφη.

νομίζεις τι, εἶπον, ἐν τῇ φύσει εἶναι τὸ μὲν ἄνω, τὸ δὲ κάτω, τὸ δὲ μέσον;

ἔγωγε.

οἶει οὖν ἂν τινα ἐκ τοῦ κάτω φερόμενον πρὸς μέσον ἄλλο τι οἶεσθαι ἢ ἄνω φέρεσθαι; καὶ ἐν μέσῳ σπάντα, ἀφορῶντα ὅθεν ἐνήνεκται, ἄλλοθί που ἂν ἠγεῖσθαι εἶναι ἢ ἐν τῷ ἄνω, μὴ ἐωρακότα τὸ ἀληθῶς ἄνω;

μὰ Δί', οὐκ ἔγωγε, ἔφη, ἄλλως οἶμαι οἰηθῆναι ἂν τὸν τοιοῦτον.

584E ἄλλ' εἰ πάλιν γ', ἔφην, φέροιτο, κάτω τ' ἂν οἶοιτο φέρεσθαι καὶ ἀληθῆ οἶοιτο;

πῶς γὰρ οὐ;

οὐκοῦν ταῦτα πάσχοι ἂν πάντα διὰ τὸ μὴ ἔμπειρος εἶναι τοῦ ἀληθινῶς ἄνω τε ὄντος καὶ ἐν μέσῳ καὶ κάτω;

δῆλον δῆ.

585A

θαυμάζοις ἂν οὖν εἶ καὶ οἱ ἄπειροι ἀληθείας περὶ πολλῶν τε ἄλλων μὴ ὑγιεῖς δόξας ἔχουσιν, πρὸς τε ἡδονὴν καὶ λύπην καὶ τὸ μεταξὺ τούτων οὕτω διάκεινται, ὥστε, ὅταν μὲν ἐπὶ τὸ λυπηρὸν φέρωνται, ἀληθῆ τε οἴονται καὶ τῷ ὄντι λυποῦνται, ὅταν δὲ ἀπὸ λύπης ἐπὶ τὸ μεταξὺ, σφόδρα μὲν οἴονται πρὸς πληρώσει τε καὶ ἡδονῇ γίγνεσθαι, ὥσπερ πρὸς μέλαν φαιὸν ἀποσκοποῦντες ἀπειρία λευκοῦ, καὶ πρὸς τὸ ἄλυπον οὕτω λύπην ἀφορῶντες ἀπειρία ἡδονῆς ἀπατῶνται;

μὰ Δία, ἧ δ' ὅς, οὐκ ἂν θαυμάσαιμι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον, εἰ μὴ οὕτως ἔχει.

585B

ᾧδὲ γ' οὖν, εἶπον, ἐννόει· οὐχὶ πείνα καὶ δίψα καὶ τὰ τοιαῦτα κενώσεις τινές εἰσιν τῆς περὶ τὸ σῶμα ἕξεως;

τί μὴν;

ἄγνοια δὲ καὶ ἀφροσύνη ἄρ' οὐ κενότης ἐστὶ γῆς περὶ ψυχὴν αὖ ἕξεως;

μάλα γε.

οὐκοῦν πληροῖτ' ἂν ὅ τε τροφῆς μεταλαμβάνων καὶ
ὁ νοῦν ἴσχων;

πῶς δ' οὐ;

πλήρωσις δὲ ἀληθεστέρα τοῦ ἥττον ἢ τοῦ μᾶλλον
όντος;

δῆλον ὅτι τοῦ μᾶλλον.

585C πότερα οὖν ἡγῆ τὰ γένη μᾶλλον καθαῶς οὐσίας
μετέχειν, τὰ οἶον σίτου τε καὶ ποτοῦ καὶ ὄψου καὶ
συμπάσης τροφῆς, ἢ τὸ δόξης τε ἀληθοῦς εἶδος καὶ
ἐπιστήμης καὶ νοῦ καὶ συλλήβδην αὖ πάσης ἀρετῆς;
ᾧδε δὲ κρίνε· τὸ τοῦ ἀεὶ ὁμοίου ἐχόμενον καὶ
ἀθανάτου καὶ ἀληθείας, καὶ αὐτὸ τοιοῦτον ὄν καὶ ἐν
τοιούτῳ γιγνόμενον, μᾶλλον εἶναί σοι δοκεῖ, ἢ τὸ
μηδέποτε ὁμοίου καὶ θνητοῦ, καὶ αὐτὸ τοιοῦτον καὶ ἐν
τοιούτῳ γιγνόμενον;

πολύ, ἔφη, διαφέρει τὸ τοῦ ἀεὶ ὁμοίου.

ἢ οὖν ἀεὶ ὁμοίου οὐσία οὐσίας τι μᾶλλον ἢ
ἐπιστήμης μετέχει;

οὐδαμῶς.

τί δ'; ἀληθείας;

οὐδὲ τοῦτο.

εἰ δὲ ἀληθείας ἤττον, οὐ καὶ οὐσίας;

ἀνάγκη.

585D οὐκοῦν ὅλως τὰ περὶ τὴν τοῦ σώματος θεραπείαν
γένη γῶν γενῶν αὖ τῶν περὶ τὴν τῆς ψυχῆς
θεραπείαν ἤττον ἀληθείας τε καὶ οὐσίας μετέχει;

πολύ γε.

σῶμα δὲ αὐτὸ ψυχῆς οὐκ οἶει οὕτως;

ἔγωγε.

οὐκοῦν τὸ τῶν μᾶλλον ὄντων πληρούμενον καὶ αὐτὸ
μᾶλλον ὄντως μᾶλλον πληροῦται ἢ τὸ τῶν ἤττον
όντων καὶ αὐτὸ ἤττον ὄν;

πῶς γὰρ οὐ;

εἰ ἄρα τὸ πληροῦσθαι τῶν φύσει προσηκόντων ἡδύ
 ἐστι, τὸ τῷ ὄντι καὶ τῶν ὄντων πληρούμενον μᾶλλον
 585E μᾶλλον ὄντως τε καὶ ἀληθεστέρως χαίρειν ἂν ποιοῖ
 ἡδονῇ ἀληθεῖ, τὸ δὲ τῶν ἥττον ὄντων μεταλαμβάνον
 ἥττόν τε ἂν ἀληθῶς καὶ βεβαίως πληροῖτο καὶ
 ἀπιστοτέρας ἂν ἡδονῆς καὶ ἥττον ἀληθοῦς
 μεταλαμβάνοι.

ἀναγκαιότατα, ἔφη.

οἱ ἄρα φρονήσεως καὶ ἀρετῆς ἄπειροι, εὐωχίαις δὲ
 586A καὶ τοῖς τοιούτοις ἀεὶ συνόντες, κάτω, ὡς ἔοικεν, καὶ
 μέχρι πάλιν πρὸς τὸ μεταξὺ φέρονται τε καὶ ταύτη
 πλανῶνται διὰ βίου, ὑπερβάντες δὲ τοῦτο πρὸς τὸ
 ἀληθῶς ἄνω οὔτε ἀνέβλεψαν πώποτε οὔτε
 ἠνέχθησαν, οὐδὲ τοῦ ὄντος τῷ ὄντι ἐπληρώθησαν,
 οὐδὲ βεβαίου τε καὶ καθαῶς ἡδονῆς ἐγεύσαντο, ἀλλὰ
 βοσκημάτων δίκην κάτω ἀεὶ βλέποντες καὶ κεκυφότες
 εἰς γῆν καὶ εἰς τραπέζας βόσκονται χορταζόμενοι καὶ
 586B ὀχεύοντες, καὶ ἔνεκα τῆς τούτων πλεονεξίας
 λακτίζοντες καὶ κυρίττοντες ἀλλήλους σιδηροῖς κέρασι
 τε καὶ ὀπλαῖς ἀποκτεινύασι δι' ἀπληστίαν, ἅτε οὐχι

τοῖς οὖσιν οὐδὲ τὸ ὄν οὐδὲ τὸ στέγον ἑαυτῶν
πιμπλάντες.

παντελῶς, ἔφη ὁ Γλαύκων, τὸν τῶν πολλῶν, ᾧ
Σώκρατες, χρησμωδεῖς βίον.

ἄρ' οὖν οὐκ ἀνάγκη καὶ ἡδοναῖς συνεῖναι
μεμειγμέναις λύπαις, εἰδώλοις τῆς ἀληθοῦς ἡδονῆς καὶ
ἔσκιαγραφημέναις, ὑπὸ τῆς παρ' ἀλλήλας θέσεως
ἀποχραινομέναις, ὥστε σφοδρούς ἑκατέρας φαίνεσθαι,
καὶ ἔρωτας ἑαυτῶν λυττῶντας τοῖς ἄφροσιν ἐντίκτειν
καὶ περιμαχήτους εἶναι, ὥσπερ τὸ τῆς ἄφροσιν
ἐντίκτειν καὶ περιμαχήτους, εἶναι, ὥσπερ τὸ γενέσθαι
περιμάχητον ἀγνοία τοῦ ἀληθοῦς;

πολλὴ ἀνάγκη, ἔφη, τοιοῦτόν τι αὐτὸ εἶναι.

τί δέ; περὶ τὸ θυμοειδὲς οὐχ ἕτερα τοιαῦτα ἀνάγκη
γίγνεσθαι, ὅς ἂν αὐτὸ τοῦτο διαπράττηται ἢ φθόνῳ
διὰ φιλοτιμίαν ἢ βία διὰ φιλονικίαν ἢ θυμῷ διὰ
δυσκολίαν, πλησμονὴν τιμῆς τε καὶ νίκης καὶ θυμοῦ
διώκων ἄνευ λογισμοῦ τε καὶ νοῦ;

τοιαῦτα, ἢ δ' ὅς, ἀνάγκη καὶ περὶ τοῦτο εἶναι.

τί οὖν, ἦν δ' ἐγώ· θαρρόυντες λέγωμεν ὅτι καὶ περὶ τὸ φιλοκερδές καὶ τὸ φιλόνικον ὅσαι ἐπιθυμίας εἰσὶν, αἱ μὲν ἂν τῇ ἐπιστήμῃ καὶ λόγῳ ἐπόμεναι καὶ μετὰ τούτων τὰς ἡδονὰς διώκουσαι, ἃς ἂν τὸ φρόνιμον ἐξηγήται, λαμβάνωσι, τὰς ἀληθεστάτας τε λήψονται, ὡς οἶόν τε αὐταῖς ἀληθεῖς λαβεῖν, ἅτε ἀληθεῖα ἐπομένων, καὶ τὰς ἑαυτῶν οἰκείας, εἴπερ τὸ βέλτιστον ἐκάστω, τοῦτο καὶ οἰκειότατον;

ἀλλὰ μήν, ἔφη, οἰκειότατόν γε.

τῷ φιλοσόφῳ ἄρα ἐπομένης ἀπάσης τῆς ψυχῆς καὶ μὴ στασιαζούσης ἐκάστω τῷ μέρει ὑπάρχει εἷς τε τᾶλλα τὰ ἑαυτοῦ πράττειν καὶ δικαίω εἶναι, καὶ δὴ καὶ τὰς ἡδονὰς τὰς ἑαυτοῦ ἕκαστον καὶ τὰς βελτίστας καὶ εἷς τὸ δυνατόν τὰς ἀληθεστάτας καρποῦσθαι.

κομιδῇ μὲν οὖν.

ὅταν δὲ ἄρα τῶν ἐτέρων τι κρατήσῃ, ὑπάρχει αὐτῷ μήτε τὴν ἑαυτοῦ ἡδονὴν ἐξευρίσκειν, τὰ τε ἄλλ' ἀναγκάζειν ἀλλοτρίαν καὶ μὴ ἀληθῆ ἡδονὴν διώκειν.

οὕτως, ἔφη.

οὐκοῦν ἂν πλεῖστον φιλοσοφίας τε καὶ λόγου ἀφέστηκεν, μάλιστα' ἂν τοιαῦτα ἐξεργάζοιτο;

πολύ γε.

πλεῖστον δὲ λόγου ἀφίσταται οὐχ ὅπερ νόμου τε καὶ τάξεως;

δῆλον δῆ.

ἐφάνησαν δὲ πλεῖστον ἀφεστῶσαι οὐχ αἱ ἐρωτικάι τε καὶ τυραννικαὶ ἐπιθυμίαι;

πολύ γε.

ἐλάχιστον δὲ αἱ βασιλικάι τε καὶ κόσμιαι;

ναί.

πλεῖστον δῆ οἶμαι ἀληθοῦς ἡδονῆς καὶ οἰκείας ὁ τύραννος ἀφεστήξει, ὁ δὲ ὀλίγιστον.

ἀνάγκη.

καὶ ἀηδέστατα ἄρα, εἶπον, ὁ τύραννος βιώσεται, ὁ δὲ βασιλεὺς ἡδιστα.

πολλὴ ἀνάγκη.

οἷσθ' οὖν, ἦν δ' ἐγώ, ὅσῳ ἀηδέστερον ζῆ τύραννος βασιλέως;

ἂν εἴπης, ἔφη.

τριῶν ἡδονῶν, ὡς ἔοικεν, οὐσῶν, μιᾶς μὲν γνησίας, δυοῖν δὲ νόθαιν, τῶν νόθων εἰς τὸ ἐπέκεινα ὑπερβὰς ὁ τύραννος, φυγῶν νόμον τε καὶ λόγον, δούλαις τισὶ δορυφόροις ἡδοναῖς συνοικεῖ, καὶ ὁπόσῳ ἐλαττοῦται οὐδὲ πάνυ ῥάδιον εἰπεῖν, πλὴν ἴσως ὧδε.

πῶς; ἔφη.

ἀπὸ τοῦ ὀλιγαρχικοῦ τρίτος που ὁ τύραννος ἀφειστήκει· ἐν μέσῳ γὰρ αὐτῶν ὁ δημοτικὸς ἦν.

ναί.

οὐκοῦν καὶ ἡδονῆς τρίτῳ εἰδώλῳ πρὸς ἀλήθειαν ἀπ' ἐκείνου συνοικοῖ ἂν, εἰ τὰ πρόσθεν ἀληθῆ;

οὕτω.

ὁ δέ γε ὀλιγαρχικὸς ἀπὸ τοῦ βασιλικοῦ αὖ τρίτος,
ἔὰν εἰς ταῦτὸν ἀριστοκρατικὸν καὶ βασιλικὸν τιθῶμεν.

τρίτος γάρ.

τριπλασίου ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, τριπλάσιον ἀριθμῶ
ἀληθοῦς ἡδονῆς ἀφέστηκεν τύραννος.

φαίνεται.

ἐπίπεδον ἄρ', ἔφην, ὡς ἔοικεν, τὸ εἶδωλον κατὰ τὸν
τοῦ μήκους ἀριθμὸν ἡδονῆς τυραννικῆς ἂν εἶη.

κομιδῆ γε.

κατὰ δὲ δύναμιν καὶ τρίτην αὐξήν δῆλον δὴ
ἀπόστασιν ὅσῃν ἀφεστηκῶς γίγνεται.

δῆλον, ἔφη, τῷ γε λογιστικῷ.

οὐκοῦν ἐὰν τις μεταστρέψας ἀληθεία ἡδονῆς τὸν
βασιλέα τοῦ τυράννου ἀφεστηκότα λέγη ὅσον
ἀφέστηκεν, ἐννεακαιικοσικαιεπτακοσιοπλασιάκισ ἡδίων
αὐτὸν ζῶντα εὐρήσει τελειωθεῖση τῇ πολλαπλασιώσει,

τὸν δὲ τύραννον ἀνιαιρότερον τῇ αὐτῇ ταύτῃ ἀποστάσει.

588A

ἀμύχανον, ἔφη, λογισμὸν καταπεφόρηκας τῆς διαφορότητος τοῖν ἀνδροῖν, τοῦ τε δικαίου καὶ τοῦ ἀδίκου, πρὸς ἡδονὴν τε καὶ λύπην.

καὶ μέντοι καὶ ἀληθῆ καὶ προσήκοντά γε, ἦν δ' ἐγώ, βίοις ἀριθμὸν, εἴπερ αὐτοῖς προσήκουσιν ἡμέραι καὶ νύκτες καὶ μῆνες καὶ ἐνιαυτοί.

ἀλλὰ μήν, ἔφη, προσήκουσιν.

οὐκοῦν εἰ τοσοῦτον ἡδονῆ νικᾷ ὁ ἀγαθός τε καὶ δίκαιος τὸν κακὸν τε καὶ ἀδικον, ἀμηχάνω δὴ ὅσω πλείονι νικήσει εὐσχημοσύνη τε βίου καὶ κάλλει καὶ ἀρετῇ;

ἀμηχάνω μέντοι νῆ Δία, ἔφη.

588B

εἶεν δὴ, εἶπον· ἐπειδὴ ἐνταῦθα λόγου γεγόναμεν, ἀναλάβωμεν τὰ πρῶτα λεχθέντα, δι' ἃ δεῦρ' ἤκομεν. ἦν δέ που λεγόμενον λυσιτελεῖν ἀδικεῖν τῷ τελέως

μὲν ἀδίκῳ, δοξαζομένῳ δὲ δικαίῳ· ἢ οὐχ οὕτως ἐλέχθη;

οὕτω μὲν οὔν.

νῦν δὴ, ἔφην, αὐτῷ διαλεγόμεθα, ἐπειδὴ διωμολογησάμεθα τό τε ἀδικεῖν καὶ τὸ δίκαια πράττειν ἣν ἐκάτερον ἔχει δύναμιν.

πῶς; ἔφη.

εἰκόνα πλάσαντες τῆς ψυχῆς λόγῳ, ἵνα εἰδῆ ὁ ἐκεῖνα λέγων οἷα ἔλεγεν.

ποῖαν τινά; ἢ δ' ὅς.

τῶν τοιούτων τινά, ἣν δ' ἐγώ, οἷαι μυθολογοῦνται παλαιαὶ γενέσθαι φύσεις, ἢ τε Χιμαίρας καὶ ἡ Σκύλλης καὶ Κερβέρου, καὶ ἄλλαι τινὲς συχναὶ λέγονται συμπεφυκυῖαι ἰδέαι πολλαὶ εἰς ἓν γενέσθαι.

λέγονται γάρ, ἔφη.

πλάττε τοίνυν μίαν μὲν ἰδέαν θηρίου ποικίλου καὶ πολυκεφάλου, ἡμέρων δὲ θηρίων ἔχοντος κεφαλὰς

κύκλω καὶ ἀγρίων, καὶ δυνατοῦ μεταβάλλειν καὶ φύειν ἕξ αὐτοῦ πάντα ταῦτα.

588D δεινοῦ πλάστου, ἔφη, τὸ ἔργον· ὅμως δέ, ἐπειδὴ εὐπλαστότερον κηροῦ καὶ τῶν τοιούτων λόγος, πεπλάσθω.

μίαν δὴ τοίνυν ἄλλην ἰδέαν λέοντος, μίαν δὲ ἀνθρώπου· πολὺ δὲ μέγιστον ἔστω τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον τὸ δεύτερον.

ταῦτα, ἔφη, ῥάω, καὶ πέπλασται.

σύναπτε τοίνυν αὐτὰ εἰς ἓν τρία ὄντα, ὥστε πη συμπεφυκέναι ἀλλήλοις.

συνῆπται, ἔφη.

588E περίπλασον δὴ αὐτοῖς ἕξωθεν ἑνὸς εἰκόνα, τὴν τοῦ ἀνθρώπου, ὥστε τῷ μὴ δυναμένῳ τὰ ἐντὸς ὁρᾶν, ἀλλὰ τὸ ἕξω μόνον ἔλυτρον ὁρῶντι, ἓν ζῶον φαίνεσθαι, ἄνθρωπον.

περιπέπλασται, ἔφη.

λέγωμεν δὴ τῷ λέγοντι ὡς λυσιτελεῖ τούτῳ ἀδικεῖν τῷ ἀνθρώπῳ, δίκαια δὲ πράττειν οὐ συμφέρει, ὅτι οὐδὲν ἄλλο φησὶν ἢ λυσιτελεῖν αὐτῷ τὸ παντοδαπὸν θηρίον εὐωχοῦντι ποιεῖν ἰσχυρὸν καὶ τὸν λέοντα καὶ τὰ περὶ τὸν λέοντα, τὸν δὲ ἄνθρωπον λιμοκτονεῖν καὶ ποιεῖν ἀσθενῆ, ὥστε ἔλκεσθαι ὅπη ἂν ἐκείνων ὀπότερον ἄγη, καὶ μηδὲν ἕτερον ἑτέρῳ συνεδίξειν μηδὲ φίλον ποιεῖν, ἀλλ' ἑἴαν αὐτὰ ἐν αὐτοῖς δάκνεσθαι τε καὶ μαχόμενα ἐσθίειν ἀλληλα.

παντάπασι γάρ, ἔφη, ταῦτ' ἂν λέγοι ὁ τὸ ἀδικεῖν ἐπαινῶν.

οὐκοῦν αὖ ὁ τὰ δίκαια λέγων λυσιτελεῖν φαίη ἂν δεῖν ταῦτα πράττειν καὶ ταῦτα λέγειν, ὅθεν τοῦ ἀνθρώπου ὁ ἐντὸς ἄνθρωπος ἔσται ἐγκρατέστατος, καὶ τοῦ πολυκεφάλου θρέμματος ἐπιμελήσεται ὥσπερ γεωργός, τὰ μὲν ἡμέρα τρέφων καὶ τιθασεύων, τὰ δὲ ἄγρια ἀποκωλύων φύεσθαι, σύμμαχον ποιησάμενος τὴν τοῦ λέοντος φύσιν, καὶ κοινῇ πάντων κηδόμενος, φίλα ποιησάμενος ἀλλήλοις τε καὶ αὐτῷ, οὕτω θρέψει;

κομιδῇ γὰρ αὖ λέγει ταῦτα ὁ τὸ δίκαιον ἐπαινῶν.

κατὰ πάντα τρόπον δὴ ὁ μὲν τὰ δίκαια ἐγκωμιάζων ἀληθῆ ἂν λέγοι, ὁ δὲ τὰ ἄδικα ψεύδοιτο. 589C
 πρὸς τε γὰρ ἡδονὴν καὶ πρὸς εὐδοξίαν καὶ ὠφελίαν σκοπούμενω ὁ μὲν ἐπαινέτης τοῦ δικαίου ἀληθεύει, ὁ δὲ ψέκτης οὐδὲν ὑγιᾶς οὐδ' εἰδὼς ψέγει ὅτι ψέγει.

οὐ μοι δοκεῖ, ἦ δ' ὅς, οὐδαμῆ γε.

πείδωμεν τοίνυν αὐτὸν πράως — οὐ γὰρ ἐκὼν ἀμαρτάνει — ἐρωτῶντες· ὦ μακάριε, οὐ καὶ τὰ καλὰ καὶ αἰσχροῦ νόμιμα διὰ τὰ τοιαῦτ' ἂν φαῖμεν 589D
 γεγονέναι· τὰ μὲν καλὰ τὰ ὑπὸ τῷ ἀνθρώπῳ, μᾶλλον δὲ ἴσως τὰ ὑπὸ τῷ θεῷ τὰ θεριώδη ποιοῦντα τῆς φύσεως, αἰσχροῦ δὲ τὰ ὑπὸ τῷ ἀγρίῳ τὸ ἡμέρον δουλούμενα; συμφήσει· ἢ πῶς;

ἐάν μοι, ἔφη, πείδηται.

ἔστιν οὖν, εἶπον, ὅτω λυσιτελεῖ ἐκ τούτου τοῦ λόγου χρυσίον λαμβάνειν ἀδίκως, εἴπερ τοιόνδε τι 589E
 γίνεται, λαμβάνων τὸ χρυσίον ἅμα καταδουλοῦται τὸ βέλτιστον ἑαυτοῦ τῷ μοχθηροτάτῳ; ἢ εἰ μὲν λαβὼν χρυσίον ὑὸν ἢ θυγατέρα ἐδουλοῦτο, καὶ ταῦτ' εἰς

ἀγρίων τε καὶ κακῶν ἀνδρῶν, οὐκ ἂν αὐτῷ ἐλυσιτέλει
οὐδ' ἂν πάμπολυ ἐπὶ τούτῳ λαμβάνειν, εἰ δὲ τὸ
ἐαυτοῦ θειότατον ὑπὸ τῷ ἀφρωτάτῳ τε καὶ
μιαρωτάτῳ δουλοῦται καὶ μηδὲν ἐλεεῖ, οὐκ ἄρα ἄφλιός
ἐστι καὶ πολὺ ἐπὶ δεινότερῳ ὀλέθρῳ χρυσὸν δωροδοκεῖ
ἢ Ἐριφύλη ἐπὶ τῇ τοῦ ἀνδρὸς ψυχῇ τὸν ὄρμον
δεξαμένη;

πολὺ μέντοι, ἧ δ' ὅς ὁ Γλαύκων· ἐγὼ γάρ σοι ὑπὲρ
ἐκείνου ἀποκρινοῦμαι.

οὐκοῦν καὶ τὸ ἀκολασταίνειν οἶει διὰ τοιαῦτα πάλαι
ψέγεσθαι, ὅτι ἀνίεται ἐν τῷ τοιούτῳ τὸ δεινόν, τὸ
μέγα ἐκεῖνο καὶ πολυειδὲς θρέμμα, πέρα τοῦ δέοντος;

δῆλον, ἔφη.

ἢ δ' αὐθάδεια καὶ δυσκολία ψέγεται οὐχ ὅταν τὸ
λεοντῶδές τε καὶ ὀφεῶδες αὕξηται καὶ συντείνηται
ἀναρμόστως;

πάνυ μὲν οὔν.

τρυφή δὲ καὶ μαλθακία οὐκ ἐπὶ τῇ αὐτοῦ τούτου χαλάσει τε καὶ ἀνέσει ψέγεται, ὅταν ἐν αὐτῷ δειλίαν ἐμποιῇ;

τί μὴν;

κολακεία δὲ καὶ ἀνελευθερία οὐχ ὅταν τις τὸ αὐτὸ τοῦτο, τὸ θυμοειδές, ὑπὸ τῷ ὀχλώδει θηρίῳ ποιῇ καὶ ἔνεκα χρημάτων καὶ τῆς ἐκείνου ἀπληστίας προπηλακιζόμενον ἐθίζῃ ἐκ νέου ἀντὶ λέοντος πίθηκον γίνεσθαι;

καὶ μάλα, ἔφη.

βαναυσία δὲ καὶ χειροτεχνία διὰ τί οἶει ὄνειδος φέρει; ἢ δι' ἄλλο τι φήσομεν ἢ ὅταν τις ἀσθενὲς φύσει ἔχῃ τὸ τοῦ βελτίστου εἶδος, ὥστε μὴ ἂν δύνασθαι ἄρχειν τῶν ἐν αὐτῷ θρεμμάτων, ἀλλὰ θεραπεύειν ἐκεῖνα, καὶ τὰ θωπεύματα αὐτῶν μόνον δύνηται μανθάνειν;

ἔοικεν, ἔφη.

οὐκοῦν ἵνα καὶ ὁ τοιοῦτος ὑπὸ ὁμοίου ἄρχηται
 οἴουπερ ὁ βέλτιστος, δοῦλον αὐτόν φαμεν δεῖν εἶναι
 590D ἐκείνου τοῦ βελτίστου καὶ ἔχοντος ἐν αὐτῷ τὸ θεῖον
 ἄρχον, οὐκ ἐπὶ βλάβῃ τῇ τοῦ δούλου οἴομενοι δεῖν
 ἄρχεσθαι αὐτόν, ὥσπερ Θρασύμαχος ὤετο τοὺς
 ἀρχομένους, ἀλλ' ὡς ἄμεινον ὄν παντὶ ὑπὸ θεοῦ καὶ
 φρονίμου ἄρχεσθαι, μάλιστα μὲν οἰκεῖον ἔχοντος ἐν
 αὐτῷ, εἰ δὲ μή, ἔξωθεν ἐφεστῶτος, ἵνα εἰς δύναμιν
 πάντες ὅμοιοι ὦμεν καὶ φίλοι, τῷ αὐτῷ κυβερνώμενοι;
 καὶ ὁρθῶς γ', ἔφη.

590E δηλοῖ δέ γε, ἦν δ' ἐγώ, καὶ ὁ νόμος ὅτι τοιοῦτον
 βούλεται, πᾶσι τοῖς ἐν τῇ πόλει σύμμαχος ὢν· καὶ ἡ
 τῶν παίδων ἀρχή, τὸ μὴ εἶναι ἐλευθέρους εἶναι, ἕως ἂν
 ἐν αὐτοῖς ὥσπερ ἐν πόλει πολιτείαν καταστήσωμεν,
 591A καὶ τὸ βέλτιστον θεραπεύσαντες τῷ παρ' ἡμῶν
 τοιούτῳ ἀντικαταστήσωμεν φύλακα ὅμοιον καὶ
 ἄρχοντα ἐν αὐτῷ, καὶ τότε δὴ ἐλεύθερον ἀφίεμεν.

δηλοῖ γάρ, ἦ δ' ὅς.

πῆ δὴ οὖν φήσομεν, ὦ Γλαύκων, καὶ κατὰ τίνα λόγον λυσιτελεῖν ἀδικεῖν, ἢ ἀκολασταίνειν ἢ τὶ αἰσχρὸν ποιεῖν, ἐξ ὧν πονηρότερος μὲν ἔσται, πλείω δὲ χρήματα ἢ ἄλλην τινὰ δύναμιν κεκτήσεται;

οὐδαμῆ, ἢ δ' ὅς.

πῆ δ' ἀδικοῦντα λαμβάνειν καὶ μὴ δίδοναι δίκην λυσιτελεῖν;

ἢ οὐχὶ ὁ μὲν λαμβάνων ἔτι πονηρότερος γίγνεται, τοῦ δὲ μὴ λαμβάνοντος καὶ κολαζομένου τὸ μὲν θηριῶδες κοιμίζεται καὶ ἡμεροῦται, τὸ δὲ ἡμέρον ἐλευθεροῦται, καὶ ὅλη ἢ ψυχὴ εἰς τὴν βελτίστην φύσιν καθισταμένη τιμιωτέραν ἔξιν λαμβάνει, σωφροσύνην τε καὶ δικαιοσύνην μετὰ φρονήσεως κτωμένη, ἢ σῶμα ἰσχύον τε καὶ κάλλος μετὰ ὑγείας λαμβάνον, τοσοῦτω ὅσῳ περ ψυχὴ σώματος τιμιωτέρα;

παντάπασιν μὲν οὖν, ἔφη.

οὐκοῦν ὁ γε νοῦν ἔχων πάντα τὰ αὐτοῦ εἰς τοῦτο συντείνας βιώσεται, πρῶτον μὲν τὰ μαθήματα τιμῶν,

ἂ τοιαύτην αὐτοῦ τὴν ψυχὴν ἀπεργάσεται, τὰ δὲ ἄλλα ἀτιμάζων;

δῆλον, ἔφη.

ἔπειτά γ', εἶπον, τὴν τοῦ σώματος ἕξιν καὶ τροφὴν οὐχ ὅπως τῇ θηριώδει καὶ ἀλόγῳ ἡδονῇ ἐπιτρέψας ἐνταῦθα τετραμμένος ζήσει, ἀλλ' οὐδὲ πρὸς ὑγίαιαν βλέπων, οὐδὲ τοῦτο πρεσβεύων, ὅπως ἰσχυρὸς ἢ ὑγιὴς ἢ καλὸς ἔσται, ἐὰν μὴ καὶ σωφρονήσῃν μέλλῃ ἀπ' αὐτῶν, ἀλλ' αἰεὶ τὴν ἐν τῷ σώματι ἁρμονίαν τῆς ἐν τῇ ψυχῇ ἔνεκα συμφωνίας ἁρμοττόμενος φανεῖται.

παντάπασι μὲν οὖν, ἔφη, ἐάνπερ μέλλῃ τῇ ἀληθείᾳ μουσικὸς εἶναι.

οὐκοῦν, εἶπον, καὶ τὴν ἐν τῇ τῶν χρημάτων κτήσει σύνταξιν τε καὶ συμφωνίαν; καὶ τὸν ὄγκον τοῦ πλήθους οὐκ ἐκπληττόμενος ὑπὸ τοῦ τῶν πολλῶν μακαρισμοῦ ἄπειρον αὐξήσῃ, ἀπέραντα κακὰ ἔχων;

οὐκ οἴομαι, ἔφη.

591E ἄλλ' ἀποβλέπων γε, εἶπον, πρὸς τὴν ἐν αὐτῷ πολιτείαν, καὶ φυλάττων μή τι παρακινῆ αὐτοῦ τῶν ἐκεῖ διὰ πλῆθος οὐσίας ἢ δι' ὀλιγότητα, οὕτως κυβερνῶν προσθήσει καὶ ἀναλώσει τῆς οὐσίας καθ' ὅσον ἂν οἴός τ' ἦ.

κομιδῆ μὲν οὖν, ἔφη.

592A ἀλλὰ μὴν καὶ τιμάς γε, εἰς ταῦτόν ἀποβλέπων, τῶν μὲν μεθέξει καὶ γεύσεται ἐκῶν, ἃς ἂν ἡγῆται ἀμείνω αὐτὸν ποιήσιν, ἃς δ' ἂν λύσειν τὴν ὑπάρχουσαν ἔξιν, φεύξεται ἰδία καὶ δημοσία.

οὐκ ἄρα, ἔφη, τά γε πολιτικὰ ἐθελήσει πράττειν, ἐάνπερ τούτου κήδηται.

νῆ τὸν κύνα, ἦν δ' ἐγώ, ἐν γε τῇ ἑαυτοῦ πόλει καὶ μάλα, οὐ μέντοι ἴσως ἐν γε τῇ πατρίδι, ἐὰν μὴ θεία τις συμβῆ τύχη.

592B μαυθάνω, ἔφη· ἐν ἧ νῦν διήλθομεν οἰκίζοντες πόλει λέγεις, τῇ ἐν λόγοις κειμένη, ἐπεὶ γῆς γε οὐδαμοῦ οἶμαι αὐτὴν εἶναι.

ἀλλ', ἦν δ' ἐγώ, ἐν οὐρανῷ ἴσως παράδειγμα
 ἀνάκειται τῷ βουλομένῳ ὄραν καὶ ὄρωντι ἑαυτὸν
 κατοικίσειν. διαφέρει δὲ οὐδὲν εἴτε που ἔστιν εἴτε
 ἔσται· τὰ γὰρ ταύτης μόνης ἂν πράξειεν, ἄλλης δὲ
 οὐδεμιᾶς.

εἰκός γ', ἔφη.

10

595A καὶ μὴν, ἦν δ' ἐγώ, πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα περὶ
 αὐτῆς ἐννοῶ, ὡς παντὸς ἄρα μᾶλλον ὀρθῶς ὠκίζομεν
 τὴν πόλιν, οὐχ ἥκιστα δὲ ἐνθυμηθεῖς περὶ ποιήσεως
 λέγω.

τὸ ποῖον; ἔφη.

595B τὸ μηδαμῆ παραδέχεσθαι αὐτῆς ὅση μιμητική·
 παντὸς γὰρ μᾶλλον οὐ παραδεκτέα νῦν καὶ
 ἐναργέστερον, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, φαίνεται, ἐπειδὴ χωρὶς
 ἕκαστα διήρηται τὰ τῆς ψυχῆς εἶδη.

πῶς λέγεις;

ὥς μὲν πρὸς ὑμᾶς εἰρηῆσθαι — οὐ γὰρ μου κατερεῖτε πρὸς τοὺς τῆς τραγωδίας ποιητὰς καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας τοὺς μιμητικούς — λώβη ἔοικεν εἶναι πάντα τὰ τοιαῦτα τῆς τῶν ἀκούοντων διανοίας, ὅσοι μὴ ἔχουσι φάρμακον τὸ εἰδέναι αὐτὰ οἷα τυγχάνει ὄντα.

πῆ δὴ, ἔφη, διανοούμενος λέγεις;

ῥητέον, ἦν δ' ἐγώ· καίτοι φιλία γέ τίς με καὶ αἰδῶς ἐκ παιδὸς ἔχουσα περὶ Ὀμήρου ἀποκωλύει λέγειν. ἔοικε μὲν γὰρ τῶν καλῶν ἀπάντων τούτων τῶν τραγικῶν πρῶτος διδάσκαλός τε καὶ ἡγεμὼν γενέσθαι. ἀλλ' οὐ γὰρ πρό γε τῆς ἀληθείας τιμητέος ἀνὴρ, ἀλλ', ὃ λέγω, ῥητέον.

πάνυ μὲν οὔν, ἔφη.

ἄκουε δὴ, μᾶλλον δὲ ἀποκρίνου.

Ἐρώτα.

μίμησιν ὅλως ἔχοις ἄν μοι εἰπεῖν ὅτι ποτ' ἐστίν; οὐδὲ γὰρ τοι αὐτὸς πάνυ τι συνηνοῶ τί βούλεται εἶναι.

ἦ που ἄρ', ἔφη, ἐγὼ συννοήσω.

596A οὐδέν γε, ἦν δ' ἐγώ, ἄτοπον, ἐπεὶ πολλά τοι
ὀξύτερον βλέπόντων ἀμβλύτερον ὁρῶντες πρότεροι
εἶδον.

ἔστιν, ἔφη, οὕτως· ἀλλὰ σοῦ παρόντος οὐδ' ἂν
προθυμηθῆναι οἷός τε εἶην εἰπεῖν, εἴ τί μοι
καταφαίνεται, ἀλλ' αὐτὸς ὄρα.

βούλει οὖν ἐνθενδε ἀρξώμεθα ἐπισκοποῦντες, ἐκ τῆς
εἰωθυίας μεθόδου; εἶδος γάρ πού τι ἐν ἕκαστον
εἰώθαμεν τίθεσθαι περὶ ἕκαστα τὰ πολλά, οἷς ταῦτόν
ὄνομα ἐπιφέρομεν. ἦ οὐ μανθάνεις;

μανθάνω.

596B θῶμεν δὴ καὶ νῦν ὅτι βούλει τῶν πολλῶν. οἷον, εἰ
'θέλεις, πολλαί πού εἰσι κλῖναι καὶ τραπέζαι.

πῶς δ' οὐ;

ἀλλὰ ἰδέαι γέ που περὶ ταῦτα τὰ σκεύη δύο, μία
μὲν κλίνης, μία δὲ τραπέζης.

ναί.

οὐκοῦν καὶ εἰώθαμεν λέγειν ὅτι ὁ δημιουργὸς ἑκατέρου τοῦ σκεύους πρὸς τὴν ἰδέαν βλέπων οὕτω ποιεῖ ὁ μὲν τὰς κλίνας, ὁ δὲ τὰς τραπέζας, αἷς ἡμεῖς χρώμεθα, καὶ τᾶλλα κατὰ ταῦτά; οὐ γάρ που τὴν γε ἰδέαν αὐτὴν δημιουργεῖ οὐδεὶς τῶν δημιουργῶν· πῶς γάρ;

οὐδαμῶς.

ἀλλ' ὄρα δὴ καὶ τόνδε τίνα καλεῖς τὸν δημιουργόν.

τὸν ποῖον;

ὃς πάντα ποιεῖ, ὅσαπερ εἷς ἕκαστος τῶν χειροτεχνῶν.

δεινόν τίνα λέγεις καὶ θαυμαστὸν ἄνδρα.

οὔπω γε, ἀλλὰ τάχα μᾶλλον φήσεις. ὁ αὐτὸς γὰρ οὗτος χειροτέχνης οὐ μόνον πάντα οἷός τε σκεύη ποιῆσαι, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐκ τῆς γῆς φύομενα ἅπαντα ποιεῖ καὶ ζῶα πάντα ἐργάζεται, τὰ τε ἄλλα καὶ ἑαυτόν, καὶ πρὸς τούτοις γῆν καὶ οὐρανὸν καὶ θεοὺς

καὶ πάντα τὰ ἐν οὐρανῷ καὶ τὰ ἐν Ἄιδου ὑπὸ γῆς
ἅπαντα ἐργάζεται.

πάνυ θαυμαστόν, ἔφη, λέγεις σοφιστήν.

ἄπιστεῖς; ἦν δ' ἐγώ. καί μοι εἶπέ, τὸ παράπαν οὐκ
ἂν σοι δοκεῖ εἶναι τοιοῦτος δημιουργός, ἢ τινὶ μὲν
τρόπῳ γενέσθαι ἂν τούτων ἀπάντων ποιητής, τινὶ δὲ
οὐκ ἂν; ἢ οὐκ αἰσθάνη ὅτι κἂν αὐτὸς οἶός τ' εἴης
πάντα ταῦτα ποιῆσαι τρόπῳ γέ τινι;

καὶ τίς, ἔφη, ὁ τρόπος οὗτος;

οὐ χαλεπός, ἦν δ' ἐγώ, ἀλλὰ πολλαχῆ καὶ ταχὺ
δημιουργούμενος, τάχιστα δέ που, εἰ ἴθελεις λαβῶν
κάτοπτρον περιφέρειν πανταχῆ· ταχὺ μὲν ἥλιον
ποιήσεις καὶ τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ, ταχὺ δὲ γῆν, ταχὺ δὲ
σαυτόν τε καὶ τᾶλλα ζῶα καὶ σκεύη καὶ φυτὰ καὶ
πάντα ὅσα νυνδὴ ἐλέγετο.

ναί, ἔφη, φαινόμενα, οὐ μέντοι ὄντα γέ που τῆ
ἀληθεία.

καλῶς, ἦν δ' ἐγώ, καὶ εἰς δέον ἔρχη τῷ λόγῳ. τῶν
 τοιούτων γὰρ οἶμαι δημιουργῶν καὶ ὁ ζωγράφος ἐστίν.
 ἦ γάρ;

πῶς γὰρ οὐ;

ἀλλὰ φήσεις οὐκ ἀληθῆ οἶμαι αὐτὸν ποιεῖν ἀ ποιεῖ.
 καίτοι τρόπῳ γέ τι καὶ ὁ ζωγράφος κλίνην ποιεῖ· ἦ
 οὐ;

ναί, ἔφη, φαινομένην γε καὶ οὗτος.

τί δὲ ὁ κλινοποιός; οὐκ ἄρτι μέντοι ἔλεγες ὅτι οὐ τὸ
 εἶδος ποιεῖ, ὃ δὴ φάμεν εἶναι ὃ ἔστι κλίνη, ἀλλὰ
 κλίνην τινά;

ἔλεγον γάρ.

οὐκοῦν εἰ μὴ ὃ ἔστιν ποιεῖ, οὐκ ἂν τὸ ὄν ποιοῖ,
 ἀλλὰ τι τοιοῦτον οἶον τὸ ὄν, ὄν δὲ οὐ· τελέως δὲ εἶναι
 ὄν τὸ τοῦ κλινοῦργοῦ ἔργον ἢ ἄλλου τινὸς χειροτέχνου
 εἴ τις φαίη, κινδυνεύει οὐκ ἂν ἀληθῆ λέγειν;

οὐκουν, ἔφη, ὥς γ' ἂν δόξειεν τοῖς περὶ τοὺς
 τοιούσδε λόγους διατρίβουσιν.

μηδὲν ἄρα θαυμάζωμεν εἰ καὶ τοῦτο ἀμυδρόν τι
τυγχάνει ὄν πρὸς ἀλήθειαν.

μὴ γάρ.

βούλει οὖν, ἔφην, ἐπ' αὐτῶν τούτων ζητήσωμεν τὸν
μιμητὴν τοῦτον, τίς ποτ' ἐστίν;

εἰ βούλει, ἔφη.

οὐκοῦν τριτταί τινες κλῖναι αὗται γίνονται· μία
μὲν ἢ ἐν τῇ φύσει οὔσα, ἣν φαῖμεν ἄν, ὡς ἐγῶμαι,
θεὸν ἐργάσασθαι. ἢ τίν' ἄλλον;

οὐδένα, οἶμαι.

μία δέ γε ἦν ὁ τέκτων.

ναί, ἔφη.

μία δὲ ἦν ὁ ζωγράφος. ἦ γάρ;

ἔστω.

ζωγράφος δὴ, κλινοποιός, θεός, τρεῖς οὗτοι
ἐπιστάται τρισὶν εἶδεσι κλινῶν.

ναὶ τρεῖς.

597C ὁ μὲν δὴ θεός, εἴτε οὐκ ἐβούλετο, εἴτε τις ἀνάγκη ἐπῆν μὴ πλέον ἢ μίαν ἐν τῇ φύσει ἀπεργάσασθαι αὐτὸν κλίνην, οὕτως ἐποίησεν μίαν μόνον αὐτὴν ἐκείνην ὃ ἔστιν κλίνη· δύο δὲ τοιαῦται ἢ πλείους οὔτε ἐφυτεύθησαν ὑπὸ τοῦ θεοῦ οὔτε μὴ φυῶσιν.

πῶς δὴ; ἔφη.

ὅτι, ἦν δ' ἐγώ, εἰ δύο μόνας ποιήσειεν, πάλιν ἂν μία ἀναφανείη ἧς ἐκεῖναι ἂν αὖ ἀμφοτέραι τὸ εἶδος ἔχοιεν, καὶ εἴη ἂν ὃ ἔστιν κλίνη ἐκείνη ἀλλ' οὐχ αἰ δύο.

ὁρθῶς, ἔφη.

597D ταῦτα δὴ οἶμαι εἰδὼς ὁ θεός, βουλόμενος εἶναι ὄντως κλίνης ποιητῆς ὄντως οὔσης, ἀλλὰ μὴ κλίνης τινὸς μηδὲ κλινοποιός τις, μίαν φύσει αὐτὴν ἔφυσεν.

ἔοικεν.

βούλει οὖν τοῦτον μὲν φυτουργὸν τούτου προσαγορεύωμεν, ἢ τι τοιοῦτον;

δίκαιον γοῦν, ἔφη, ἐπειδήπερ φύσει γε καὶ τοῦτο καὶ
τᾶλλα πάντα πεποίηκεν.

τί δὲ τὸν τέκτονα; ἄρ' οὐ δημιουργὸν κλίνης;

ναί.

ἦ καὶ τὸν ζωγράφον δημιουργὸν καὶ ποιητὴν τοῦ
τοιούτου;

οὐδαμῶς.

ἀλλὰ τί αὐτὸν κλίνης φήσεις εἶναι;

τοῦτο, ἦ δ' ὅς, ἔμοιγε δοκεῖ μετριώτατ' ἂν
προσαγορεύεσθαι, μιμητῆς οὗ ἐκεῖνοι δημιουργοί.

εἶεν, ἦν δ' ἐγώ· τὸν τοῦ τρίτου ἄρα γεννήματος
ἀπὸ τῆς φύσεως μιμητὴν καλεῖς;

πάνυ μὲν οὔν, ἔφη.

τοῦτ' ἄρα ἔσται καὶ ὁ τραγωδοποιός, εἶπερ μιμητῆς
ἔστι, τρίτος τις ἀπὸ βασιλέως καὶ τῆς ἀληθείας
πεφυκώς, καὶ πάντες οἱ ἄλλοι μιμηταί.

κινδυνεύει.

598A τὸν μὲν δὴ μιμητὴν ὡμολογήκαμεν. εἶπε δέ μοι περὶ τοῦ ζωγράφου τόδε· πότερα ἐκεῖνο αὐτὸ τὸ ἐν τῇ φύσει ἕκαστον δοκεῖ σοι ἐπιχειρεῖν μιμεῖσθαι ἢ τὰ τῶν δημιουργῶν ἔργα;

τὰ τῶν δημιουργῶν, ἔφη.

ἄρα οἷα ἔστιν ἢ οἷα φαίνεται; τοῦτο γὰρ ἔτι διόρισον.

πῶς λέγεις; ἔφη.

ᾧδε· κλίνη, ἅντε ἐκ πλαγίου αὐτὴν θεῶ ἅντε καταντικρὺ ἢ ὀπηροῦν, μή τι διαφέρει αὐτὴ ἑαυτῆς, ἢ διαφέρει μὲν οὐδέν, φαίνεται δὲ ἄλλοῖα; καὶ τᾶλλα ὡσαύτως;

οὕτως, ἔφη· φαίνεται, διαφέρει δ' οὐδέν.

598B τοῦτο δὴ αὐτὸ σκόπει· πρὸς πότερον ἢ γραφικὴ πεποιήται περὶ ἕκαστον; πότερα πρὸς τὸ ὄν, ὡς ἔχει, μιμήσασθαι, ἢ πρὸς τὸ φαινόμενον, ὡς φαίνεται, φαντάσματος ἢ ἀληθείας οὔσα μίμησις;

φαντάσματος, ἔφη.

πόρρω ἄρα που τοῦ ἀληθοῦς ἢ μιμητική ἐστὶν καί, ὡς ἔοικεν, διὰ τοῦτο πάντα ἀπεργάζεται, ὅτι σμικρόν τι ἐκάστου ἐφάπτεται, καὶ τοῦτο εἶδωλον. οἶον ὁ ζωγράφος, φαμέν, ζωγραφήσει ἡμῖν σκυτοτόμον, τέκτονα, τοὺς ἄλλους δημιουργούς, περὶ οὐδενὸς τούτων ἐπαΐων τῶν τεχνῶν· ἀλλ' ὅμως παῖδάς γε καὶ ἄφρονας ἀνθρώπους, εἰ ἀγαθὸς εἴη ζωγράφος, γράψας ἂν τέκτονα καὶ πόρρωθεν ἐπιδεικνὺς ἐξαπατῶ ἂν τῷ δοκεῖν ὡς ἀληθῶς τέκτονα εἶναι.

τί δ' οὐ;

ἀλλὰ γὰρ οἶμαι ὧ φίλε, τόδε δεῖ περὶ πάντων τῶν τοιούτων διανοεῖσθαι· ἐπειδὴν τις ἡμῖν ἀπαγγέλλῃ περὶ του, ὡς ἐνέτυχεν ἀνθρώπῳ πάσας ἐπισταμένῳ τὰς δημιουργίας καὶ τᾶλλα πάντα ὅσα εἰς ἕκαστος οἶδεν, οὐδὲν ὅτι οὐχὶ ἀκριβέστερον ὁ τουοῦν ἐπισταμένῳ, ὑπολαμβάνειν δεῖ τῷ τοιούτῳ ὅτι εὐήθης τις ἄνθρωπος, καί, ὡς ἔοικεν, ἐντυχὼν γόητί τινι καὶ μιμητῇ ἐξηπατήθη, ὥστε ἔδοξεν αὐτῷ πάσσοφος εἶναι, διὰ τὸ αὐτὸς μὴ οἶός τ' εἶναι ἐπιστήμην καὶ ἀνεπιστημοσύνην καὶ μίμησιν ἐξετάσαι.

ἀληθέστατα, ἔφη.

οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, μετὰ τοῦτο ἐπισκεπτέον τήν τε τραγωδίαν καὶ τὸν ἡγεμόνα αὐτῆς Ὅμηρον, ἐπειδὴ τινων ἀκούομεν ὅτι οὗτοι πάσας μὲν τέχνας ἐπίστανται, πάντα δὲ τὰ ἀνθρώπεια τὰ πρὸς ἀρετὴν καὶ κακίαν, καὶ τά γε θεῖα· ἀνάγκη γὰρ τὸν ἀγαθὸν ποιητὴν, εἰ μέλλει περὶ ὧν ἂν ποιῆ καλῶς ποιήσῃ, εἰδότα ἄρα ποιεῖν, ἢ μὴ οἶόν τε εἶναι ποιεῖν. δεῖ δὴ ἐπισκέψασθαι πότερον μιμηταῖς τούτοις οὗτοι ἐντυχόντες ἐξηπάτηνται καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν ὁρῶντες οὐκ αἰσθάνονται τριττὰ ἀπέχοντα τοῦ ὄντος καὶ ῥάδια ποιεῖν μὴ εἰδότι τὴν ἀλήθειαν — φαντάσματα γὰρ ἀλλ' οὐκ ὄντα ποιοῦσιν — ἢ τι καὶ λέγουσιν καὶ τῷ ὄντι οἱ ἀγαθοὶ ποιηταὶ ἴσασιν περὶ ὧν δοκοῦσιν τοῖς πολλοῖς εὖ λέγειν.

πάνυ μὲν οὖν, ἔφη, ἐξεταστέον.

οἶει οὖν, εἴ τις ἀμφοτέρω δύναιτο ποιεῖν, τό τε μιμηθησόμενον καὶ τὸ εἶδωλον, ἐπὶ τῇ τῶν εἰδώλων δημιουργίᾳ ἑαυτὸν ἀφεῖναι ἂν σπουδάζειν καὶ τοῦτο προστήσασθαι τοῦ ἑαυτοῦ βίου ὡς βέλτιστον ἔχοντα;

οὐκ ἔγωγε.

ἀλλ' εἶπερ γε οἶμαι ἐπιστήμων εἴη τῇ ἀληθείᾳ
τούτων πέρι ἅπερ καὶ μιμεῖται, πολὺ πρότερον ἐν τοῖς
ἔργοις ἂν σπουδάσειεν ἢ ἐπὶ τοῖς μιμήμασι, καὶ
πειρῶτο ἂν πολλὰ καὶ καλὰ ἔργα ἑαυτοῦ καταλιπεῖν
μνημεῖα, καὶ εἶναι προθυμοῖτ' ἂν μᾶλλον ὁ
ἐγκωμιαζόμενος ἢ ὁ ἐγκωμιάζων.

οἶμαι, ἔφη· οὐ γὰρ ἐξ ἴσου ἢ τε τιμὴ καὶ ἡ
ὠφελία.

τῶν μὲν τοίνυν ἄλλων πέρι μὴ ἀπαιτῶμεν λόγον
Ἐ99C Ὅμηρον ἢ ἄλλον ὄντινοῦν τῶν ποιητῶν, ἐρωτῶντες εἰ
ἰατρικὸς ἦν τις αὐτῶν ἀλλὰ μὴ μιμητῆς μόνον
ἰατρικῶν λόγων, τίνας ὑγιεῖς ποιητῆς τις τῶν παλαιῶν
ἢ τῶν νέων λέγεται πεποιηκέναι, ὥσπερ Ἀσκληπιός,
ἢ τίνας μαθητὰς ἰατρικῆς κατελίπετο, ὥσπερ ἐκεῖνος
τοὺς ἐκγόνους, μηδ' αὖ περὶ τὰς ἄλλας τέχνας αὐτοὺς
ἐρωτῶμεν, ἀλλ' ἐῷμεν· περὶ δὲ ὧν μεγίστων τε καὶ
καλλίστων ἐπιχειρεῖ λέγειν Ὅμηρος, πολέμων τε πέρι
Ἐ99D καὶ στρατηγιῶν καὶ διοικήσεων πόλεων, καὶ παιδείας
πέρι ἀνθρώπου, δίκαιόν που ἐρωτᾶν αὐτὸν

πυρθανομένους· ὦ φίλε Ὅμηρε, εἶπερ μὴ τρίτος ἀπὸ τῆς ἀληθείας εἶ ἀρετῆς πέρι, εἰδώλου δημιουργός, ὃν δὴ μιμητὴν ὠρισάμεθα, ἀλλὰ καὶ δεύτερος, καὶ οἶός τε ἦσθα γινώσκειν ποῖα ἐπιτηδεύματα βελτίους ἢ χείρους ἀνθρώπους ποιεῖ ἴδια καὶ δημοσία, λέγε ἡμῖν τίς τῶν πόλεων διὰ σέ βέλτιον ὤκησεν, ὥσπερ διὰ Λυκοῦργον Λακεδαίμων καὶ δι' ἄλλους πολλοὺς πολλαὶ μεγάλαι τε καὶ σμικραί; σέ δὲ τίς αἰτιᾶται πόλις νομοθέτην ἀγαθὸν γεγονέναι καὶ σφᾶς ὠφεληκένοι; Χαρώνδαν μὲν γὰρ Ἰταλία καὶ Σικελία, καὶ ἡμεῖς Σόλωνα· σέ δὲ τίς; ἔξει τινὰ εἰπεῖν;

οὐκ οἶμαι, ἔφη ὁ Γλαύκων· οὐκουν λέγεταιί γε οὐδ' ὑπ' αὐτῶν Ὀμηριδῶν.

ἀλλὰ δὴ τις πόλεμος ἐπὶ Ὀμήρου ὑπ' ἐκείνου ἀρχοντος ἢ συμβουλευόντος εὔ πολεμηθεῖς μνημονεύεται;

οὐδεῖς.

ἀλλ' οἶα δὴ εἰς τὰ ἔργα σοφοῦ ἀνδρὸς πολλαὶ ἐπίνοιαι καὶ εὐμήχανοι εἰς τέχνας ἢ τινας ἄλλας

πράξεις λέγονται, ὡσπερ αὖ Θάλεώ τε πέρι τοῦ Μιλησίου καὶ Ἀναχάρσιος τοῦ Σκύθου;

οὐδαμῶς τοιοῦτον οὐδέν.

ἀλλὰ δὴ εἰ μὴ δημοσία, ἴδια τισὶν ἡγεμῶν παιδείας αὐτὸς ζῶν λέγεται Ὅμηρος γενέσθαι, οἱ ἐκεῖνον ἡγάπων ἐπὶ συνουσία καὶ τοῖς ὑστέροις ὁδὸν τινα παρέδοσαν βίου Ὀμηρικῆν, ὡσπερ Πυθαγόρας αὐτὸς τε διαφερόντως ἐπὶ τούτῳ ἡγαπήθη, καὶ οἱ ὑστεροὶ ἔτι καὶ νῦν Πυθαγόρειον τρόπον ἐπονομάζοντες τοῦ βίου διαφανεῖς πη δοκοῦσιν εἶναι ἐν τοῖς ἄλλοις;

οὐδ' αὖ, ἔφη, τοιοῦτον οὐδέν λέγεται. ὁ γὰρ Κρεώφυλος, ὃ Σώκρατες, ἴσως, ὁ τοῦ Ὀμήρου ἑταῖρος, τοῦ ὀνόματος ἂν γελοιότερος ἔτι πρὸς παιδείαν φανείη, εἰ τὰ λεγόμενα περὶ Ὀμήρου ἀληθῆ. λέγεται γὰρ ὡς πολλή τις ἀμέλεια περὶ αὐτὸν ἦν ἐπ' αὐτοῦ ἐκείνου, ὅτε ἔζη.

λέγεται γὰρ οὖν, ἦν δ' ἐγώ. ἀλλ' οἶει, ὃ Γλαύκων, εἰ τῷ ὄντι οἶός τ' ἦν παιδεύειν ἀνθρώπους καὶ βελτίους ἀπεργάζεσθαι Ὅμηρος, ἅτε περὶ τούτων οὐ

μιμείσθαι ἀλλὰ γινώσκειν δυνάμενος, οὐκ ἄρ' ἂν πολλοὺς ἑταίρους ἐποιήσατο καὶ ἐτιμᾶτο καὶ ἠγαπᾶτο ὑπ' αὐτῶν, ἀλλὰ Πρωταγόρας μὲν ἄρα ὁ Ἀβδηρίτης καὶ Πρόδικος ὁ Κεῖος καὶ ἄλλοι πάμπολλοι δύνανται τοῖς ἐφ' ἑαυτῶν παριστάναι ἰδίᾳ συγγιγνόμενοι ὡς οὔτε οἰκίαν οὔτε πόλιν τὴν αὐτῶν διοικεῖν οἷοί τ' ἔσονται, ἐὰν μὴ σφεῖς αὐτῶν ἐπιστατήσωσιν τῆς παιδείας, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ σοφίᾳ οὔτω σφόδρα φιλοῦνται, ὥστε μόνον οὐκ ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς περιφέρουσιν αὐτοὺς οἱ ἑταῖροι. Ὅμηρον δ' ἄρα οἱ ἐπ' ἐκείνου, εἶπερ οἷός τ' ἦν πρὸς ἀρετὴν ὀνῆσαι ἀνθρώπους, ἢ Ἡσίοδον ῥαψωδεῖν ἂν περιμόντας εἶων, καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἂν αὐτῶν ἀντείχοντο ἢ τοῦ χρυσοῦ καὶ ἠνάγκαζον παρὰ σφίσιν οἴκοι εἶναι, ἢ εἰ μὴ ἔπειθον, αὐτοὶ ἂν ἐπαιδαγώγουν ὅπη ἦσαν, ἕως ἰκανῶς παιδείας μεταλάβοιεν;

παντάπασιν, ἔφη, δοκεῖς μοι, ὦ Σώκρατες, ἀληθῆ λέγειν.

οὐκοῦν τιθῶμεν ἀπὸ Ὅμηρου ἀρξαμένους πάντας τοὺς ποιητικούς μιμητὰς εἰδώλων ἀρετῆς εἶναι καὶ

τῶν ἄλλων περὶ ὧν ποιοῦσιν, τῆς δὲ ἀληθείας οὐχ ἄπτεσθαι, ἀλλ' ὥσπερ νυνδὴ ἐλέγομεν, ὁ ζωγράφος σκυτοτόμον ποιήσῃ δοκοῦντα εἶναι, αὐτός τε οὐκ ἐπαΐων περὶ σκυτοτομίας καὶ τοῖς μὴ ἐπαΐουσιν, ἐκ τῶν χρωμάτων δὲ καὶ σχημάτων θεωροῦσιν;

πάνυ μὲν οὔν.

οὕτω δὴ οἶμαι καὶ τὸν ποιητικὸν φήσομεν χρώματα ἅττα ἐκάστων τῶν τεχνῶν τοῖς ὀνόμασι καὶ ῥήμασιν ἐπιχρωματίζειν αὐτὸν οὐκ ἐπαΐοντα ἀλλ' ἢ μιμεῖσθαι, ὥστε ἑτέροις τοιούτοις ἐκ τῶν λόγων θεωροῦσι δοκεῖν, ἐάντε περὶ σκυτοτομίας τις λέγη ἐν μέτρῳ καὶ ῥυθμῷ καὶ ἀρμονία, πάνυ εὖ δοκεῖν λέγεσθαι, ἐάντε περὶ στρατηγίας ἐάντε περὶ ἄλλου ὁτιοῦν· οὕτω φύσει αὐτὰ ταῦτα μεγάλην τινὰ κήλησιν ἔχειν. ἐπεὶ γυμνωθέντα γε τῶν τῆς μουσικῆς χρωμάτων τὰ τῶν ποιητῶν, αὐτὰ ἐφ' αὐτῶν λεγόμενα, οἶμαί σε εἰδέναι οἷα φαίνεται. τεθέασαι γάρ που.

ἔγωγ', ἔφη.

οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, ἕοικεν τοῖς τῶν ὠραίων
προσώποις, καλῶν δὲ μή, οἷα γίγνεται ἰδεῖν ὅταν
αὐτὰ τὸ ἄνθος προλίπη;

παντάπασιν, ἦ δ' ὅς.

ἴθι δὴ, τόδε ἄθρει· ὁ τοῦ εἰδώλου ποιητής, ὁ
μιμητής, φαμέν, τοῦ μὲν ὄντος οὐδὲν ἐπαῖει, τοῦ δὲ
φαινομένου· οὐχ οὕτως;

ναί.

μὴ τοίνυν ἡμίσεως αὐτὸ καταλίπωμεν ῥηθέν, ἀλλ'
ἱκανῶς ἴδωμεν.

λέγε, ἔφη.

ζωγράφος, φαμέν, ἡνίας τε γράψει καὶ χαλινόν;

ναί.

ποιήσῃ δέ γε σκυτοτόμος καὶ χαλκεύς;

πάνυ γε.

ἄρ' οὖν ἐπαΐει οἴας δεῖ τὰς ἡνίας εἶναι καὶ τὸν χαλινὸν ὁ γραφεύς; ἢ οὐδ' ὁ ποιήσας, ὅ τε χαλκεὺς καὶ ὁ σκυτεὺς, ἀλλ' ἐκεῖνος ὅσπερ τούτοις ἐπίσταται χρῆσθαι, μόνος ὁ ἵππικός;

ἀληθέστατα.

ἄρ' οὖν οὐ περὶ πάντα οὕτω φήσομεν ἔχειν;

πῶς;

περὶ ἕκαστον ταύτας τινὰς τρεῖς τέχνας εἶναι, χρησομένην, ποιήσουσαν, μιμησομένην;

ναί.

οὐκοῦν ἀρετὴ καὶ κάλλος καὶ ὀρθότης ἐκάστου σκεύους καὶ ζώου καὶ πράξεως οὐ πρὸς ἄλλο τι ἢ τὴν χρεῖαν ἐστίν, πρὸς ἣν ἂν ἕκαστον ἦ πεποιημένον ἢ πεφυκός;

οὕτως.

πολλὴ ἄρα ἀνάγκη τὸν χρώμενον ἐκάστω ἐμπειρότατόν τε εἶναι καὶ ἄγγελον γίνεσθαι τῷ

601E ποιητῆ οἷα ἀγαθὰ ἢ κακὰ ποιεῖ ἐν τῇ χρείᾳ ᾧ
 χρῆται· οἷον ἀύλητῆς που ἀύλοποιῶ ἐξαγγέλλει περὶ
 τῶν ἀύλων, οἱ ἂν ὑπηρετῶσιν ἐν τῷ ἀύλειν, καὶ
 ἐπιτάξει οἷους δεῖ ποιεῖν, ὁ δ' ὑπηρετήσῃ.

πῶς δ' οὐ;

οὐκοῦν ὁ μὲν εἰδὼς ἐξαγγέλλει περὶ χρηστῶν καὶ
 πονηρῶν ἀύλων, ὁ δὲ πιστεύων ποιήσῃ;

ναί.

602A τοῦ αὐτοῦ ἄρα σκεύους ὁ μὲν ποιητῆς πίστιν ὀρθὴν
 ἔξει περὶ κάλλους τε καὶ πονηρίας, συνὼν τῷ εἰδότι
 καὶ ἀναγκαζόμενος ἀκούειν παρὰ τοῦ εἰδότος, ὁ δὲ
 χρώμενος ἐπιστήμην.

πάνυ γε.

ὁ δὲ μιμητῆς πότερον ἐκ τοῦ χρῆσθαι ἐπιστήμην
 ἔξει περὶ ὧν ἂν γράφῃ, εἴτε καλὰ καὶ ὀρθὰ εἴτε μή,
 ἢ δόξαν ὀρθὴν διὰ τὸ ἐξ ἀνάγκης συνεῖναι τῷ εἰδότι
 καὶ ἐπιτάττεσθαι οἷα χρῆ γράφειν;

οὐδέτερα.

οὔτε ἄρα εἴσεται οὔτε ὀρθὰ δοξάσει ὁ μιμητῆς περὶ
ᾧν ἂν μιμῆται πρὸς κάλλος ἢ πονηρίαν.

οὐκ ἔοικεν.

χαρίεις ἂν εἴη ὁ ἐν τῇ ποιήσει μιμητικὸς πρὸς
σοφίαν περὶ ᾧν ἂν ποιῆ.

οὐ πάνυ.

ἀλλ' οὔν δὴ ὅμως γε μιμῆσεται, οὐκ εἰδὼς περὶ
ἐκάστου ὅπῃ πονηρὸν ἢ χρηστόν· ἀλλ', ὡς ἔοικεν, οἶον
φαίνεται καλὸν εἶναι τοῖς πολλοῖς τε καὶ μηδὲν
εἰδόσιν, τοῦτο μιμῆσεται.

τί γὰρ ἄλλο;

ταῦτα μὲν δὴ, ὡς γε φαίνεται, ἐπεικῶς ἡμῖν
διωμολόγηται, τὸν τε μιμητικὸν μηδὲν εἰδέναι ἄξιον
λόγου περὶ ᾧν μιμεῖται, ἀλλ' εἶναι παιδιάν τινα καὶ οὐ
σπουδὴν τὴν μίμησιν, τοὺς τε τῆς τραγικῆς ποιήσεως
ἀπτομένους ἐν ἰαμβείοις καὶ ἐν ἔπεσι πάντας εἶναι
μιμητικοὺς ὡς οἶόν τε μάλιστα.

πάνυ μὲν οὔν.

602C πρὸς Διός, ἦν δ' ἐγώ, τὸ δὲ δὴ μιμεῖσθαι τοῦτο οὐ
περὶ τρίτον μὲν τί ἐστὶν ἀπὸ τῆς ἀληθείας; ἦ γάρ;

ναί.

πρὸς δὲ δὴ ποῖόν τί ἐστὶν τῶν τοῦ ἀνθρώπου ἔχον
τὴν δύναμιν ἣν ἔχει;

τοῦ ποίου τινὸς πέρι λέγεις;

τοῦ τοιοῦδε· ταῦτόν που ἡμῖν μέγεθος ἐγγύθεν τε
καὶ πόρρωθεν διὰ τῆς ὀψεως οὐκ ἴσον φαίνεται.

οὐ γάρ.

602D καὶ ταῦτὰ καμπύλα τε καὶ εὐθέα ἐν ὕδατί τε
θεωμένοις καὶ ἔξω, καὶ κοῖλά τε δὴ καὶ ἐξέχοντα διὰ
τὴν περὶ τὰ χρώματα αὖ πλάνην τῆς ὀψεως, καὶ
πᾶσά τις ταραχὴ δῆλη ἡμῖν ἐνοῦσα αὕτη ἐν τῇ
ψυχῇ· ὧ δὴ ἡμῶν τῷ παθήματι τῆς φύσεως ἢ
σκιαγραφία ἐπιθεμένη γοητείας οὐδὲν ἀπολείπει, καὶ ἡ
θαυμαστοποιία καὶ αἱ ἄλλαι πολλαὶ τοιαῦται μηχαναί.

ἀληθῆ.

ἄρ' οὖν οὐ τὸ μετρεῖν καὶ ἀριθμεῖν καὶ ἰστάναι
βοήθειαι χαριέσταται πρὸς αὐτὰ ἐφάνησαν, ὥστε μὴ
ἄρχειν ἐν ἡμῖν τὸ φαινόμενον μείζον ἢ ἔλαττον ἢ
πλέον ἢ βαρύτερον, ἀλλὰ τὸ λογισάμενον καὶ
μετροῦσαν ἢ καὶ στηῖσαν;

πῶς γὰρ οὐ;

ἀλλὰ μὴν τοῦτό γε τοῦ λογιστικοῦ ἂν εἴη τοῦ ἐν
ψυχῇ ἔργον.

τούτου γὰρ οὖν.

τούτῳ δὲ πολλάκις μετροῦσαντι καὶ σημαίνουντι
μείζω ἄττα εἶναι ἢ ἐλάττω ἕτερα ἐτέρων ἢ ἴσα
τἀναντία φαίνεται ἅμα περὶ ταῦτά.

ναί.

οὐκοῦν ἔφαμεν τῷ αὐτῷ ἅμα περὶ ταῦτά ἐναντία
δοξάζειν ἀδύνατον εἶναι;

καὶ ὀρθῶς γ' ἔφαμεν.

602E ἄλλὰ μὴν τοῦτό γε τοῦ λογιστικοῦ ἂν εἶη τοῦ ἐν
 ψυχῇ ἔργον.

τούτου γὰρ οὖν.

τούτῳ δὲ πολλάκις μετρήσαντι καὶ σημαίνουντι
 μείζω ἅττα εἶναι ἢ ἐλάττω ἕτερα ἐτέρων ἢ ἴσα
 τὰναντία φαίνεται ἅμα περὶ ταῦτά.

ναί.

οὐκοῦν ἔφαμεν τῷ αὐτῷ ἅμα περὶ ταῦτά ἐναντία
 δοξάζειν ἀδύνατον εἶναι;

καὶ ὀρθῶς γ' ἔφαμεν.

603A τὸ παρὰ τὰ μέτρα ἄρα δοξάζον τῆς ψυχῆς τῷ
 κατὰ τὰ μέτρα οὐκ ἂν εἶη ταῦτόν.

οὐ γὰρ οὖν.

ἄλλὰ μὴν τὸ μέτρω γε καὶ λογισμῷ πιστεῦον
 βέλτιστον ἂν εἶη τῆς ψυχῆς.

τί μὴν;

τὸ ἄρα τούτῳ ἐναντιούμενον τῶν φαύλων ἂν τι εἴη ἐν ἡμῖν.

ἀνάγκη.

603B τοῦτο τοίνυν διομολογήσασθαι βουλόμενος ἔλεγον ὅτι ἢ γραφικὴ καὶ ὅλως ἢ μιμητικὴ πόρρω μὲν τῆς ἀληθείας ὃν τὸ αὐτῆς ἔργον ἀπεργάζεται, πόρρω δ' αὖ φρονήσεως ὄντι τῷ ἐν ἡμῖν προσομιλεῖ τε καὶ ἑταίρα καὶ φίλη ἐστὶν ἐπ' οὐδενὶ ὑγιεῖ οὐδ' ἀληθεῖ.

παντάπασιν, ἧ δ' ὅς.

φαύλη ἄρα φαύλῳ συγγιγνομένη φαῦλα γεννᾷ ἢ μιμητικὴ.

ἔοικεν.

πότερον, ἧν δ' ἐγώ, ἢ κατὰ τὴν ὄψιν μόνον, ἢ καὶ κατὰ τὴν ἀκοήν, ἧν δὴ ποίησιν ὀνομάζομεν;

603C εἰκός γ', ἔφη, καὶ ταύτην. μὴ τοίνυν, ἧν δ' ἐγώ, τῷ εἰκότι μόνον πιστεύσωμεν ἐκ τῆς γραφικῆς, ἀλλὰ καὶ ἐπ' αὐτὸ αὖ ἔλθωμεν τῆς διανοίας τοῦτο ᾧ

προσομιλεῖ ἢ τῆς ποιήσεως μιμητική, καὶ ἴδωμεν φαῦλον ἢ σπουδαῖόν ἐστιν.

ἀλλὰ χρεή.

ὧδε δὴ προθώμεθα· πράττοντας, φαμέν, ἀνθρώπους μιμεῖται ἢ μιμητικῆ βιαίους ἢ ἐκουσίας πράξεις, καὶ ἐκ τοῦ πράττειν ἢ εὔ οἰομένους ἢ κακῶς πεπραγένοι, καὶ ἐν τούτοις δὴ πᾶσιν ἢ λυπουμενούς ἢ χαίροντας. μή τι ἄλλο ἦν παρὰ ταῦτα;

οὐδέν.

ἄρ' οὖν ἐν ἅπασιν τούτοις ὁμοιοητικῶς ἄνθρωπος διάκειται;

ἢ ὥσπερ κατὰ τὴν ὄψιν ἐστασίαζεν καὶ ἐναντίας εἶχεν ἐν ἑαυτῷ δόξας ἅμα περὶ τῶν αὐτῶν, οὕτω καὶ ἐν ταῖς πράξεσι στασιάζει τε καὶ μάχεται αὐτὸς αὐτῷ; ἀναμιμνήσκομαι δὲ ὅτι τοῦτό γε νῦν οὐδὲν δεῖ ἡμᾶς διομολογεῖσθαι· ἐν γὰρ τοῖς ἄνω λόγοις ἱκανῶς πάντα ταῦτα διωμολογησάμεθα, ὅτι μυρίων τοιούτων ἐναντιωμάτων ἅμα γιγνομένων ἢ ψυχὴ γέμει ἡμῶν.

ὁρθῶς, ἔφη.

ὀρθῶς γάρ, ἦν δ' ἐγώ· ἀλλ' ὁ τότε ἀπελίπομεν,
 603E νῦν μοι δοκεῖ ἀναγκαῖον εἶναι διεξελθεῖν.

τὸ ποῖον; ἔφη.

ἀνὴρ, ἦν δ' ἐγώ, ἐπιεικῆς τοιαῦσδε τύχης μετασχών,
 ὅν ἀπολέσας ἢ τι ἄλλο ὧν περὶ πλείστου ποιεῖται,
 ἐλέγομέν που καὶ τότε ὅτι ῥᾶστα οἴσει τῶν ἄλλων.

πάνυ γε.

νῦν δέ γε τόδ' ἐπισκεψώμεθα, πότερον οὐδὲν
 ἀχθέσεται, ἢ τοῦτο μὲν ἀδύνατον, μετριάσει δέ πως
 πρὸς λύπην.

οὕτω μᾶλλον, ἔφη, τό γε ἀληθές.

604A τόδε νῦν μοι περὶ αὐτοῦ εἶπέ· πότερον μᾶλλον αὐτὸν
 οἴει τῇ λύπῃ μαχεῖσθαι τε καὶ ἀντιτείνειν, ὅταν
 ὁρᾶται ὑπὸ τῶν ὁμοίων, ἢ ὅταν ἐν ἐρημίᾳ μόνος αὐτὸς
 καθ' αὐτὸν γίγνηται;

πολύ που, ἔφη, διοίσει, ὅταν ὁρᾶται.

μονωθεῖς δέ γε οἶμαι πολλὰ μὲν τολμήσει
φθέγγασθαι, ἃ εἴ τις αὐτοῦ ἀκούει αἰσχύνοιτ' ἄν,
πολλὰ δὲ ποιήσει, ἃ οὐκ ἄν δέξαιτό τινα ἰδεῖν δρῶντα.

οὕτως ἔχει, ἔφη.

οὐκοῦν τὸ μὲν ἀντιτείνειν διακελευόμενον λόγος καὶ
νόμος ἐστίν, τὸ δὲ ἔλκον ἐπὶ τὰς λύπας αὐτὸ τὸ
πάθος;

ἀληθεῖ.

ἐναντίας δὲ ἀγωγῆς γιγνομένης ἐν τῷ ἀνθρώπῳ
περὶ τὸ αὐτὸ ἅμα, δύο φαμέν αὐτῷ ἀναγκαῖον εἶναι.

πῶς δ' οὐ;

οὐκοῦν τὸ μὲν ἕτερον τῷ νόμῳ ἔτοιμον πείθεσθαι, ἧ
ὁ νόμος ἐξηγεῖται;

πῶς;

λέγει που ὁ νόμος ὅτι κάλλιστον ὅτι μάλιστα
ἡσυχίαν ἄγειν ἐν ταῖς συμφοραῖς καὶ μὴ ἀγανακτεῖν,
ὡς οὔτε δήλου ὄντος τοῦ ἀγαθοῦ τε καὶ κακοῦ τῶν

604C τοιούτων, οὔτε εἰς τὸ πρόσθεν οὐδὲν προβαῖνον τῷ
χαλεπῶς φέρουντι, οὔτε τι τῶν ἀνθρωπίνων ἄξιον ὄν
μεγάλης σπουδῆς, ὃ τε δεῖ ἐν αὐτοῖς ὅτι τάχιστα
παραγίνεσθαι ἡμῖν, τούτῳ ἐμποδὼν γιγνόμενον τὸ
λυπεῖσθαι.

τίνι, ἧ δ' ὅς, λέγεις;

604D τῷ βουλεύεσθαι, ἧν δ' ἐγώ, περὶ τὸ γεγονὸς καὶ
ὡσπερ ἐν πτώσει κύβων πρὸς τὰ πεπτωκότα τίθεσθαι
τὰ αὐτοῦ πράγματα, ὅπη ὁ λόγος αἰρεῖ βέλτιστ' ἂν
ἔχειν, ἀλλὰ μὴ προσπταίσαντας καθάπερ παῖδας
ἐχομένους τοῦ πληγέντος ἐν τῷ βοᾶν διατρίβειν, ἀλλ'
ἀεὶ ἐθίζειν τὴν ψυχὴν ὅτι τάχιστα γίνεσθαι πρὸς τὸ
ἰᾶσθαι τε καὶ ἐπανορθοῦν τὸ πεσόν τε καὶ νοσῆσαν,
ἰατρικῇ θρηνηδίαν ἀφανίζοντα.

ὀρθότατα γοῦν ἂν τις, ἔφη, πρὸς τὰς τύχας οὕτω
προσφέροίτο.

οὐκοῦν, φαμέν, τὸ μὲν βέλτιστον τούτῳ τῷ
λογισμῷ ἐθέλει ἔπεσθαι.

δῆλον δῆ.

τὸ δὲ πρὸς τὰς ἀναμνήσεις τε τοῦ πάθους καὶ πρὸς τοὺς ὀδυρμούς ἄγον καὶ ἀπλήστως ἔχον αὐτῶν ἄρ' οὐκ ἀλόγιστόν τε φήσομεν εἶναι καὶ ἀργὸν καὶ δειλίας φίλον;

φήσομεν μὲν οὖν.

604E οὐκοῦν τὸ μὲν πολλὴν μίμησιν καὶ ποικίλην ἔχει, τὸ ἀγανακτητικόν, τὸ δὲ φρόνιμόν τε καὶ ἡσύχιον ἦθος, παραπλήσιον ὄν ἀεὶ αὐτὸ αὐτῷ, οὔτε ῥάδιον μιμήσασθαι οὔτε μιμουμένου εὐπετὲς καταμαθεῖν, ἄλλως τε καὶ πανηγύρει καὶ παντοδαποῖς ἀνθρώποις εἰς θέατρα συλλεγομένοις· ἀλλοτρίου γάρ που πάθους ἢ μίμησις αὐτοῖς γίγνεται.

605A παντάπασι μὲν οὖν.

ὁ δὴ μιμητικὸς ποιητῆς δῆλον ὅτι οὐ πρὸς τὸ τοιοῦτον τῆς ψυχῆς πέφυκέ τε καὶ ἡ σοφία αὐτοῦ τούτῳ ἀρέσκειν πέπηγεν, εἰ μέλλει εὐδοκιμήσειν ἐν τοῖς πολλοῖς, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἀγανακτητικόν τε καὶ ποικίλον ἦθος διὰ τὸ εὐμίμητον εἶναι.

δῆλον.

οὐκοῦν δικαίως ἂν αὐτοῦ ἤδη ἐπιλαμβανοίμεθα, καὶ
 τιθεῖμεν ἀντίστροφον αὐτὸν τῷ ζωγράφῳ· καὶ γὰρ τῷ
 φαῦλα ποιεῖν πρὸς ἀλήθειαν ἔοικεν αὐτῷ, καὶ τῷ πρὸς
 605B ἕτερον τοιοῦτον ὁμιλεῖν τῆς ψυχῆς ἀλλὰ μὴ πρὸς τὸ
 βέλτιστον, καὶ ταύτη ὁμοίωται. καὶ οὕτως ἤδη ἂν ἐν
 δίκη οὐ παραδεχοίμεθα εἰς μέλλουσαν εὐνομεῖσθαι
 πόλιν, ὅτι τοῦτο ἐγείρει τῆς ψυχῆς καὶ τρέφει καὶ
 ἰσχυρὸν ποιῶν ἀπόλλυσι τὸ λογιστικόν, ὥσπερ ἐν
 πόλει ὅταν τις μοχθηροὺς ἐγκρατεῖς ποιῶν παραδιδῷ
 τὴν πόλιν, τοὺς δὲ χαριεστέρους φθείρη· ταῦτόν καὶ
 τὸν μιμητικὸν ποιητὴν φήσομεν κακὴν πολιτείαν ἰδίᾳ
 605C ἐκάστου τῇ ψυχῇ ἐμποιεῖν, τῷ ἀνοήτῳ αὐτῆς
 χαριζόμενον καὶ οὔτε τὰ μείζω οὔτε τὰ ἐλάττω
 διαγιγνώσκοντι, ἀλλὰ τὰ αὐτὰ τοτὲ μὲν μεγάλα
 ἠγουμένῳ, τοτὲ δὲ σμικρά, εἴδωλα εἰδωλοποιοῦντα,
 τοῦ δὲ ἀληθοῦς πόρρω πάνυ ἀφεστῶτα.

πάνυ μὲν οὖν.

οὐ μέντοι πῶ τό γε μέγιστον κατηγορήκαμεν
 αὐτῆς. τὸ γὰρ καὶ τοὺς ἐπεικεῖς ἱκανὴν εἶναι
 λωβᾶσθαι, ἐκτὸς πάνυ τινῶν ὀλίγων, πάνδεινόν που.

τί δ' οὐ μέλλει, εἶπερ γε δεῖ αὐτό;

ἀκούων σκόπει. οἱ γάρ που βέλτιστοι ἡμῶν
 ἀκροώμενοι Ὀμήρου ἢ ἄλλου τινὸς τῶν τραγωδοποιῶν
 μιμουμένου τινὰ τῶν ἡρώων ἐν πένθει ὄντα καὶ
 μακρὰν ῥῆσιν ἀποτείνοντα ἐν τοῖς ὀδυρμοῖς ἢ καὶ
 ἄδοντάς τε καὶ κοπτομένους, οἴσθ' ὅτι χαίρομέν τε
 καὶ ἐνδόντες ἡμᾶς αὐτοὺς ἐπόμεθα συμπάσχοντες καὶ
 σπουδάζοντες ἐπαινοῦμεν ὡς ἀγαθὸν ποιητήν, ὃς ἂν
 ἡμᾶς ὅτι μάλιστα οὕτω διαθῆ.

οἶδα· πῶς δ' οὐ;

ὅταν δὲ οἰκεῖόν τινι ἡμῶν κῆδος γένηται, ἐννοεῖς αὖ
 ὅτι ἐπὶ τῷ ἐναντίῳ καλλωπιζόμεθα, ἂν δυνώμεθα
 ἡσυχίαν ἄγειν καὶ καρτερεῖν, ὡς τοῦτο μὲν ἀνδρὸς ὄν,
 ἐκεῖνο δὲ γυναικός, ὃ τότε ἐπηνοῦμεν.

ἐννοῶ, ἔφη.

ἢ καλῶς οὖν, ἦν δ' ἐγώ, οὗτος ὁ ἔπαινος ἔχει, τὸ
 ὀρῶντα τοιοῦτον ἄνδρα, οἷον ἑαυτόν τις μὴ ἀξιοῖ εἶναι
 ἀλλ' αἰσχύνοιτο ἂν, μὴ βδελύττεσθαι ἀλλὰ χαίρειν τε
 καὶ ἐπαινεῖν;

οὐ μὰ τὸν Δί', ἔφη, οὐκ εὐλόγῳ ἔοικεν.

ναί, ἦν δ' ἐγώ, εἰ ἐκείνη γ' αὐτὸ σκοποίης.

πῆ;

εἰ ἐνθυμοῖο ὅτι τὸ βία κατεχόμενον τότε ἐν ταῖς οἰκείαις συμφοραῖς καὶ πεπεινηκὸς τοῦ δακρῦσαί τε καὶ ἀποδύρασθαι ἱκανῶς καὶ ἀποπλησθῆναι, φύσει ὄν τοιοῦτον οἶον τούτων ἐπιθυμεῖν, τότε ἔστιν τοῦτο τὸ ὑπὸ τῶν ποιητῶν πιμπλάμενον καὶ χαῖρον· τὸ δὲ φύσει βέλτιστον ἡμῶν, ἅτε οὐχ ἱκανῶς πεπαιδευμένον λόγῳ οὐδὲ ἔθει, ἀνίησιν τὴν φυλακὴν τοῦ θρηνώδους τούτου, ἅτε ἀλλότρια πάθη θεωροῦν καὶ ἑαυτῶ οὐδὲν αἰσχρὸν ὄν εἰ ἄλλος ἀνὴρ ἀγαθὸς φάσκων εἶναι ἀκαίρως πενθεῖ, τοῦτον ἐπαινεῖν καὶ ἐλεεῖν, ἀλλ' ἐκεῖνο κερδαίνειν ἠγεῖται, τὴν ἡδονήν, καὶ οὐκ ἂν δέξαιτο αὐτῆς στερηθῆναι καταφρονήσας ὅλου τοῦ ποιήματος. λογίζεσθαι γὰρ οἶμαι ὀλίγοις τισὶν μέτεστιν ὅτι ἀπολαύειν ἀνάγκη ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων εἰς τὰ οἰκεία· θρέψαντα γὰρ ἐν ἐκείνοις ἰσχυρὸν τὸ ἐλεινὸν οὐ ῥάδιον ἐν τοῖς αὐτοῦ πάθεσι κατέχειν.

ἀληθέστατα, ἔφη.

ἄρ' οὖν οὐχ ὁ αὐτὸς λόγος καὶ περὶ τοῦ γελοίου; ὅτι, ἂν αὐτὸς αἰσχύνοιο γελωτοποιῶν, ἐν μιμήσει δὲ κωμωδικῇ ἢ καὶ ἰδία ἀκούων σφόδρα χαρῆς καὶ μὴ μισῆς ὡς πονηρά, ταῦτόν ποιεῖς ὅπερ ἐν τοῖς ἐλέοις; ὃ γὰρ τῷ λόγῳ αὖ κατεῖχες ἐν σαυτῷ βουλόμενον γελωτοποιεῖν, φοβούμενος δόξαν βωμολοχίας, τότε αὖ ἀνιεῖς, καὶ ἐκεῖ νεανικὸν ποιήσας ἔλαθες πολλάκις ἐν τοῖς οἰκείοις ἐξενεχθεῖς ὥστε κωμωδοποιὸς γενέσθαι.

καὶ μάλα, ἔφη.

καὶ περὶ ἀφροδισίων δὴ καὶ θυμοῦ καὶ περὶ πάντων τῶν ἐπιθυμητικῶν τε καὶ λυπηρῶν καὶ ἡδέων ἐν τῇ ψυχῇ, ἃ δὴ φαμεν πάσῃ πράξει ἡμῖν ἔπεσθαι, ὅτι τοιαῦτα ἡμᾶς ἢ ποιητικὴ μίμησις ἐργάζεται· τρέφει γὰρ ταῦτα ἄρδουσα, δέον αὐχμεῖν, καὶ ἄρχοντα ἡμῖν καθίστησιν, δέον ἄρχεσθαι αὐτὰ ἵνα βελτίους τε καὶ εὐδαιμονέστεροι ἀντὶ χειρόνων καὶ ἀθλιωτέρων γιγνώμεθα.

οὐκ ἔχω ἄλλως φάναι, ἢ δ' ὅς.

606E οὐκοῦν, εἶπον, ὦ Γλαύκων, ὅταν Ὅμηρου ἐπαινέταις ἐντύχης λέγουσιν ὡς τὴν Ἑλλάδα πεπαίδευκεν οὗτος ὁ ποιητῆς καὶ πρὸς διοίκησίν τε καὶ παιδείαν τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων ἄξιος ἀναλαβόντι μανθάνειν τε καὶ κατὰ τοῦτον τὸν ποιητὴν πάντα τὸν αὐτοῦ βίον κατασκευασάμενον ζῆν, φιλεῖν μὲν χρῆ καὶ 607A ἀσπάξασθαι ὡς ὄντας βελτίστους εἰς ὅσον δύνανται, καὶ συγχωρεῖν Ὅμηρον ποιητικώτατον εἶναι καὶ πρῶτον τῶν τραγωδοποιῶν, εἰδέναι δὲ ὅτι ὅσον μόνον ὕμνους θεοῖς καὶ ἐγκώμια τοῖς ἀγαθοῖς ποιήσεως παραδεκτέον εἰς πόλιν· εἰ δὲ τὴν ἠδυσμένην Μοῦσαν παραδέξῃ ἐν μέλεσιν ἢ ἔπεσιν, ἠδονὴ σοι καὶ λύπη ἐν τῇ πόλει βασιλεύσετον ἀντὶ νόμου τε καὶ τοῦ κοινῆ ἀεὶ δόξαντος εἶναι βελτίστου λόγου.

ἀληθέστατα, ἔφη.

607B ταῦτα δὴ, ἔφην, ἀπολελογήσθω ἡμῖν ἀναμνησθεῖσιν περὶ ποιήσεως, ὅτι εἰκότως ἄρα τότε αὐτὴν ἐκ τῆς πόλεως ἀπεστέλλομεν τοιαύτην οὔσαν· ὁ γὰρ λόγος ἡμᾶς ἤρει. προσεείπωμεν δὲ αὐτῇ, μὴ καὶ τινα σκληρότητα ἡμῶν καὶ ἀγροικίαν καταγνῶ, ὅτι

παλαιὰ μὲν τις διαφορὰ φιλοσοφία τε καὶ ποιητικῆ·
 καὶ γὰρ ἢ «λακέρυζα πρὸς δεσπόταν κύων ἐκείνη
 607C «κραυγάζουσα» καὶ «μέγας ἐν ἀφρόνων κενεαγορίαισι»
 καὶ ὁ «τῶν διασόφων ὄχλος κρατῶν» καὶ οἱ «λεπτῶς
 μεριμνῶντες,» ὅτι ἄρα «πένονται,» καὶ ἄλλα μυρία
 σημεῖα παλαιᾶς ἐναντιώσεως τούτων. ὅμως δὲ
 εἰρήσθω ὅτι ἡμεῖς γε, εἴ τινα ἔχοι λόγον εἰπεῖν ἢ
 πρὸς ἡδονὴν ποιητικὴ καὶ ἢ μίμησις, ὡς χρὴ αὐτὴν
 εἶναι ἐν πόλει εὐνομουμένη, ἄσμενοι ἂν καταδεχοίμεθα,
 ὡς σύνηθές ἐστι γὰρ ἡμῖν αὐτοῖς κηλουμένοις ὑπ' αὐτῆς·
 ἀλλὰ γὰρ τὸ δοκοῦν ἀληθές οὐχ ὅσιον προδιδόναι. ἢ
 607D γὰρ, ὦ φίλε, οὐ κηλῆ ὑπ' αὐτῆς καὶ σύ, καὶ μάλιστα
 ὅταν δι' Ὀμήρου θεωρῆς αὐτήν;

πολύ γε.

οὐκοῦν δικαία ἐστὶν οὕτω κατιέναι, ἀπολογησαμένη
 ἐν μέλει ἢ τινι ἄλλῳ μέτρῳ;

πάνυ μὲν οὔν.

δοῖμεν δὲ γέ που ἂν καὶ τοῖς προστάταις αὐτῆς,
 ὅσοι μὴ ποιητικοί, φιλοποιηταὶ δέ, ἄνευ μέτρου λόγον

ὑπὲρ αὐτῆς εἰπεῖν, ὡς οὐ μόνον ἠδεῖα ἀλλὰ καὶ ὠφελίμη πρὸς τὰς πολιτείας καὶ τὸν βίον τὸν ἀνθρώπινόν ἐστιν· καὶ εὐμενῶς ἀκουσόμεθα.

607E κερδανούμεν γάρ που ἐὰν μὴ μόνον ἠδεῖα φανῆ ἀλλὰ καὶ ὠφελίμη.

πῶς δ' οὐ μέλλομεν, ἔφη, κερδαίνειν;

608A εἰ δέ γε μή, ὦ φίλε ἑταῖρε, ὥσπερ οἱ ποτέ του ἔρασθέντες, ἐὰν ἠγήσωνται μὴ ὠφέλιμον εἶναι τὸν ἔρωτα, βία μὲν, ὅμως δὲ ἀπέχονται, καὶ ἡμεῖς οὕτως, διὰ τὸν ἐγγεγονότα μὲν ἔρωτα τῆς τοιαύτης ποιήσεως ὑπὸ τῆς τῶν καλῶν πολιτειῶν τροφῆς, εὖνοι μὲν ἐσόμεθα φανῆναι αὐτὴν ὡς βελτίστην καὶ ἀληθεστάτην, ἕως δ' ἂν μὴ οἶα τ' ἦ ἀπολογήσασθαι, ἀκροασόμεθ' αὐτῆς ἐπάδοντες ἡμῖν αὐτοῖς τοῦτον τὸν λόγον, ὃν λέγομεν, καὶ ταύτην τὴν ἐπωδὴν, εὐλαβούμενοι πάλιν ἐμπεσεῖν εἰς τὸν παιδικόν τε καὶ τὸν τῶν πολλῶν ἔρωτα. ἀσόμεθα δ' οὖν ὡς οὐ σπουδαστέον ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ποιήσει ὡς ἀληθείας τε ἀπτομένη καὶ σπουδαία, ἀλλ' εὐλαβητέον αὐτὴν ὃν

608B

τῷ ἀκροωμένῳ, περὶ τῆς ἐν αὐτῷ πολιτείας δεδιότι, καὶ νομιστέα ἄπερ εἰρήκαμεν περὶ ποιήσεως.

παντάπασιν, ἧ δ' ὅς, σύμφημι.

μέγας γάρ, ἔφην, ὁ ἀγών, ὃ φίλε Γλαύκων, μέγας, οὐχ ὅσος δοκεῖ, τὸ χρηστὸν ἢ κακὸν γενέσθαι, ὥστε οὔτε τιμῇ ἐπαρθέντα οὔτε χρήμασιν οὔτε ἀρχῇ οὐδεμιᾶ οὐδέ γε ποιητικῇ ἄξιον ἀμεληῆσαι δικαιοσύνης τε καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς.

σύμφημί σοι, ἔφη, ἐξ ὧν διεληλύθαμεν· οἶμαι δὲ καὶ ἄλλον ὄντινοῦν.

καὶ μήν, ἦν δ' ἐγώ, τά γε μέγιστα ἐπίχειρα ἀρετῆς καὶ προκείμενα ἄθλα οὐ διεληλύθαμεν.

ἀμήχανόν τι, ἔφη, λέγεις μέγεθος, εἰ τῶν εἰρημένων μείζω ἐστὶν ἄλλα.

τί δ' ἄν, ἦν δ' ἐγώ, ἐν γε ὀλίγῳ χρόνῳ μέγα γένοιτο; πᾶς γὰρ οὗτός γε ὁ ἐκ παιδὸς μέχρι πρεσβύτου χρόνος πρὸς πάντα ὀλίγος πού τις ἂν εἴη.

οὐδὲν μὲν οὔν, ἔφη.

τί οὖν; οἶει ἀθανάτω πράγματι ὑπὲρ τοσούτου δεῖν χρόνου ἐσπουδακέναι, ἀλλ' οὐχ ὑπὲρ τοῦ παντός;

οἶμαι ἔγωγ', ἔφη· ἀλλὰ τί τοῦτο λέγεις;

οὐκ ἤσθησαι, ἦν δ' ἐγώ, ὅτι ἀθάνατος ἡμῶν ἡ ψυχὴ καὶ οὐδέποτε ἀπόλλυται;

καὶ ὅς ἐμβλέψας μοι καὶ θαυμάσας εἶπε· μὰ Δί', οὐκ ἔγωγε· σὺ δὲ τοῦτ' ἔχεις λέγειν;

εἰ μὴ ἀδικῶ γ', ἔφην. οἶμαι δὲ καὶ σύ· οὐδὲν γὰρ χαλεπὸν.

ἔμοιγ', ἔφη· σοῦ δ' ἂν ἠδέως ἀκούσαιμι τὸ οὐ χαλεπὸν τοῦτο.

ἀκούοις ἂν, ἦν δ' ἐγώ.

λέγε μόνον, ἔφη.

ἀγαθὸν τι, εἶπον, καὶ κακὸν καλεῖς;

ἔγωγε.

ἄρ' οὖν ὡσπερ ἐγὼ περὶ αὐτῶν διανοῆ;

τὸ ποῖον;

τὸ μὲν ἀπολλύον καὶ διαφθεῖρον πᾶν τὸ κακὸν εἶναι, τὸ δὲ σῶζον καὶ ὠφελοῦν τὸ ἀγαθόν.

ἔγωγ', ἔφη.

609A τί δέ; κακὸν ἐκάστω τι καὶ ἀγαθὸν λέγεις; οἶον ὀφθαλμοῖς ὀφθαλμίαν καὶ σύμπαντι τῷ σώματι νόσον, σίτω τε ἐρυσίβην, σηπεδόνα τε ξύλοις, χαλκῷ δὲ καὶ σιδήρῳ ἰόν, καί, ὅπερ λέγω, σχεδὸν πᾶσι σύμφυτον ἐκάστω κακὸν τε καὶ νόσημα;

ἔγωγ', ἔφη.

οὐκοῦν ὅταν τῷ τι τούτων προσγένηται, πονηρόν τε ποιεῖ ᾧ προσεγένετο, καὶ τελευτῶν ὅλον διέλυσεν καὶ ἀπώλεσεν;

πῶς γὰρ οὐ;

609B τὸ σύμφυτον ἄρα κακὸν ἐκάστου καὶ ἡ πονηρία ἕκαστον ἀπόλλυσιν, ἢ εἰ μὴ τοῦτο ἀπολεῖ, οὐκ ἂν ἄλλο γε αὐτὸ ἔτι διαφθεῖρειεν. οὐ γὰρ τό γε ἀγαθόν

μή ποτέ τι ἀπολέσῃ, οὐδὲ αὖ τὸ μήτε κακὸν μήτε ἀγαθόν.

πῶς γὰρ ἄν; ἔφη.

ἐὰν ἄρα τι εὐρίσκωμεν τῶν ὄντων, ᾧ ἔστι μὲν κακὸν ὃ ποιεῖ αὐτὸ μοχθηρόν, τοῦτο μέντοι οὐχ οἶόν τε αὐτὸ λύειν ἀπολλύον, οὐκ ἤδη εἰσόμεθα ὅτι τοῦ πεφυκότος οὕτως ὄλεθρος οὐκ ἦν;

οὕτως, ἔφη, εἰκός.

τί οὖν; ἦν δ' ἐγώ· ψυχῇ ἄρ' οὐκ ἔστιν ὃ ποιεῖ αὐτὴν αὐτὴν κακὴν;

καὶ μάλα, ἔφη· ἂ νυνδὴ διῆμεν πάντα, ἀδικία τε καὶ ἀκολασία καὶ δειλία καὶ ἀμαθία.

ἦ οὖν τι τούτων αὐτὴν διαλύει τε καὶ ἀπόλλυσι; καὶ ἐννόει μὴ ἐξαπατηθῶμεν οἰηθέντες τὸν ἄδικον ἄνθρωπον καὶ ἀνόητον, ὅταν ληφθῇ ἀδικῶν, τότε ἀπολωλέναι ὑπὸ τῆς ἀδικίας, πονηρίας οὔσης ψυχῆς. ἀλλ' ὣδε ποίει· ὥσπερ σῶμα ἢ σώματος πονηρία νόσος οὔσα τήκει καὶ διόλλυσι καὶ ἄγει εἰς τὸ μηδὲ

σῶμα εἶναι, καὶ ἃ νυνδὴ ἐλέγομεν ἅπαντα ὑπὸ τῆς οἰκείας κακίας, τῷ προσκαθῆσθαι καὶ ἐνεῖναι διαφθειρούσης, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἀφικνεῖται — οὐχ οὕτω; ναί.

ἴθι δὴ, καὶ ψυχὴν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον σκόπει. ἄρα ἐνοῦσα ἐν αὐτῇ ἀδικία καὶ ἡ ἄλλη κακία τῷ ἐνεῖναι καὶ προσκαθῆσθαι φθείρει αὐτὴν καὶ μαραίνει, ἕως ἂν εἰς θάνατον ἀγαθοῦσα τοῦ σώματος χωρίσῃ; οὐδαμῶς, ἔφη, τοῦτό γε.

ἀλλὰ μέντοι ἐκεῖνό γε ἄλογον, ἦν δ' ἐγώ, τὴν μὲν ἄλλου πονηρίαν ἀπολλύναι τι, τὴν δὲ αὐτοῦ μή.

ἄλογον.

ἐννόει γάρ, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Γλαύκων, ὅτι οὐδ' ὑπὸ τῆς τῶν σιτίων πονηρίας, ἢ ἂν ἦ αὐτῶν ἐκείνων, εἴτε παλαιότης εἴτε σαπρότης εἴτε ἠτισοῦν οὔσα, οὐκ οἴομεθα δεῖν σῶμα ἀπόλλυσθαι· ἀλλ' ἐὰν μὲν ἐμποιῇ ἡ αὐτῶν πονηρία τῶν σιτίων τῷ σώματι σώματος μοχθηρίαν, φήσομεν αὐτὸ δι' ἐκεῖνα ὑπὸ τῆς αὐτοῦ

610A

κακίας νόσου ούσης ἀπολωλέναι· ὑπὸ δὲ σιτίων
 πονηρίας ἄλλων ὄντων ἄλλο ὄν τὸ σῶμα, ὑπ’
 ἀλλοτρίου κακοῦ μὴ ἐμποιήσαντος τὸ ἔμφυτον κακόν,
 οὐδέποτε ἀξιῶσομεν διαφθείρεσθαι.

ὀρθότατ’ αὖ, ἔφη, λέγεις.

κατὰ τὸν αὐτὸν τοίνυν λόγον, ἦν δ’ ἐγώ, ἐὰν μὴ
 σώματος πονηρία ψυχῆ ψυχῆς πονηρίαν ἐμποιῇ, μὴ
 ποτε ἀξιῶμεν ὑπὸ ἀλλοτρίου κακοῦ ἄνευ τῆς ἰδίας
 πονηρίας ψυχὴν ἀπόλλυσθαι, τῷ ἑτέρου κακῷ ἕτερον.

ἔχει γάρ, ἔφη, λόγον.

610B

ἢ τοίνυν ταῦτα ἐξελέγξωμεν ὅτι οὐ καλῶς λέγομεν,
 ἢ ἕως ἂν ἦ ἀνέλεγκτα, μὴ ποτε φῶμεν ὑπὸ πυρετοῦ
 μηδ’ αὖ ὑπ’ ἄλλης νόσου μηδ’ αὖ ὑπὸ σφαγῆς, μηδ’
 εἴ τις ὅτι σμικρότατα ὅλον τὸ σῶμα κατατέμοι,
 ἔνεκα τούτων μηδὲν μᾶλλον ποτε ψυχὴν ἀπόλλυσθαι,
 πρὶν ἂν τις ἀποδείξῃ ὡς διὰ ταῦτα τὰ παθήματα τοῦ
 σώματος αὐτῆ ἐκείνη ἀδικωτέρα καὶ ἀνοσιωτέρα
 γίγνεται· ἀλλοτρίου δὲ κακοῦ ἐν ἄλλῳ γιγνομένου, τοῦ

610C δὲ ἰδίου ἐκάστω μὴ ἐγγιγνομένου, μήτε ψυχὴν μήτε ἄλλο μηδὲν ἐῶμεν φάναι τινὰ ἀπόλλυσθαι.

ἀλλὰ μέντοι, ἔφη, τοῦτό γε οὐδεὶς ποτε δείξει, ὡς τῶν ἀποθνησκόντων ἀδικώτεραι αἱ ψυχαὶ διὰ τὸν θάνατον γίνονται.

610D εἰ δὲ γέ τις, ἔφην ἐγώ, ὁμόσε τῷ λόγῳ τολμᾷ ἰέναι καὶ λέγειν ὡς πονηρότερος καὶ ἀδικώτερος γίγνεται ὁ ἀποθνήσκων, ἵνα δὴ μὴ ἀναγκάζεται ἀθανάτους τὰς ψυχὰς ὁμολογεῖν, ἀξιόσομέν που, εἰ ἀληθῆ λέγει ὁ ταῦτα λέγων, τὴν ἀδικίαν εἶναι θανάσιμον τῷ ἔχοντι ὡσπερ νόσον, καὶ ὑπ' αὐτοῦ, τοῦ ἀποκτεινύντος τῇ ἑαυτοῦ φύσει, ἀποθνήσκειν τοὺς λαμβάνοντας αὐτό, τοὺς μὲν μάλιστα θᾶπτον, τοὺς δ' ἥττον σχολαίτερον, ἀλλὰ μὴ ὡσπερ νῦν διὰ τοῦτο ὑπ' ἄλλων δίκην ἐπιτιθέντων ἀποθνήσκουσιν οἱ ἄδικοι.

610E μὰ Δί', ἦ δ' ὅς, οὐκ ἄρα πάνδεινον φανεῖται ἢ ἀδικία, εἰ θανάσιμον ἔσται τῷ λαμβάνοντι — ἀπαλλαγὴ γὰρ ἂν εἴη κακῶν — ἀλλὰ μᾶλλον οἶμαι αὐτὴν φανήσεσθαι πᾶν τούναντίον τοὺς ἄλλους ἀποκτεινῶσαν, εἴπερ οἷόν τε, τὸν δ' ἔχοντα καὶ μάλα

ζωτικὸν παρέχουσαν, καὶ πρὸς γ' ἔτι τῷ ζωτικῷ ἄγρυπνον· οὕτω πόρρω που, ὡς ἔοικεν, ἐσκήνηται τοῦ θανάσιμος εἶναι.

καλῶς, ἦν δ' ἐγώ, λέγεις. ὁπότε γὰρ δὴ μὴ ἱκανὴ ἢ γε οἰκεία πονηρία καὶ τὸ οἰκεῖον κακὸν ἀποκτεῖναι καὶ ἀπολέσαι ψυχὴν, σχολῇ τό γε ἐπ' ἄλλου ὀλέθρῳ τεταγμένον κακὸν ψυχὴν ἢ τι ἄλλο ἀπολεῖ, πλήν ἐφ' ᾧ τέτακται.

σχολῇ γ', ἔφη, ὡς γε τὸ εἰκός.

οὐκοῦν ὁπότε μηδ' ὑφ' ἐνὸς ἀπόλλυται κακοῦ, μήτε οἰκείου μήτε ἀλλοτρίου, δῆλον ὅτι ἀνάγκη αὐτὸ ἀεὶ ὄν εἶναι· εἰ δ' ἀεὶ ὄν, ἀθάνατον.

ἀνάγκη, ἔφη.

τοῦτο μὲν τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, οὕτως ἐχέτω· εἰ δ' ἔχει, ἐννοεῖς ὅτι ἀεὶ ἂν εἶεν αἱ αὐταί. οὔτε γὰρ ἂν που ἐλάττους γένοιτο μηδεμιᾶς ἀπολλυμένης, οὔτε αὖ πλείους· εἰ γὰρ ὅτιοῦν τῶν ἀθανάτων πλέον γίγνοιτο, οἴσθ' ὅτι ἐκ τοῦ θνητοῦ ἂν γίγνοιτο καὶ πάντα ἂν εἶη τελευτῶντα ἀθάνατα.

ἀληθῆ λέγεις.

611B ἄλλ', ἦν δ' ἐγώ, μήτε τοῦτο οἰώμεθα — ὁ γὰρ λόγος οὐκ ἔάσει — μήτε γε αὖ τῆ ἀληθεστάτη φύσει τοιοῦτον εἶναι ψυχὴν, ὥστε πολλῆς ποικιλίας καὶ ἀνομοιότητός τε καὶ διαφορᾶς γέμειν αὐτὸ πρὸς αὐτό.

πῶς λέγεις; ἔφη.

οὐ ῥάδιον, ἦν δ' ἐγώ, αἰδίων εἶναι σύνθετόν τε ἐκ πολλῶν καὶ μὴ τῆ καλλίστη κεχρημένον συνθέσει, ὡς νῦν ἡμῖν ἐφάνη ἡ ψυχὴ.

οὐκ οὐκ εἰκός γε.

611C ὅτι μὲν τοίνυν ἀθάνατον ψυχὴ, καὶ ὁ ἄρτι λόγος καὶ οἱ ἄλλοι ἀναγκάσειαν ἄν· οἶον δ' ἐστὶν τῆ ἀληθείᾳ, οὐ λελωβημένον δεῖ αὐτὸ θεάσασθαι ὑπὸ τε τῆς τοῦ σώματος κοινωνίας καὶ ἄλλων κακῶν, ὥσπερ νῦν ἡμεῖς θεώμεθα, ἀλλ' οἶόν ἐστιν καθαρὸν γιγνόμενον, τοιοῦτον ἱκανῶς λογισμῶ διαθεατέον, καὶ πολὺ γε κάλλιον αὐτὸ εὐρήσει καὶ ἐναργέστερον δικαιοσύνας τε καὶ ἀδικίας διόψεται καὶ πάντα ἃ νῦν διήλθομεν. νῦν δὲ εἵπομεν μὲν ἀληθῆ περὶ αὐτοῦ, οἶον

611D ἐν τῷ παρόντι φαίνεται· τεθεάμεθα μέντοι διακειμένον αὐτό, ὡσπερ οἱ τὸν θαλάττιον Γλαῦκον ὀρῶντες οὐκ ἂν ἔτι ῥαδίως αὐτοῦ ἴδοιεν τὴν ἀρχαίαν φύσιν, ὑπὸ τοῦ τά τε παλαιὰ τοῦ σώματος μέρη τὰ μὲν ἐκκεκλάσθαι, τὰ δὲ συντετριφθαι καὶ πάντως λελωβῆσθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων, ἄλλα δὲ προσπεφυκέναι, ὄστρεά τε καὶ φυκία καὶ πέτρας, ὥστε παντὶ μᾶλλον θηρίῳ εἰκέναι ἢ οἶος ἦν φύσει, οὕτω καὶ τὴν ψυχὴν ἡμεῖς θεώμεθα διακειμένην ὑπὸ μυρίων κακῶν. ἀλλὰ δεῖ, ὦ Γλαῦκον, ἐκεῖσε βλέπειν.

ποῖ; ἢ δ' ὅς.

611E εἰς τὴν φιλοσοφίαν αὐτῆς, καὶ ἐννοεῖν ὧν ἄπτεται καὶ οἶων ἐφίεται ὁμιλιῶν, ὡς συγγενῆς οὔσα τῷ τε θείῳ καὶ ἀθανάτῳ καὶ τῷ αἰεὶ ὄντι, καὶ οἶα ἂν γένοιτο τῷ τοιούτῳ πᾶσα ἐπισπομένη καὶ ὑπὸ ταύτης τῆς ὀρμῆς ἐκκομισθεῖσα ἐκ τοῦ πόντου ἐν ᾧ νῦν ἐστίν, καὶ περικρουσθεῖσα πέτρας τε καὶ ὄστρεα ἃ νῦν 612A αὐτῆ, ἅτε γῆν ἐστιωμένη, γεηρὰ καὶ πετρώδη πολλὰ καὶ ἄγρια περιπέφυκεν ὑπὸ τῶν εὐδαιμόνων λεγομένων ἐστιάσεων. καὶ τότε ἂν τις ἴδοι αὐτῆς τὴν ἀληθῆ

φύσιν, εἴτε πολυειδῆς εἴτε μονοειδῆς, εἴτε ὅπη ἔχει
καὶ ὅπως· νῦν δὲ τὰ ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ βίῳ πάθη τε
καὶ εἶδη, ὡς ἐγῶμαι, ἐπεικῶς αὐτῆς διεληλύθαμεν.

παντάπασι μὲν οὖν, ἔφη.

οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, τά τε ἄλλα ἀπελυσάμεθα ἐν
τῷ λόγῳ, καὶ οὐ τοὺς μισθοὺς οὐδὲ τὰς δόξας
δικαιοσύνης ἐπηνέκαμεν, ὥσπερ Ἡσίοδόν τε καὶ
Ἄομηρον ὑμεῖς ἔφατε, ἀλλ' αὐτὸ δικαιοσύνην αὐτῇ
ψυχῇ ἄριστον ἠύρομεν, καὶ ποιητέον εἶναι αὐτῇ τὰ
δίκαια, ἐάντ' ἔχη τὸν Γύγου δακτύλιον, ἐάντε μή, καὶ
πρὸς τοιούτῳ δακτυλίῳ τὴν Ἄιδος κυνῆν;

ἀληθέστατα, ἔφη, λέγεις.

ἄρ' οὖν, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Γλαύκων, νῦν ἤδη
ἀνεπίφθονόν ἐστιν πρὸς ἐκείνοις καὶ τοὺς μισθοὺς τῇ
δικαιοσύνῃ καὶ τῇ ἄλλῃ ἀρετῇ ἀποδοῦναι, ὅσους τε
καὶ οἴους τῇ ψυχῇ παρέχει παρ' ἀνθρώπων τε καὶ
θεῶν, ζῶντός τε ἔτι τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐπειδὴν
τελευτήσῃ;

παντάπασι μὲν οὖν, ἦ δ' ὅς.

ἄρ' οὖν ἀποδώσετέ μοι ἃ ἐδανείσασθε ἐν τῷ λόγῳ;
τί μάλιστα;

ἔδωκα ὑμῖν τὸν δίκαιον δοκεῖν ἄδικον εἶναι καὶ τὸν ἄδικον δίκαιον· ὑμεῖς γὰρ ἠτεῖσθε, κἂν εἰ μὴ δυνατὸν εἴη ταῦτα λαμβάνειν καὶ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους, ὅμως δοτέον εἶναι τοῦ λόγου ἕνεκα, ἵνα αὐτὴ δικαιοσύνη πρὸς ἀδικίαν αὐτὴν κριθείη. ἢ οὐ μνημονεύεις;

ἀδικοίην μεντᾶν, ἔφη, εἰ μή.

ἐπειδὴ τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, κεκριμένοι εἰσί, πάλιν ἀπαιτῶ ὑπὲρ δικαιοσύνης, ὥσπερ ἔχει δόξης καὶ παρὰ θεῶν καὶ παρ' ἀνθρώπων, καὶ ἡμᾶς ὁμολογεῖν περὶ αὐτῆς δοκεῖσθαι οὕτω, ἵνα καὶ τὰ νικητήρια κομίσηται, ἀπὸ τοῦ δοκεῖν κτωμένη ἃ δίδωσι τοῖς ἔχουσιν αὐτήν, ἐπειδὴ καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ εἶναι ἀγαθὰ διδοῦσα ἐφάνη καὶ οὐκ ἐξαπατῶσα τοὺς τῷ ὄντι λαμβάνοντας αὐτήν.

δίκαια, ἔφη, αἰτῆ.

οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, πρῶτον μὲν τοῦτο ἀποδώσετε, ὅτι θεοὺς γε οὐ λανθάνει ἐκάτερος αὐτῶν οἶός ἐστιν;

ἀποδώσομεν, ἔφη.

εἰ δὲ μὴ λανθάνετον, ὁ μὲν θεοφιλῆς ἂν εἴη, ὁ δὲ θεομισῆς, ὡσπερ καὶ κατ' ἀρχὰς ὠμολογοῦμεν.

ἔστι ταῦτα.

τῷ δὲ θεοφιλεῖ οὐχ ὁμολογήσομεν, ὅσα γε ἀπὸ θεῶν γίνεται, πάντα γίνεσθαι ὡς οἶόν τε ἄριστα, εἰ μὴ τι ἀναγκαῖον αὐτῷ κακὸν ἐκ προτέρας ἁμαρτίας ὑπῆρχεν;

πάνυ μὲν οὔν.

οὕτως ἄρα ὑποληπτέον περὶ τοῦ δικαίου ἀνδρός, ἐάντ' ἐν πενίᾳ γίννηται ἐάντ' ἐν νόσοις ἢ τινι ἄλλῳ τῶν δοκούντων κακῶν, ὡς τούτῳ ταῦτα εἰς ἀγαθόν τι τελευτήσῃ ζῶντι ἢ καὶ ἀποθανόντι. οὐ γὰρ δὴ ὑπό γε θεῶν ποτε ἀμελεῖται ὅς ἂν προθυμεῖσθαι ἐθέλη δίκαιος γίνεσθαι καὶ ἐπιτηδεύων ἀρετὴν εἰς ὅσον δυνατὸν ἀνθρώπῳ ὁμοιοῦσθαι θεῷ.

εἰκός γ', ἔφη, τὸν τοιοῦτον μὴ ἀμελεῖσθαι ὑπὸ τοῦ ὁμοίου.

οὐκοῦν περὶ τοῦ ἀδίκου τὰναντία τούτων δεῖ διανοεῖσθαι;

σφόδρα γε.

τὰ μὲν δὴ παρὰ θεῶν τοιαῦτ' ἄττ' ἂν εἴη νικητήρια τῷ δικαίῳ.

κατὰ γοῦν ἐμὴν δόξαν, ἔφη.

τί δέ, ἦν δ' ἐγώ, παρ' ἀνθρώπων; ἄρ' οὐχ ὧδε ἔχει, εἰ δεῖ τὸ ὄν τιθέναι; οὐχ οἱ μὲν δεινοί τε καὶ ἄδικοι δρῶσιν ὅπερ οἱ δρομῆς ὅσοι ἂν θέωσιν εἴ ἀπὸ τῶν κάτω, ἀπὸ δὲ τῶν ἄνω μή; τὸ μὲν πρῶτον ὀξέως ἀποπηδῶσιν, τελευτῶντες δὲ καταγέλαστοι γίνονται, τὰ ὦτα ἐπὶ τῶν ὠμων ἔχοντες καὶ ἀστεφάνωτοι ἀποτρέχοντες· οἱ δὲ τῇ ἀληθείᾳ δρομικοὶ εἰς τέλος ἐλθόντες τά τε ἄθλα λαμβάνουσιν καὶ στεφανοῦνται. οὐχ οὕτω καὶ περὶ τῶν δικαίων τὸ πολὺ συμβαίνει; πρὸς τὸ τέλος ἐκάστης πράξεως καὶ ὁμιλίας καὶ τοῦ

βίου εὐδοκιμοῦσί τε καὶ τὰ ἄθλα παρὰ τῶν ἀνθρώπων φέρονται;

καὶ μάλα.

ἀνέξη ἄρα λέγοντος ἐμοῦ περὶ τούτων ἅπερ αὐτὸς ἔλεγες περὶ τῶν ἀδίκων; ἐρῶ γὰρ δὴ ὅτι οἱ μὲν δίκαιοι, ἐπειδὴν πρεσβύτεροι γένωνται, ἐν τῇ αὐτῶν πόλει ἄρχουσί τε ἂν βούλωνται τὰς ἀρχάς, γαμοῦσί τε ὀπόθεν ἂν βούλωνται, ἐκδιδοῦσιν τε εἰς οὓς ἂν ἐθέλωσι· καὶ πάντα ἃ σὺ περὶ ἐκείνων, ἐγὼ νῦν λέγω περὶ τῶνδε. καὶ αὖ καὶ περὶ τῶν ἀδίκων, ὅτι οἱ πολλοὶ αὐτῶν, καὶ ἐὰν νέοι ὄντες λάθωσιν, ἐπὶ τέλος τοῦ δρόμου αἰρεθέντες καταγέλαστοί εἰσιν καὶ γέροντες γιγνόμενοι ἄθλιοι προπηλακίζονται ὑπὸ ξένων τε καὶ ἀστῶν, μαστιγούμενοι καὶ ἃ ἄγροικα ἔφησθα σὺ εἶναι, ἀληθῆ λέγων — εἶτα στρεβλώσονται καὶ ἐκκαυθήσονται — πάντα ἐκεῖνα οἴου καὶ ἐμοῦ ἀκηκοέναι ὡς πάσχουσιν. ἀλλ' ὃ λέγω, ὄρα εἰ ἀνέξη.

καὶ πάνυ, ἔφη· δίκαια γὰρ λέγεις.

614A ἂ μὲν τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, ζῶντι τῷ δικαίῳ παρὰ θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων ἄθλά τε καὶ μισθοὶ καὶ δῶρα γίνεταί πρὸς ἐκείνοις τοῖς ἀγαθοῖς οἷς αὐτὴ παρείχετο ἢ δικαιοσύνη, τοιαῦτ' ἂν εἶη.

καὶ μάλ', ἔφη, καλὰ τε καὶ βέβαια.

ταῦτα τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, οὐδέν ἐστι πλήθει οὐδὲ μεγέθει πρὸς ἐκεῖνα ἂ τελευτήσαντα ἐκάτερον περιμένει· χρὴ δ' αὐτὰ ἀκοῦσαι, ἵνα τελέως ἐκάτερος αὐτῶν ἀπειλήφη τὰ ὑπὸ τοῦ λόγου ὀφειλόμενα ἀκοῦσαι.

614B λέγοις ἄν, ἔφη, ὡς οὐ πολλὰ ἄλλ' ἤδιον ἀκούοντι.

614C ἄλλ' οὐ μέντοι σοι, ἦν δ' ἐγώ, Ἄλκινου γε ἀπόλογον ἐρῶ, ἀλλ' ἀλκίμου μὲν ἀνδρός, Ἡρὸς τοῦ Ἀρμενίου, τὸ γένος Παμφύλου· ὅς ποτε ἐν πολέμῳ τελευτήσας, ἀναιρεθέντων δεκαταίων τῶν νεκρῶν ἤδη διεφθαρμένων, ὑγιῆς μὲν ἀνηρέθη, κομισθεὶς δ' οἴκαδε μέλλων θάπτεσθαι δωδεκαταῖος ἐπὶ τῇ πυρᾷ κείμενος ἀνεβίω, ἀναβιοῦς δ' ἔλεγεν ἂ ἐκεῖ ἴδοι. ἔφη δέ, ἐπειδὴ οὗ ἐκβῆναι, τὴν ψυχὴν πορεύεσθαι μετὰ πολλῶν, καὶ

ἀφικνεῖσθαι σφᾶς εἰς τόπον τινὰ δαιμόνιον, ἐν ᾧ τῆς
 τε γῆς δὴ εἶναι χάσματα ἐχομένω ἀλλήλοιν καὶ τοῦ
 οὐρανοῦ αὖ ἐν τῷ ἄνω ἄλλα καταντικρῦ. δικαστὰς δὲ
 μεταξὺ τούτων καθῆσθαι, οὐς, ἐπειδὴ διαδικάσειαν,
 τοὺς μὲν δικαίους κελεύειν πορεύεσθαι τὴν εἰς δεξιάν
 τε καὶ ἄνω διὰ τοῦ οὐρανοῦ, σημεῖα περιάψαντας τῶν
 δεδικασμένων ἐν τῷ πρόσθεν, τοὺς δὲ ἀδίκους τὴν εἰς
 ἀριστεράν τε καὶ κάτω, ἔχοντας καὶ τούτους ἐν τῷ
 ὀπίσθεν σημεῖα πάντων ὧν ἔπραξαν. ἑαυτοῦ δὲ
 προσελθόντος εἰπεῖν ὅτι δέοι αὐτὸν ἄγγελον ἀνθρώποις
 γενέσθαι τῶν ἐκεῖ καὶ διακελεύοιντό οἱ ἀκούειν τε καὶ
 θεᾶσθαι πάντα τὰ ἐν τῷ τόπῳ. ὁρᾶν δὴ ταύτη μὲν
 καθ' ἑκάτερον τὸ χάσμα τοῦ οὐρανοῦ τε καὶ τῆς γῆς
 ἀπιούσας τὰς ψυχάς, ἐπειδὴ αὐταῖς δικασθεῖη, κατὰ
 δὲ τὸ ἑτέρω ἐκ μὲν τοῦ ἀνιέναι ἐκ τῆς γῆς μεστὰς
 αὐχμοῦ τε καὶ κόνεως, ἐκ δὲ τοῦ ἑτέρου καταβαίνειν
 ἑτέρας ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καθαρὰς. καὶ τὰς αἰεὶ
 ἀφικνουμένας ὥσπερ ἐκ πολλῆς πορείας φαίνεσθαι
 ἡκεῖν, καὶ ἀσμένας εἰς τὸν λειμῶνα ἀπιούσας οἶον ἐν
 πανηγύρει κατασκηναῖσθαι, καὶ ἀσπάζεσθαί τε
 ἀλλήλας ὅσαι γνώριμαί, καὶ πυρθάνεσθαι τὰς τε ἐκ

614D

614E

τῆς γῆς ἠκούσας παρὰ τῶν ἐτέρων τὰ ἐκεῖ καὶ τὰς
 ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὰ παρ' ἐκείναις. διηγεῖσθαι δὲ
 615A ἀλλήλαις τὰς μὲν ὀδυρομένας τε καὶ κλαούσας,
 ἀναμιμνησκομένας ὅσα τε καὶ οἷα πάθοιεν καὶ ἴδοιεν
 ἐν τῇ ὑπὸ γῆς πορεία — εἶναι δὲ τὴν πορείαν χιλίετη
 — τὰς δ' αὖ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εὐπαθείας διηγεῖσθαι καὶ
 θέας ἀμηχάνους τὸ κάλλος. τὰ μὲν οὖν πολλά, ὧ
 Γλαύκων, πολλοῦ χρόνου διηγῆσασθαι· τὸ δ' οὖν
 κεφάλαιον ἔφη τόδε εἶναι, ὅσα πώποτε τινα ἠδίκησαν
 καὶ ὅσους ἕκαστοι, ὑπὲρ ἀπάντων δίκην δεδωκέναι ἐν
 μέρει, ὑπὲρ ἐκάστου δεκάκις — τοῦτο δ' εἶναι κατὰ
 615B ἑκατονταετηρίδα ἐκάστην, ὡς βίου ὄντος τοσούτου τοῦ
 ἀνθρωπίνου — ἵνα δεκαπλάσιον τὸ ἔκτεισμα τοῦ
 ἀδικήματος ἐκτίνοιεν, καὶ οἷον εἴ τινες πολλοῖς
 θανάτων ἦσαν αἴτιοι, ἢ πόλεις προδόντες ἢ
 στρατόπεδα, καὶ εἰς δουλείας ἐμβεβληκότες ἢ τινος
 ἄλλης κακουχίας μεταίτιοι, πάντων τούτων
 δεκαπλασίας ἀλγηδόνας ὑπὲρ ἐκάστου κομίσαιντο, καὶ
 αὖ εἴ τινες εὐεργεσίας εὐεργετηκότες καὶ δίκαιοι καὶ
 615C ὅσιοι γεγονότες εἶεν, κατὰ ταῦτά τὴν ἀξίαν
 κομίζοιντο. τῶν δὲ εὐθύς γενομένων καὶ ὀλίγον χρόνον

βιούντων πέρι ἄλλα ἔλεγεν οὐκ ἄξια μνήμης. εἰς δὲ θεοὺς ἀσεβείας τε καὶ εὐσεβείας καὶ γονέας καὶ αὐτόχειρος φόνου μείζους ἔτι τοὺς μισθοὺς διηγεῖτο.

ἔφη γὰρ δὴ παραγενέσθαι ἐρωτωμένῳ ἑτέρῳ ὑπὸ ἑτέρου ὅπου εἴη Ἄρδιαῖος ὁ μέγας. ὁ δὲ Ἄρδιαῖος οὗτος τῆς Παμφυλίας ἐν τινὶ πόλει τύραννος ἐγεγόνει, ἤδη χιλιοστὸν ἔτος εἰς ἐκεῖνον τὸν χρόνον, γέροντά τε πατέρα ἀποκτείνας καὶ πρεσβύτερον ἀδελφόν, καὶ ἄλλα δὴ πολλά τε καὶ ἀνόσια εἰργασμένος, ὡς ἐλέγετο. ἔφη οὖν τὸν ἐρωτώμενον εἰπεῖν, «οὐχ ἦκει,» φάναι, «οὐδ' ἂν ἦξει δεῦρο. ἐθεασάμεθα γὰρ οὖν δὴ καὶ τοῦτο τῶν δεινῶν θεαμάτων· ἐπειδὴ ἐγγὺς τοῦ στομίου ἦμεν μέλλοντες ἀνιέναι καὶ τᾶλλα πάντα πεπονθότες, ἐκεῖνόν τε κατείδομεν ἐξαίφνης καὶ ἄλλους — σχεδόν τι αὐτῶν τοὺς πλείστους τυράννους· ἦσαν δὲ καὶ ἰδιῶταί τινες τῶν μεγάλα ἡμαρτηκότων — οὓς οἰομένους ἤδη ἀναβήσεσθαι οὐκ ἐδέχετο τὸ στόμιον, ἀλλ' ἐμυκᾶτο ὅποτε τις τῶν οὕτως ἀνιάτως ἐχόντων εἰς πονηρίαν ἢ μὴ ἱκανῶς δεδωκῶς δίκην ἐπιχειροῖ ἀνιέναι. ἐνταῦθα δὴ ἄνδρες, ἔφη, ἄγριοι, διάπυροι ἰδεῖν, παρεστῶτες καὶ καταμανθάνοντες τὸ

615D

615E

φθέγμα, τοὺς μὲν διαλαβόντες ἦγον, τὸν δὲ Ἄρδιαῖον
 καὶ ἄλλους συμποδίσαντες χεῖράς τε καὶ πόδας καὶ
 616A κεφαλὴν, καταβαλόντες καὶ ἐκδείραντες, εἶλκον παρὰ
 τὴν ὁδὸν ἐκτὸς ἐπ' ἀσπαλάθων κνάμπτοντες, καὶ τοῖς
 ἀεὶ παριοῦσι σημαίνοντες ὧν ἕνεκά τε καὶ ὅτι εἰς τὸν
 Τάρταρον ἐμπεσούμενοι ἄγοιντο.» ἔνθα δὴ φόβων, ἔφη,
 πολλῶν καὶ παντοδαπῶν σφίσι γεγονότων, τοῦτον
 ὑπερβάλλειν, μὴ γένοιτο ἐκάστω τὸ φθέγμα ὅτε
 ἀναβαίνοι, καὶ ἀσμενέστατα ἕκαστον σιγήσαντος
 ἀναβῆναι. καὶ τὰς μὲν δὴ δίκας τε καὶ τιμωρίας
 616B τοιαύτας τινὰς εἶναι, καὶ αὖ τὰς εὐεργεσίας ταύταις
 ἀντιστρόφους. ἐπειδὴ δὲ τοῖς ἐν τῷ λειμῶνι ἐκάστοις
 ἑπτὰ ἡμέραι γένοιτο, ἀναστάντας ἐντεῦθεν δεῖν τῇ
 ὀγδόῃ πορεύεσθαι, καὶ ἀφικνεῖσθαι τεταρταίους ὅθεν
 καθαροῦν ἄνωθεν διὰ παντὸς τοῦ οὐρανοῦ καὶ γῆς
 τεταμένον φῶς εὐθύ, οἶον κίονα, μάλιστα τῇ ἴριδι
 προσφερῆ, λαμπρότερον δὲ καὶ καθαρώτερον· εἰς ὃ
 ἀφικέσθαι προελθόντες ἡμερησίαν ὁδόν, καὶ ἰδεῖν
 616C αὐτόθι κατὰ μέσον τὸ φῶς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὰ ἄκρα
 αὐτοῦ τῶν δεσμῶν τεταμένα — εἶναι γὰρ τοῦτο τὸ
 φῶς σύνδεσμον τοῦ οὐρανοῦ, οἶον τὰ ὑποζώματα τῶν

τριήρων, οὕτω πᾶσαν συνέχον τὴν περιφορὰν — ἐκ δὲ
 τῶν ἄκρων τεταμένον ἀνάγκης ἄτρακτον, δι' οὗ
 πάσας ἐπιστρέφεται τὰς περιφοράς· οὗ τὴν μὲν
 ἠλακᾶτην τε καὶ τὸ ἄγκιστρον εἶναι ἐξ ἀδάμαντος,
 τὸν δὲ σφόνδυλον μεικτὸν ἔκ τε τούτου καὶ ἄλλων
 616D γενοῶν. τὴν δὲ τοῦ σφονδύλου φύσιν εἶναι τοιάνδε· τὸ
 μὲν σχῆμα οἷαπερ ἡ τοῦ ἐνθάδε, νοῆσαι δὲ δεῖ ἐξ ὧν
 ἔλεγεν τοιόνδε αὐτὸν εἶναι, ὡσπερ ἂν εἶ ἐν ἐνὶ μεγάλῳ
 σφονδύλῳ κοίλῳ καὶ ἐξεγλυμμένῳ διαμπερὲς ἄλλος
 τοιοῦτος ἐλάπτων ἐγκέοιτο ἀρμόττων, καθάπερ οἱ
 κάδοι οἱ εἰς ἀλλήλους ἀρμόττοντες, καὶ οὕτω δὴ
 τρίτον ἄλλον καὶ τέταρτον καὶ ἄλλους τέτταρας.
 ὀκτῶ γὰρ εἶναι τοὺς σύμπαντας σφονδύλους, ἐν
 616E ἀλλήλοις ἐγκειμένους, κύκλους ἄνωθεν τὰ χεῖλη
 φαίνοντας, νῶτον συνεχὲς ἐνὸς σφονδύλου
 ἀπεργαζομένους περὶ τὴν ἠλακᾶτην· ἐκείνην δὲ διὰ
 μέσου τοῦ ὀγδόου διαμπερὲς ἐληλάσθαι. τὸν μὲν οὖν
 πρῶτόν τε καὶ ἐξωτάτω σφόνδυλον πλατύτατον τὸν
 τοῦ χείλους κύκλον ἔχειν, τὸν δὲ τοῦ ἕκτου δεύτερον,
 τρίτον δὲ τὸν τοῦ τετάρτου, τέταρτον δὲ τὸν τοῦ
 ὀγδόου, πέμπτον δὲ τὸν τοῦ ἐβδόμου, ἕκτον δὲ τὸν τοῦ

πέμπτου, ἑβδομον δὲ τὸν τοῦ τρίτου, ὄγδοον δὲ τὸν τοῦ δευτέρου. καὶ τὸν μὲν τοῦ μεγίστου ποικίλον, τὸν δὲ τοῦ ἑβδόμου λαμπρότατον, τὸν δὲ τοῦ ὄγδούου τὸ χρῶμα ἀπὸ τοῦ ἑβδόμου ἔχειν προσλάμποντος, τὸν δὲ τοῦ δευτέρου καὶ πέμπτου παραπλήσια ἀλλήλοις, ξανθότερα ἐκείνων, τρίτον δὲ λευκότατον χρῶμα ἔχειν, τέταρτον δὲ ὑπέρουθρον, δεύτερον δὲ λευκότητι τὸν ἕκτον. κυκλεῖσθαι δὲ δὴ στρεφόμενον τὸν ἄτρακτον ὄλον μὲν τὴν αὐτὴν φορᾶν, ἐν δὲ τῷ ὄλω περιφερομένῳ τοὺς μὲν ἐντὸς ἑπτὰ κύκλους τὴν ἐναντίαν τῷ ὄλω ἡρέμα περιφέρεσθαι, αὐτῶν δὲ τούτων τάχιστα μὲν ἵεναι τὸν ὄγδοον, δευτέρους δὲ καὶ ἅμα ἀλλήλοις τὸν τε ἑβδομον καὶ ἕκτον καὶ πέμπτον· τρίτον δὲ φορᾶ ἵεναι, ὡς σφίσι φαίνεσθαι, ἐπανακυκλούμενον τὸν τέταρτον, τέταρτον δὲ τὸν τρίτον καὶ πέμπτον τὸν δεύτερον. στρέφεσθαι δὲ αὐτὸν ἐν τοῖς τῆς ἀνάγκης γόνασιν. ἐπὶ δὲ τῶν κύκλων αὐτοῦ ἄνωθεν ἐφ' ἑκάστου βεβηκέναι Σειρῆνα συμπεριφερομένην, φωνὴν μίαν ἰεῖσαν, ἓνα τόνον· ἐκ πασῶν δὲ ὀκτῶ οὐσῶν μίαν ἁρμονίαν συμφωνεῖν. ἄλλας δὲ καθημένας περίξ δι' ἴσου τρεῖς, ἐν θρόνῳ

617A

617B

617C

ἐκάστην, θυγατέρας τῆς ἀνάγκης, Μοίρας, λευχειμονούσας, στέμματα ἐπὶ τῶν κεφαλῶν ἐχούσας, Λάχεσιν τε καὶ Κλωθῶ καὶ Ἄτροπον, ὑμνεῖν πρὸς τὴν τῶν Σειρήνων ἀρμονίαν, Λάχεσιν μὲν τὰ γεγονότα, Κλωθῶ δὲ τὰ ὄντα, Ἄτροπον δὲ τὰ μέλλοντα. καὶ τὴν μὲν Κλωθῶ τῇ δεξιᾷ χειρὶ ἐφαπτομένην συνεπιστρέφειν τοῦ ἀτράκτου τὴν ἔξω περιφορᾶν, διαλείπουσαν χρόνον, τὴν δὲ Ἄτροπον τῇ ἀριστερᾷ τὰς ἐντὸς αὖ ὡσαύτως· τὴν δὲ Λάχεσιν ἐν μέρει ἑκατέρας ἑκατέρα τῇ χειρὶ ἐφάπτεσθαι. σφᾶς οὖν, ἐπειδὴ ἀφικέσθαι, εὐθύς δεῖν ἵεναι πρὸς τὴν Λάχεσιν. προφήτην οὖν τινα σφᾶς πρῶτον μὲν ἐν τάξει διαστῆσαι, ἔπειτα λαβόντα ἐκ τῶν τῆς Λαχέσεως γονάτων κλήρους τε καὶ βίων παραδείγματα, ἀναβάντα ἐπὶ τι βῆμα ὑψηλὸν εἰπεῖν —

«ἀνάγκης θυγατρὸς κόρης Λαχέσεως λόγος. ψυχαὶ ἐφήμεροι, ἀρχὴ ἄλλης περιόδου θνητοῦ γένους θανατηφόρου. οὐχ ὑμᾶς δαίμων λήξεται, ἀλλ' ὑμεῖς δαίμονα αἰρήσεσθε. πρῶτος δ' ὁ λαχὼν πρῶτος αἰρείσθω βίον ᾧ συνέσται ἐξ ἀνάγκης. ἀρετὴ δὲ

ἀδέσποτον, ἦν τιμῶν καὶ ἀτιμάζων πλέον καὶ ἔλαττον αὐτῆς ἕκαστος ἔξει. αἰτία ἐλομένου· θεὸς ἀναίτιος.»

ταῦτα εἰπόντα ῥῖψαι ἐπὶ πάντας τοὺς κλήρους, τὸν δὲ παρ' αὐτὸν πεσόντα ἕκαστον ἀναιρεῖσθαι πλήν οὗ, ἔδὲ οὐκ ἔαν· τῷ δὲ ἀνελομένῳ δῆλον εἶναι ὀπόστος εἰλήχει.

618A μετὰ δὲ τοῦτο αὖθις τὰ τῶν βίων παραδείγματα εἰς τὸ πρόσθεν σφῶν θεῖναι ἐπὶ τὴν γῆν, πολὺ πλείω τῶν παρόντων. εἶναι δὲ παντοδαπά· ζῶων τε γὰρ πάντων βίους καὶ δὴ καὶ τοὺς ἀνθρωπίνους ἅπαντας. τυραννίδας τε γὰρ ἐν αὐτοῖς εἶναι, τὰς μὲν διατελεῖς, τὰς δὲ καὶ μεταξὺ διαφθειρομένης καὶ εἰς πενίας τε καὶ φυγᾶς καὶ εἰς πτωχείας τελευτώσας· εἶναι δὲ καὶ δοκίμων ἀνδρῶν βίους, τοὺς μὲν ἐπὶ εἴδεσιν καὶ κατὰ κάλλη καὶ τὴν ἄλλην ἰσχύν τε καὶ ἀγωνίαν, τοὺς δ' ἐπὶ γένεσιν καὶ προγόνων ἀρεταῖς, καὶ ἀδοκίμων κατὰ ταῦτα, ὡσαύτως δὲ καὶ γυναικῶν. ψυχῆς δὲ τάξιν οὐκ ἐνεῖναι διὰ τὸ ἀναγκαίως ἔχειν ἄλλον ἐλομένην βίον ἀλλοίαν γίγνεσθαι· τὰ δ' ἄλλα ἀλλήλοις τε καὶ πλούτοις καὶ πενίαις, τὰ δὲ νόσοις, τὰ δ' ὑγίαις

618B

μεμείχθαι, τὰ δὲ καὶ μεσοῦν τούτων. ἔνθα δὴ, ὡς
 ἔοικεν, ὦ φίλε Γλαύκων, ὁ πᾶς κίνδυνος ἀνθρώπῳ, καὶ
 618C διὰ ταῦτα μάλιστα ἐπιμελητέον ὅπως ἕκαστος ἡμῶν
 τῶν ἄλλων μαθημάτων ἀμελήσας τούτου τοῦ
 μαθήματος καὶ ζητητῆς καὶ μαθητῆς ἔσται, ἐάν
 ποθεν οἷός τ' ἦ μαθεῖν καὶ ἐξευρεῖν τίς αὐτὸν ποιήσει
 δυνατὸν καὶ ἐπιστήμονα, βίον καὶ χρηστὸν καὶ πονηρὸν
 διαγιγνώσκοντα, τὸν βελτίῳ ἐκ τῶν δυνατῶν ἀεὶ
 πανταχοῦ αἰρεῖσθαι· ἀναλογιζόμενον πάντα τὰ νυνδὴ
 ῥηθέντα καὶ συντιθέμενα ἀλλήλοις καὶ διαιρούμενα
 πρὸς ἀρετὴν βίου πῶς ἔχει, εἰδέναι τί κάλλος πενία ἢ
 618D πλοῦτος κραθὲν καὶ μετὰ ποίας τινὸς ψυχῆς ἕξεως
 κακὸν ἢ ἀγαθὸν ἐργάζεται, καὶ τί εὐγένειαι καὶ
 δυσγένειαι καὶ ἰδιωτεῖαι καὶ ἀρχαὶ καὶ ἰσχύες καὶ
 ἀσθένειαι καὶ εὐμαθίαι καὶ δυσμαθίαι καὶ πάντα τὰ
 τοιαῦτα τῶν φύσει περὶ ψυχὴν ὄντων καὶ τῶν
 ἐπικτήτων τί συγκεραυνύμενα πρὸς ἀλληλα ἐργάζεται,
 ὥστε ἐξ ἀπάντων αὐτῶν δυνατὸν εἶναι
 συλλογισάμενον αἰρεῖσθαι, πρὸς τὴν τῆς ψυχῆς φύσιν
 618E ἀποβλέποντα, τὸν τε χεῖρω καὶ τὸν ἀμείνω βίον,
 χεῖρω μὲν καλοῦντα ὃς αὐτὴν ἐκεῖσε ἄξει, εἰς τὸ

ἀδικωτέραν γίνεσθαι, ἀμείνω δὲ ὅστις εἰς τὸ δικαιοτέραν. τὰ δὲ ἄλλα πάντα χαίρειν ἔασει· ἐωράκαμεν γὰρ ὅτι ζῶντί τε καὶ τελευτήσαντι αὕτη κρατίστη αἴρεσις. ἀδαμαντίνως δὴ δεῖ ταύτην τὴν δόξαν ἔχοντα εἰς Ἄιδου ἵεναι, ὅπως ἂν ἦ καὶ ἐκεῖ ἀνέκπληκτος ὑπὸ πλούτων τε καὶ τῶν τοιούτων κακῶν, καὶ μὴ ἐμπεσὼν εἰς τυραννίδας καὶ ἄλλας τοιαύτας πράξεις πολλὰ μὲν ἐργάσῃται καὶ ἀνήκεστα κακά, ἔτι δὲ αὐτὸς μείζω πάθῃ, ἀλλὰ γνῶ τὸν μέσον ἀεὶ τῶν τοιούτων βίον αἰρεῖσθαι καὶ φεύγειν τὰ ὑπερβάλλοντα ἐκατέρωσε καὶ ἐν τῷδε τῷ βίῳ κατὰ τὸ δυνατόν καὶ ἐν παντὶ τῷ ἔπειτα· οὕτω γὰρ εὐδαιμονέστατος γίγνεται ἄνθρωπος.

καὶ δὴ οὖν καὶ τότε ὁ ἐκεῖθεν ἄγγελος ἠγγελλε τὸν μὲν προφήτην οὕτως εἰπεῖν· «καὶ τελευταίῳ ἐπιόντι, ξὺν νῶ ἐλομένῳ, συντόνως ζῶντι κεῖται βίος ἀγαπητός, οὐ κακός. μήτε ὁ ἄρχων αἰρέσεως ἀμελείτω μήτε ὁ τελευτῶν ἀθυμείτω.»

εἰπόντος δὲ ταῦτα τὸν πρῶτον λαχόντα ἔφη εὐθύς ἐπιόντα τὴν μεγίστην τυραννίδα ἐλέσθαι, καὶ ὑπὸ

ἀφροσύνης τε καὶ λαιμαργίας οὐ πάντα ἱκανῶς
 ἀνασκεψάμενον ἐλέσθαι, ἀλλ' αὐτὸν λαθεῖν ἐνοῦσαν
 εἴμαρμένην παίδων αὐτοῦ βρώσεις καὶ ἄλλα κακά·
 ἐπειδὴ δὲ κατὰ σχολὴν σκέψασθαι, κόπτεσθαι τε καὶ
 ὀδύρεσθαι τὴν αἵρεσιν, οὐκ ἐμμένοντα τοῖς
 προῤῥηθεῖσιν ὑπὸ τοῦ προφήτου· οὐ γὰρ ἑαυτὸν
 αἰτιᾶσθαι τῶν κακῶν, ἀλλὰ τύχην τε καὶ δαίμονας
 καὶ πάντα μᾶλλον ἀνθ' ἑαυτοῦ. εἶναι δὲ αὐτὸν τῶν ἐκ
 τοῦ οὐρανοῦ ἠκόντων, ἐν τεταγμένη πολιτεία ἐν τῷ
 προτέρῳ βίῳ βεβιωκότα, ἔθει ἄνευ φιλοσοφίας ἀρετῆς
 μετειληφότα. ὡς δὲ καὶ εἰπεῖν, οὐκ ἐλάττους εἶναι ἐν
 τοῖς τοιούτοις ἀλισκομένους τοὺς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
 ἠκοντας, ἅτε πόνων ἀγυμνάστους· τῶν δ' ἐκ τῆς γῆς
 τοὺς πολλούς, ἅτε αὐτούς τε πεπονηκότας ἄλλους τε
 ἔωρακότας, οὐκ ἐξ ἐπιδρομῆς τὰς αἵρέσεις ποιεῖσθαι.
 διὸ δὴ καὶ μεταβολὴν τῶν κακῶν καὶ τῶν ἀγαθῶν
 ταῖς πολλαῖς τῶν ψυχῶν γίγνεσθαι καὶ διὰ τὴν τοῦ
 κλήρου τύχην· ἐπεὶ εἴ τις ἀεὶ, ὁπότε εἰς τὸν ἐνθάδε
 βίον ἀφικνοῖτο, ὑγιῶς φιλοσοφοῖ καὶ ὁ κλήρος αὐτῷ
 τῆς αἵρέσεως μὴ ἐν τελευταίοις πίπτει, κινδυνεύει ἐκ
 τῶν ἐκεῖθεν ἀπαγγελλομένων οὐ μόνον ἐνθάδε

619C

619D

619E

εὐδαιμονεῖν ἄν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐνθύνδε ἐκεῖσε καὶ δεῦρο
 πάλιν πορείαν οὐκ ἄν χθονίαν καὶ τραχεῖαν
 πορεύεσθαι, ἀλλὰ λείαν τε καὶ οὐρανίαν.

620A

ταύτην γὰρ δὴ ἔφη τὴν θέαν ἀξίαν εἶναι ἰδεῖν, ὡς
 ἕκασται αἱ ψυχαὶ ἤροῦντο τοὺς βίους· ἐλεινήν τε γὰρ
 ἰδεῖν εἶναι καὶ γελοίαν καὶ θαυμασίαν. κατὰ συνήθειαν
 γὰρ τοῦ προτέρου βίου τὰ πολλὰ αἰρεῖσθαι. ἰδεῖν μὲν
 γὰρ ψυχὴν ἔφη τὴν ποτε Ὀρφέως γενομένην κύκνου
 βίον αἰρουμένην, μίσει τοῦ γυναικείου γένους διὰ τὸν
 ὑπ' ἐκείνων θάνατον οὐκ ἐθέλουσαν ἐν γυναικὶ
 γεννηθεῖσαν γενέσθαι· ἰδεῖν δὲ τὴν Θαμύρου ἀηδόνας
 ἐλομένην· ἰδεῖν δὲ καὶ κύκνον μεταβάλλοντα εἰς
 ἀνθρωπίνου βίου αἵρεσιν, καὶ ἄλλα ζῶα μουσικὰ
 ὡσαύτως.

620B

εἰκοστὴν δὲ λαχοῦσαν ψυχὴν ἐλέσθαι λέοντος βίον·
 εἶναι δὲ τὴν Αἴαντος τοῦ Τελαμωνίου, φεύγουσαν
 ἀνθρωπον γενέσθαι, μεμνημένην τῆς τῶν ὅπλων
 κρίσεως. τὴν δ' ἐπὶ τούτῳ Ἀγαμέμνωνος· ἔχθρα δὲ
 καὶ ταύτην τοῦ ἀνθρωπίνου γένους διὰ τὰ πάθη
 ἀετοῦ διαλλάξαι βίον. ἐν μέσοις δὲ λαχοῦσαν τὴν

Ἄταλάντης ψυχὴν, κατιδοῦσαν μεγάλας τιμὰς ἀθλητοῦ ἀνδρός, οὐ δύνασθαι παρελθεῖν, ἀλλὰ λαβεῖν. μετὰ δὲ ταύτην ἰδεῖν τὴν Ἐπειοῦ τοῦ Πανοπέως εἰς τεχνικῆς γυναικὸς ἰοῦσαν φύσιν· πόρρω δ' ἐν ὑστάτοις ἰδεῖν τὴν τοῦ γελωτοποιοῦ Θερσίτου πίθηκον ἐνδυομένην. κατὰ τύχην δὲ τὴν Ὀδυσσέως λαχοῦσαν πασῶν ὑστάτην αἰρησομένην ἶεναι, μνήμη δὲ τῶν προτέρων πόνων φιλοτιμίας λελωφηκυῖαν ζητεῖν περιοῦσαν χρόνον πολὺν βίον ἀνδρὸς ιδιώτου ἀπράγμονος, καὶ μόγις εὐρεῖν κείμενόν που καὶ παρημελημένον ὑπὸ τῶν ἄλλων, καὶ εἰπεῖν ἰδοῦσαν ὅτι τὰ αὐτὰ ἂν ἔπραξεν καὶ πρώτη λαχοῦσα, καὶ ἀσμένην ἐλέσθαι. καὶ ἐκ τῶν ἄλλων δὴ θηρίων ὡσαύτως εἰς ἀνθρώπους ἶεναι καὶ εἰς ἄλληλα, τὰ μὲν ἄδικα εἰς τὰ ἄγρια, τὰ δὲ δίκαια εἰς τὰ ἡμερα μεταβάλλοντα, καὶ πάσας μείξεις μείγνυσθαι.

ἐπειδὴ δ' οὖν πάσας τὰς ψυχὰς τοὺς βίους ἠρῆσθαι, ὡσπερ ἔλαχον ἐν τάξει προσιέναι πρὸς τὴν Λάχεσιν· ἐκείνην δ' ἐκάστῳ ὃν εἴλετο δαίμονα, τοῦτον φύλακα συμπέμπειν τοῦ βίου καὶ ἀποπληρωτὴν τῶν αἰρεθέντων. ὃν πρῶτον μὲν ἄγειν αὐτὴν πρὸς τὴν

Κλωθὼ ὑπὸ τὴν ἐκείνης χειρὰ τε καὶ ἐπιστροφὴν τῆς
 τοῦ ἀτράκτου δίνης, κυροῦντα ἦν λαχῶν εἴλετο
 μοῖραν· ταύτης δ' ἐφαιψάμενον αὔθις ἐπὶ τὴν τῆς
 Ἄτροπου ἄγειν νῆσιν, ἀμετάστροφα τὰ ἐπικλωσθέντα
 621A ποιοῦντα· ἐντεῦθεν δὲ δὴ ἀμεταστρεπτὶ ὑπὸ τὸν τῆς
 ἀνάγκης ἰέναι θρόνον, καὶ δι' ἐκείνου διεξελθόντα,
 ἐπειδὴ καὶ οἱ ἄλλοι διῆλθον, πορεύεσθαι ἅπαντας εἰς
 τὸ τῆς Λήθης πεδῖον διὰ καύματός τε καὶ πνίγους
 δεινοῦ· καὶ γὰρ εἶναι αὐτὸ κενὸν δένδρων τε καὶ ὅσα
 γῆ φύει. σκηναῖσθαι οὖν σφᾶς ἤδη ἐσπέρας γιγνομένης
 παρὰ τὸν Ἄμέλητα ποταμόν, οὔ τὸ ὕδωρ ἀγγεῖον
 οὐδὲν στέγειν. μέτρον μὲν οὖν τι τοῦ ὕδατος πᾶσιν
 621B ἀναγκαῖον εἶναι πειῖν, τοὺς δὲ φρονήσει μὴ σωζομένους
 πλέον πίνειν τοῦ μέτρου· τὸν δὲ αἰεὶ πιόντα πάντων
 ἐπιλανθάνεσθαι. ἐπειδὴ δὲ κοιμηθῆναι καὶ μέσας
 νύκτας γενέσθαι, βροντὴν τε καὶ σεισμὸν γενέσθαι,
 καὶ ἐντεῦθεν ἑξαπίνης ἄλλον ἄλλη φέρεσθαι ἄνω εἰς
 τὴν γένεσιν, ἄττοντας ὥσπερ ἀστέρας. αὐτὸς δὲ τοῦ
 μὲν ὕδατος κωλυθῆναι πειῖν· ὅπη μέντοι καὶ ὅπως εἰς
 τὸ σῶμα ἀφίκοιτο, οὐκ εἰδέναί, ἀλλ' ἐξαίφνης
 ἀναβλέψας ἰδεῖν ἕωθεν αὐτὸν κείμενον ἐπὶ τῇ πυρᾷ.

621C καὶ οὕτως, ὦ Γλαύκων, μῦθος ἐσώθη καὶ οὐκ
 ἀπώλετο, καὶ ἡμᾶς ἂν σώσειεν, ἂν πειθώμεθα αὐτῷ,
 καὶ τὸν τῆς Λήθης ποταμὸν εἶ διαβησόμεθα καὶ τὴν
 ψυχὴν οὐ μιανθησόμεθα. ἀλλ' ἂν ἐμοὶ πειθώμεθα,
 νομίζοντες ἀθάνατον ψυχὴν καὶ δυνατὴν πάντα μὲν
 κακὰ ἀνέχεσθαι, πάντα δὲ ἀγαθὰ, τῆς ἄνω ὁδοῦ ἀεὶ
 ἐξόμεθα καὶ δικαιοσύνην μετὰ φρονήσεως παντὶ τρόπῳ
 ἐπιτηδεύσομεν, ἵνα καὶ ἡμῖν αὐτοῖς φίλοι ὦμεν καὶ
 τοῖς θεοῖς, αὐτοῦ τε μένοντες ἐνθάδε, καὶ ἐπειδὴν τὰ
 621D ἄθλα αὐτῆς κομιζόμεθα, ὥσπερ οἱ νικηφόροι
 περιαγειρόμενοι, καὶ ἐνθάδε καὶ ἐν τῇ χιλιέτει πορεία,
 ἣν διεληλύθαμεν, εἶ πράττωμεν.

* * *

end of Plato's The State

* * *

file 5 of 5

(files: resp1-2.pdf, resp3_4.pdf, resp5_6.pdf, resp7_8.pdf, resp9_10.pdf)

* * *

digitized and proofread

by Yegor Nachinkin (yegor@iname.com)

